

दोर्जे सुब्ब

धर्म रक्षक् हाम्रो समए का

बिषय-सुची

भाग १	हराउनु	पेज् ७
भाग २	धर्मपालक	पेज् १४
भाग ३	दोर्जे सुग्दे अनि उनको चाहना	पेज् २२
भाग ४	पहिलेका गुरु बिर्वापा अनि शाक्या पण्डीत	पेज् २८
भाग ५	दुल्दजीं द्रक्पा ग्येल्त्सें	पेज् ३३
भाग ६	पन्चेन सोनाम द्रक्पा	पेज् ४१
भाग ७	टुल्कु द्रक्पा ग्येल्त्सें	पेज् ४५
भाग ८	मृतु भएका टुल्कु द्रक्पा ग्येल्त्सें	पेज् ५८
भाग ९	नरामो भावना या बुद्ध	पेज् ७२
भाग १०	शाक्या को लागि	पेज् ९३
भाग ११	तग्फु पेमावज	पेज् ९८
भाग १२	परम् पुज्ये केयाब्जे पबोंका दोर्जेचंग	पेज् १०३
भाग १३	परम् पुज्ये केयाब्जे त्रिजंग दोर्जेचंग	पेज् १२१
भाग १४	भेटियो	पेज् १३८

बिर्वापा

यामंताका

मन्जुश्री को उत्पन्न

कालारुपा

४ मुस माहाकाला

दुल्दजीं द्रक्पा ग्येल्त्सें

समयको आवश्यकता अनि दयाको भावमा
धेरै किसिमका धर्मपालकहरु आउने गर्छन
मानिस हरुको कूलसल मंगल गर्नको लागि ....

दोर्जेसुग्दे

पंछी

बुद्ध शाक्यामुनि

पुल

लामा चंकापा

पान्चें सोनाम द्राक्पा

टुलकु द्राक्पा ग्येल्त्से

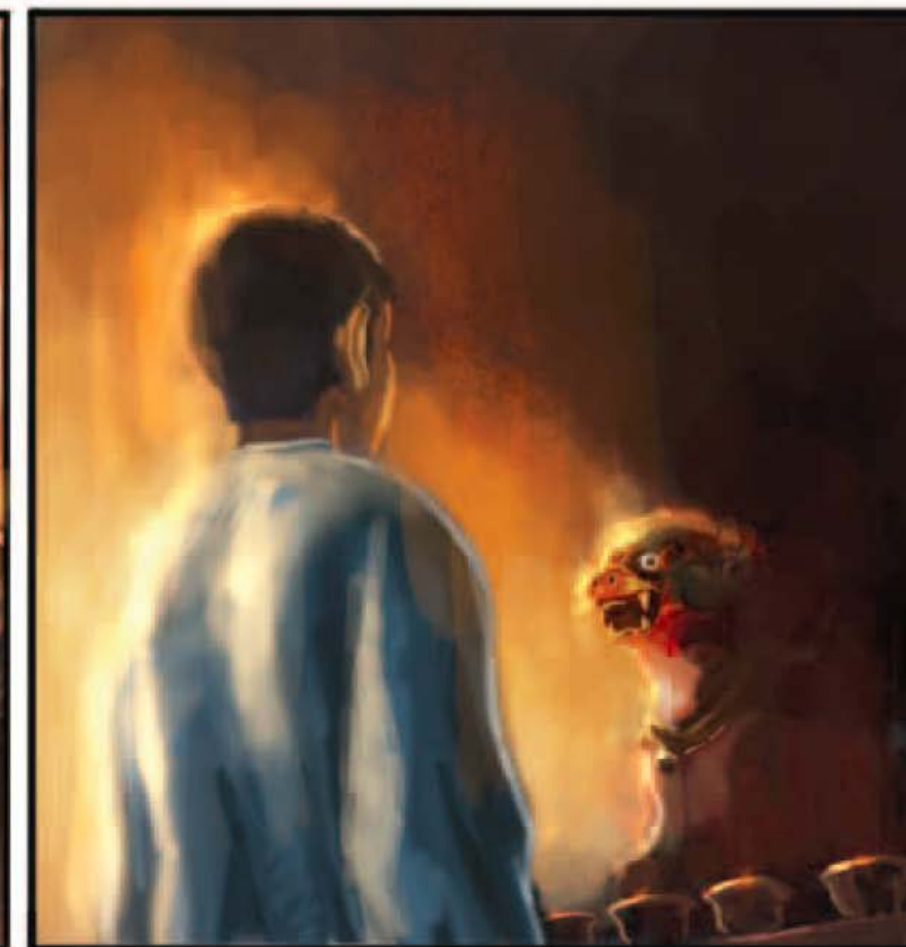

भाग १ हराउनु

टक्! टक्!
टक्!

हुहुहुहु...

के भयो ?
किन रोइरहेको ?

म हराये मेरो आमा
लाई भेटिराको छैन
मलाई डर लागेको छ ।

पिर नमान तिम्रो
आमा एतै कतै हुनुहुन्छ
तिमि यहा सुरक्षित छौ ।

ह ह ह...

कसोगरी था भयो तपाईंलाई
के उनि ले मलाई भेटाईनन् भने
म कसरि घर जाना सक्छु ?

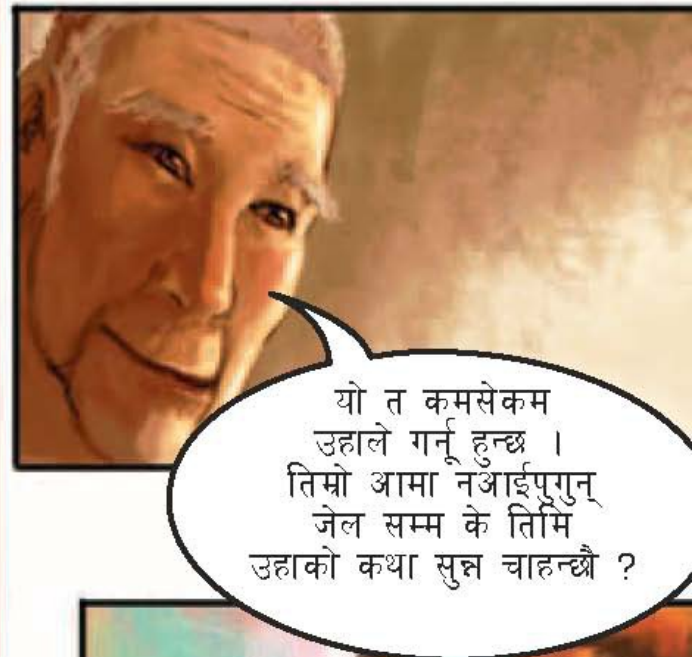

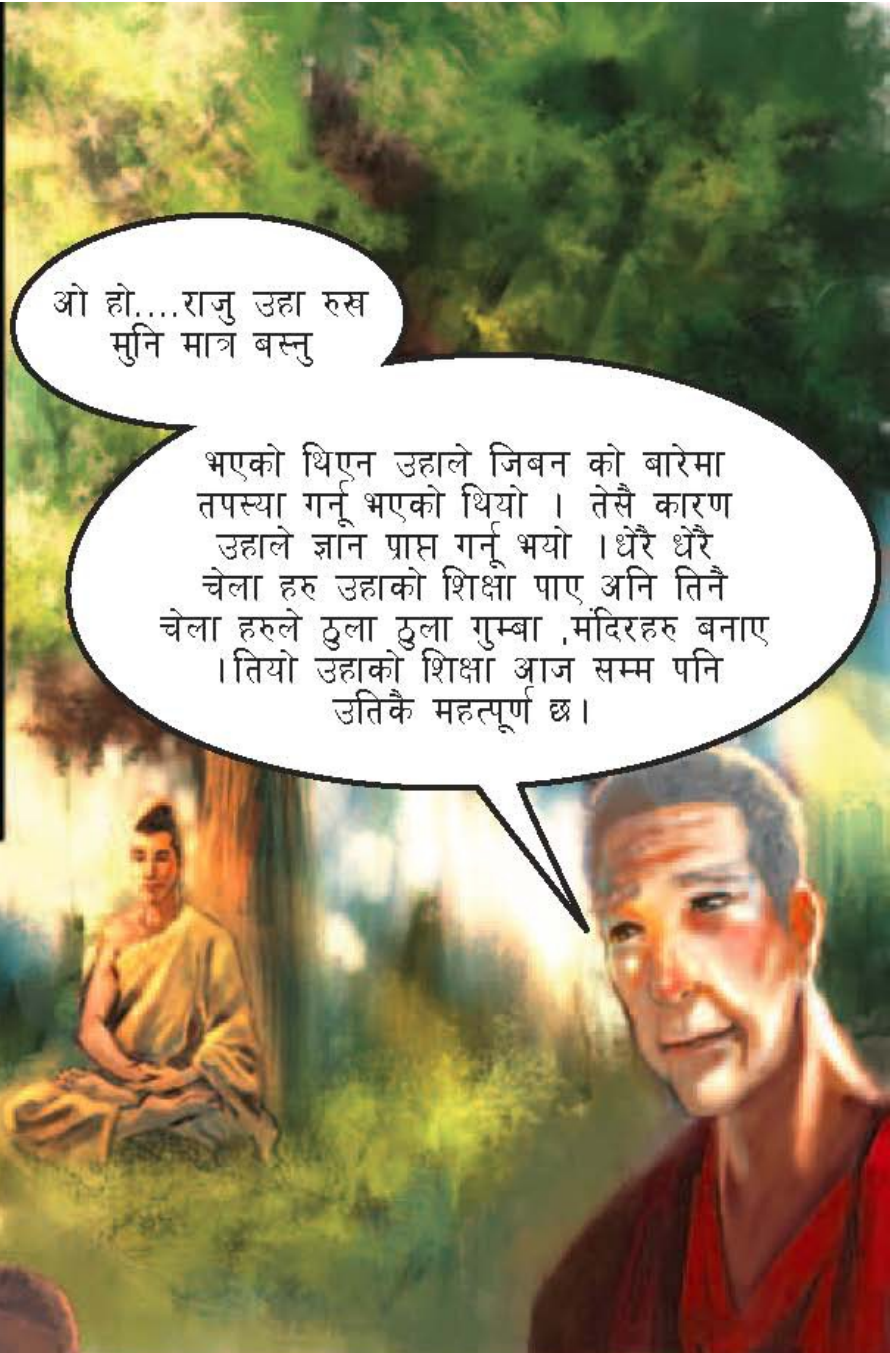

किन थाहा नहुनु ? थाहा छ
सबैलाई थाहा छ ।
उहाँ रुस मुनि तपस्या गरि
प्रसिद हुनु भएको हो ।

ओ हो....राजु उहा रुस
मुनि मात्र बस्नु

भएको थिएन उहाले जिवन को बारेमा
तपस्या गर्नु भएको थियो । तेसै कारण
उहाले ज्ञान प्राप्त गर्नु भयो । धेरै धेरै
चेला हरु उहाको शिक्षा पाए अनि तिनै
चेला हरुले ठुला ठुला गुम्बा ,मंदिरहरु बनाए
। तियो उहाको शिक्षा आज सम्म पनि
उतिकै महत्पूर्ण छ ।

हुन्छ ,मैले बुझे कृपया
तपाइको कथा अगाडि
बढाउनुहोस ।

भाग् २
धर्मपालक्

बुद्ध भगवान् ले यो सिकाउनु भयो कि
जीवन हाम्रो दुस् ,दया र करुणा ले मात्रै
समाप्त गर्न सकिन्छ ।

धर्मको यो शिक्षा मा नै
राम्ररी जिवन यापन गर्न
सकिन्छ यो नै बुद्ध को
महान शिक्षा मनिन्छ ।

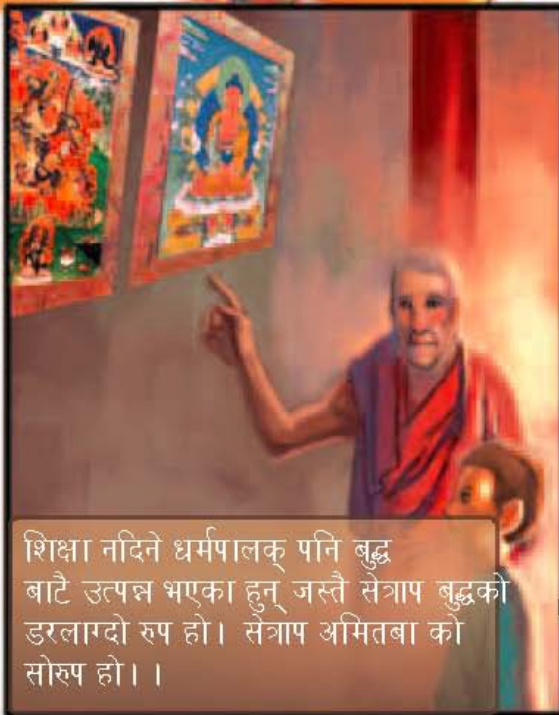

धर्मको पालन गर्न को लागि यहाँ बिशेस
प्रकार का धर्मपालक उत्पन्न भए उहाँ
हरुले नै हाम्रो आइ पर्ने बाधा अबरोध
हटाउनु हुन्छ ।

यहा दुई किसिमका धर्म
पालक् हुनुहुन्छ शिक्षा
दिने अर्का नदिने।

शिक्षा नदिने धर्मपालक् पनि बुद्ध
बाटै उत्पन्न भएका हुन् जस्तै सेत्राण बुद्धको
डरलाग्दो रूप हो। सेत्राण अमितबा को
सो रूप हो।।

भक्तपदा उहाँ हर हेर्दा
फरक देखिए पनि उहाँहरु एउटै
हो तिमि लाई थाहा छ किन ?

किनभने तिनीहरु
सबै बुद्ध हुन्

साच्चै हो

माथि हेर
चार मुस् महाका पनि
मन्जुश्री को रूप हो ।

जहाँ पनि अद्रिश्य रुपमा रक्षा गरिरहनु
भएको छ यो कुलमा आत्मा तथा सपथ
ले फेरी पनि धर्म को रक्षा गर्न बाध्य
बनाएको छ ।

तिब्बत मा दोर्जे सुर्दे को प्रधान मन्त्रीले ३०० वर्ष अघादिको कुरा पनि अरकल माफत बताउन सक्छन् ।

हामीले धर्म पालक शिक्षा दिने संग सरण लिन सक्छौ शिक्षा नदिने धर्म पालक संग होइन ।

किन ?

किनभने शिक्षा नदिने धर्म रक्षक ले बुद्ध को मार्ग समक्ष पुराउन सक्दैन हामीले मात्र बुद्ध धर्म या भिक्षु मा सरण लिन सकिन्छ ।

विभिन्न किसिमका धर्म रक्षक हरु समय मा समय उत्पन्न हुनुहुन्छ यो सबै समाएको को मार्ग अथवा मनुष्य को आवश्यक अनुसार मात्र आउनु हुन्छ ।

तिब्बत

भारत

बढाउन अनि रक्षा गर्न धेरै धर्म
रक्षकहरु इडिया अनि तिब्बत बाट
ल्याइएका का थीए ।

तिमी
लाई थाहा छ किन
धर्मलाई बढाउनु पर्छ
जहाँ तहा ?

हजुर ,किनभने धर्मले हामीलाई दुस
कस्ट बाट मुक्ति दिन्छ र बुद्धको
मार्ग सम्म पुराउन सहयोग गर्छ ।

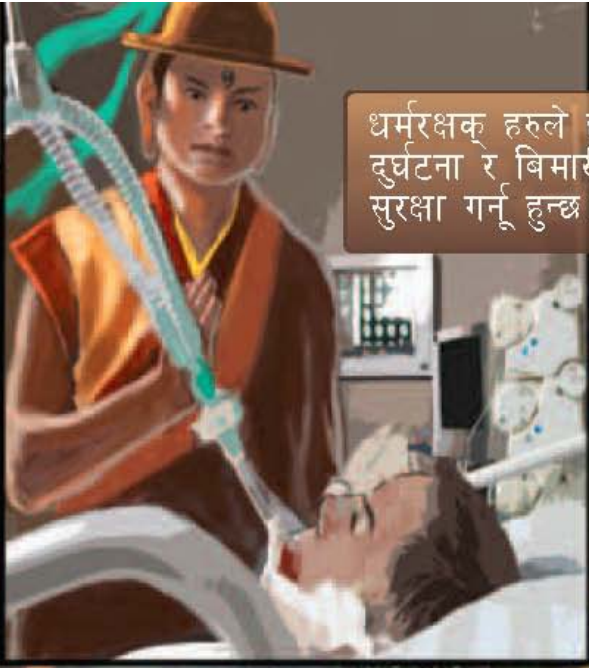

हाम्रो आध्यात्मिक बाधा
हरु समाप्त पारी तपस्या
या शिक्षा लिने हरुलाई
सहयोग गरि सत्ये मार्ग
देसाउनु हुन्छ ।

धर्मरक्षक हरले हामीलाई
दुर्घटना र बिमारी बाट पनि
सुरक्षा गर्नु हुन्छ।

व्रीह्रह्रएस

क्रेक .....

अनिवार्य रूपमा
हाम्रो धर्म रक्षक ले सधै हाम्रो
आध्यात्मिक बाटो मा रक्षा गर्नु
हुन्छ।

भाग् ३

दोर्जे सुग्देँ अनि उनको चाहना

दोर्जे सुग्दे
शिक्षा दिने रक्षक जसले ३५०
वर्ष पहिले बाट दयाको सानी
मन्जुश्री को अबतार धारण
गरएका हुन्।

यसको
मतलब उहा मन्जुश्री
जस्तै हो? दोर्जे सुग्दे बुद्धि दिने
बुद्ध हुन् ?

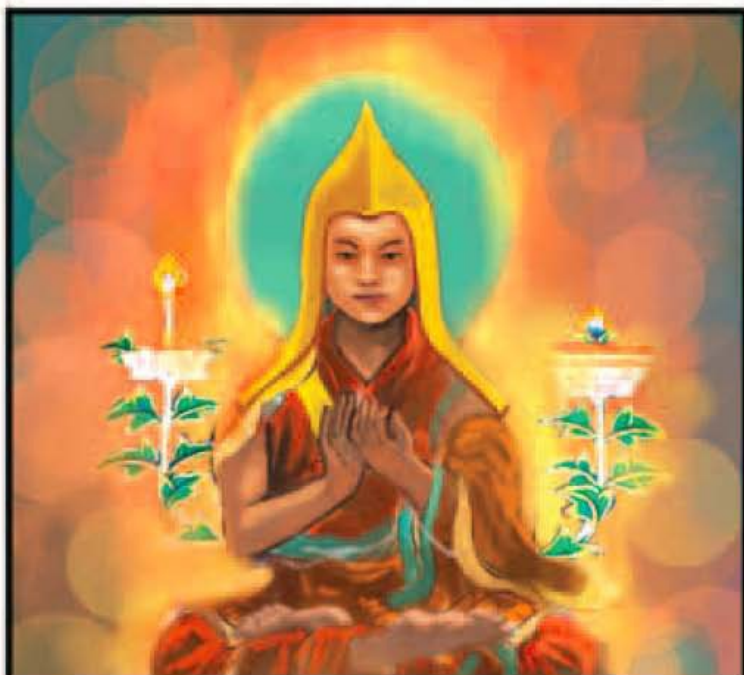

दोर्जे सुग्दे ले अर्को अवतार लिनु
भएको कारण बुद्ध लामा चंकापा
को धर्म अनि शिक्षा को रक्षा
गर्नको लागि हो ।

हो....एउटै
हो ।

लामा चंकापा (१३२५-१४१९) मा तिब्बत को सन्त महात्मा हुनुभयो। उहाले बुद्ध धर्म को सुरुवात गर्नु भयो । त्पो बेला धर्म हराई सकेको थियो र उहाले बुद्ध धर्मलाई धेरै माथि पुराउनु भयो।

उहाले एउटा गेलुप बुद्ध पाठ्साला संयुक्त गर्नु भयो । र उहाले एउटा पहिलो टोपी लाउने परम्परा पनि सुरु गर्नु भयो ।

लामा चंकापा मंजुश्री को आवलोकितेसोवारा अनि वज्र पानि को पनि आद्यात्मिक रुप हो ।

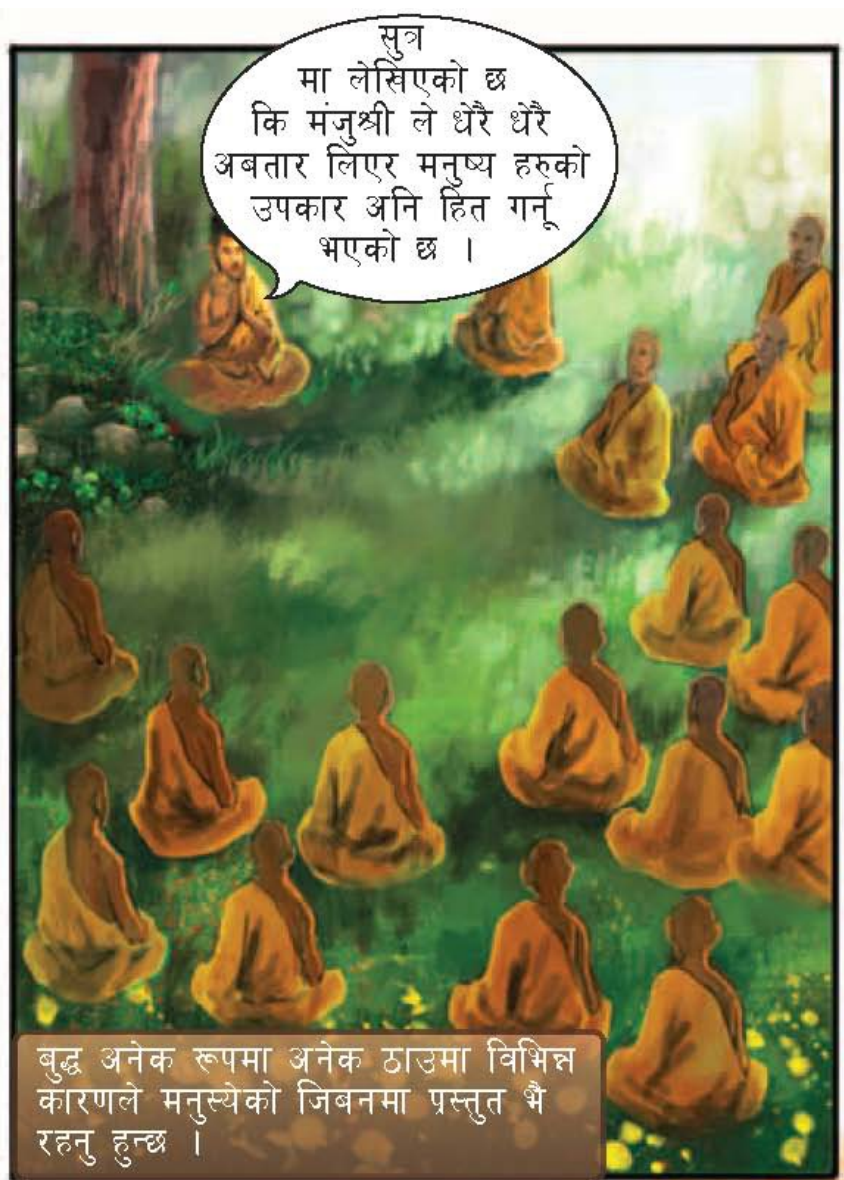

अहिले . दोर्जे सुग्दें को वंश सिधै बुद्ध
शाक्यमुनी सम्म छ ।

मंजुश्री छात्र को रूप
धारण गरि बुद्ध सक्यमुनी
लाई भेट गरनु भयो ।

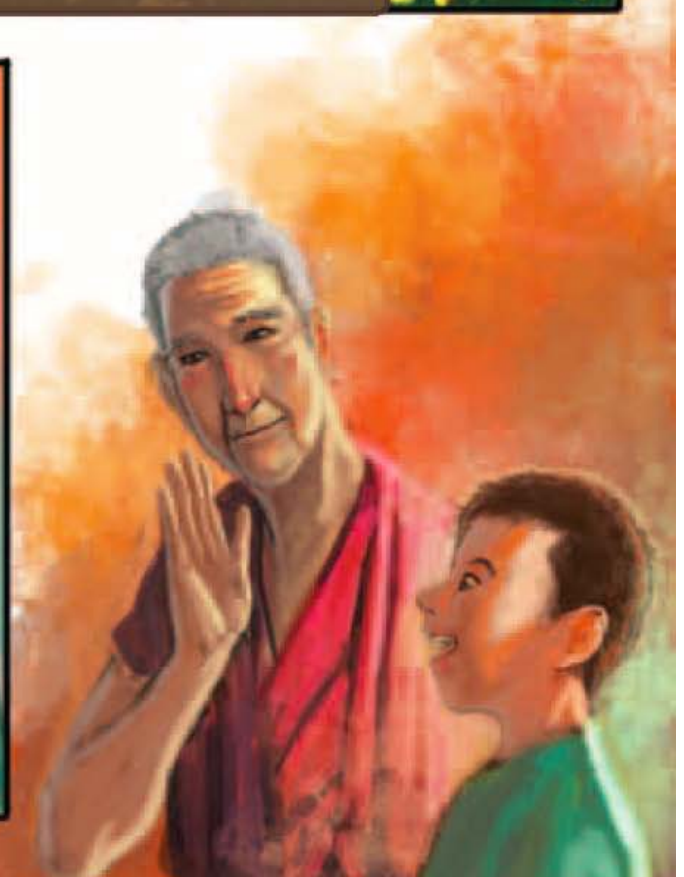
सुत्र
मा लेसिएको छ
कि मंजुश्री ले धेरै धेरै
अवतार लिएर मनुष्य हरूको
उपकार अनि हित गर्नु
भएको छ ।

बुद्ध अनेक रूपमा अनेक ठाउँमा विभिन्न
कारणले मनुष्यको जिवनमा प्रस्तुत भै
रहनु हुन्छ ।

ओ
हो..... बुद्ध त धेरै
दयालु हुनु हुदो रहिछ के
उहा सधै यस्तै दयालु
हुनुहुन्छ ?

हो, सधै
भरि ।

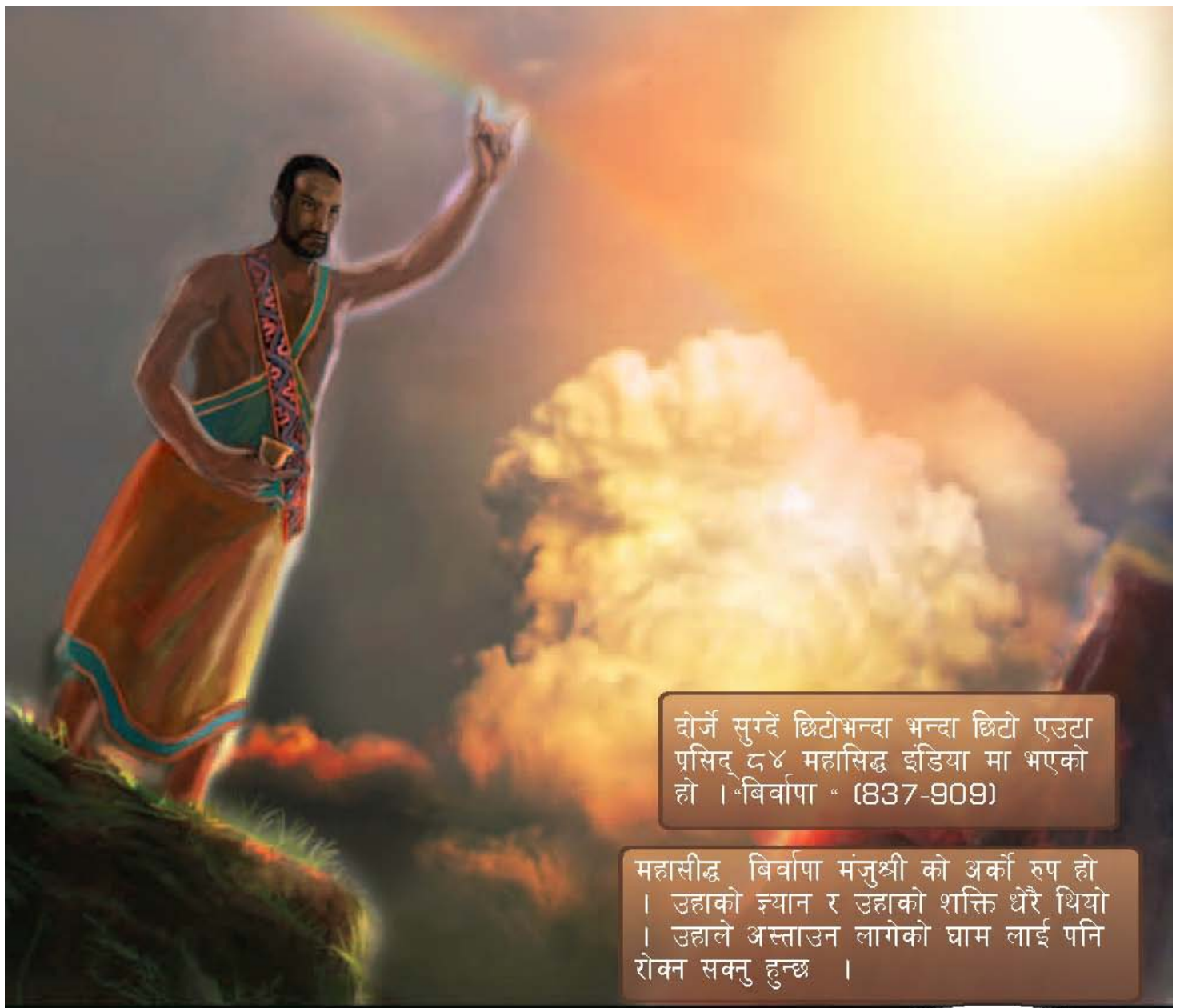

भाग ४

पहिलेका गुरु बिर्वापा अनि शाक्या पण्डित

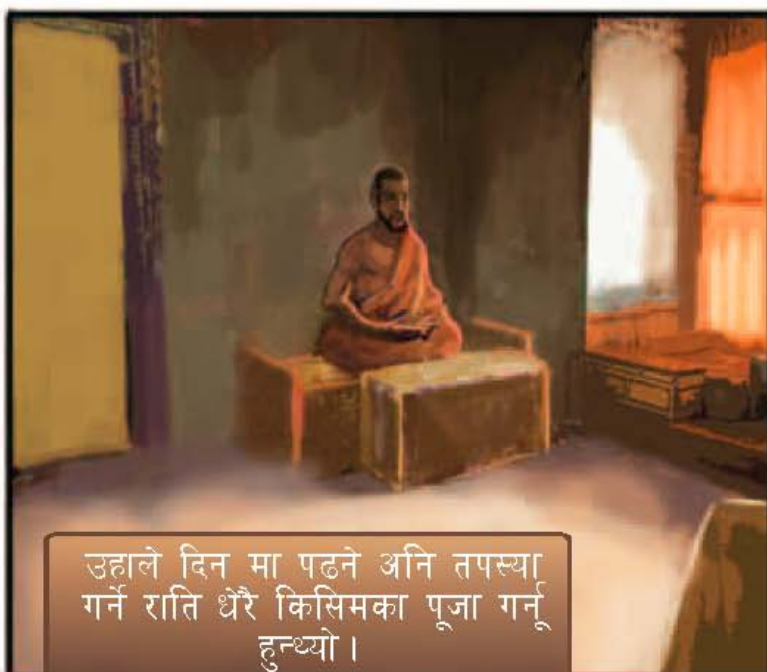

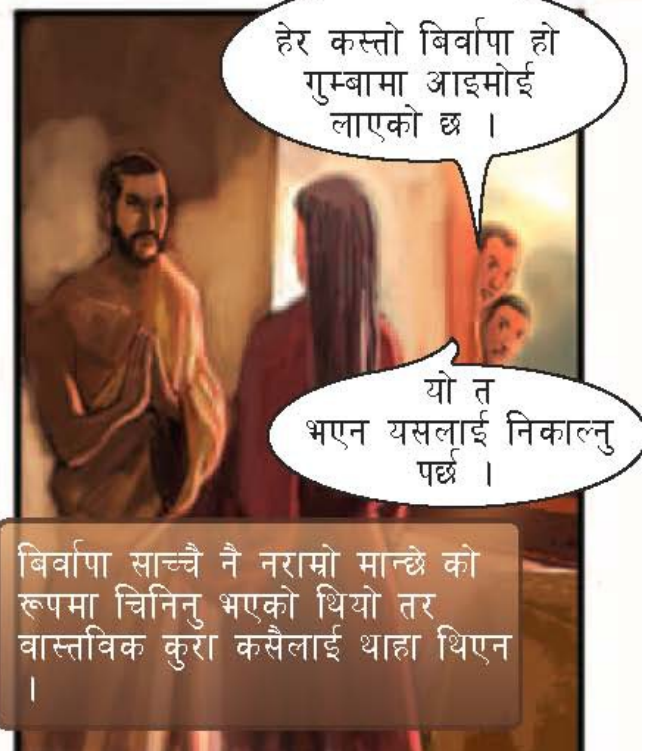

दोर्जे सुग्दे छिटोभन्दा भन्दा छिटो एउटा
प्रसिद्ध ८४ महासिद्ध इंडिया मा भएको
हो । “बिर्वापा “ (837-909)

महासीद्ध बिर्वापा मंजुश्री को अर्को रूप हो
। उहाको ज्ञान र उहाको शक्ति धेरै थियो
। उहाले अस्ताउन लागेको घाम लाई पनि
रोक्न सक्नु हुन्छ ।

उहाले दिन मा पढ्ने अनि तपस्या
गर्ने राति धेरै किसिमका पूजा गर्नु
हुन्थ्यो ।

हेर कस्तो बिर्वापा हो
गुम्बामा आइमोई
लाएको छ ।

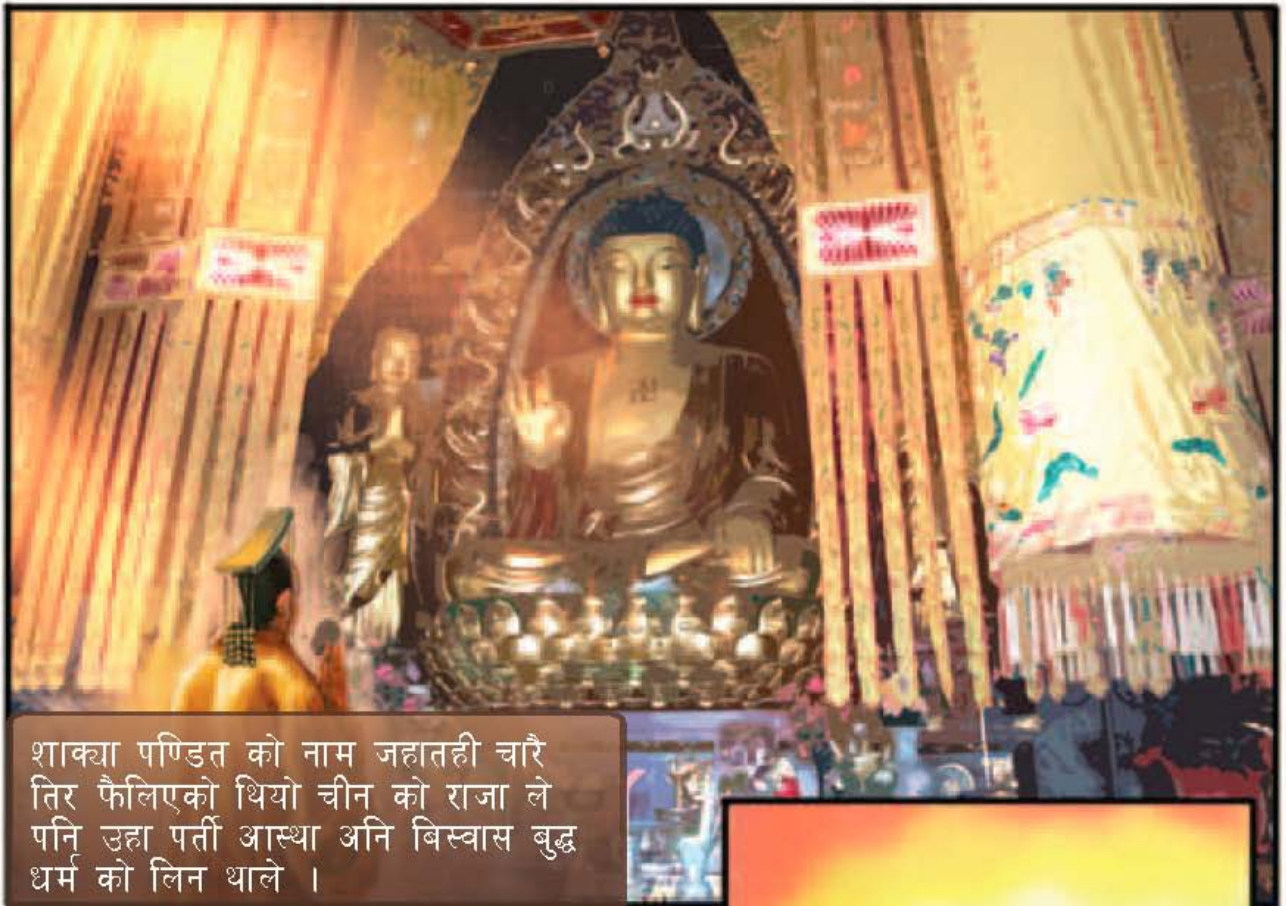
यो त
भएन यसलाई निकाल्नु
पर्छ ।

बिर्वापा साच्चै नै नराम्रो मान्छे को
रूपमा चिनिनु भएको थियो तर
वास्तविक कुरा कसैलाई थाहा थिएन
।

शाक्या पण्डित को नाम जहातही चारै
तिर फैलिएको थियो चीन को राजा ले
पनि उहा पत्नी आस्था अनि बिस्वास बुद्ध
धर्म को लिन थाले ।

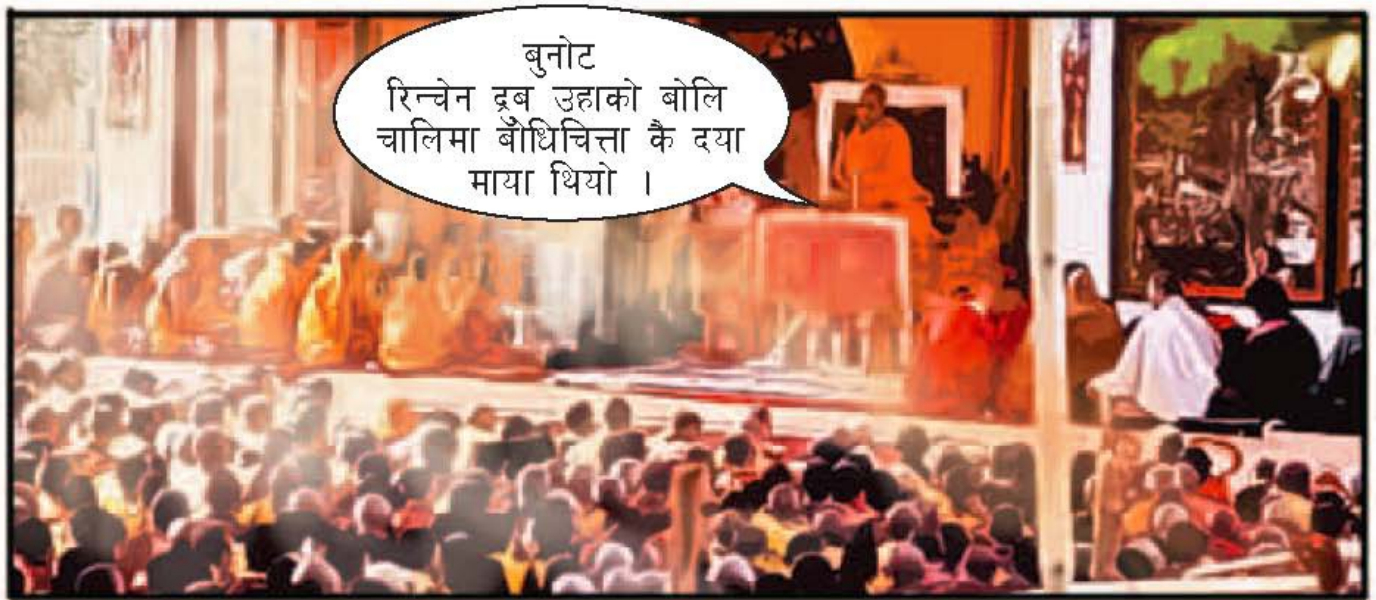

फेरी शाक्या पण्डित ले अर्को जन्म बुटो
रिन्चेन द्रब रुप मा लिनु भयो पश्चिम
दिसा । (१२९-१३६४)

सानो उमेरको अवस्था बाटै
उहा सिधै मंजुश्री संग कुरा
कुराकानी गर्नु हुन्थ्यो ।

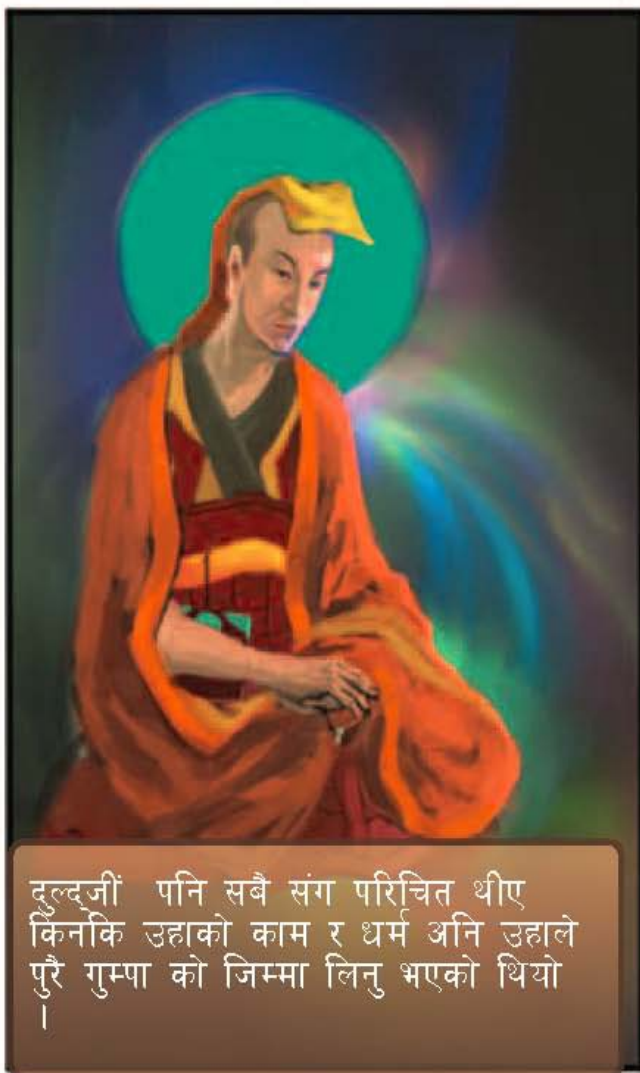

भाग ५
दुल्दजीं द्रक्पा
ग्येल्सें

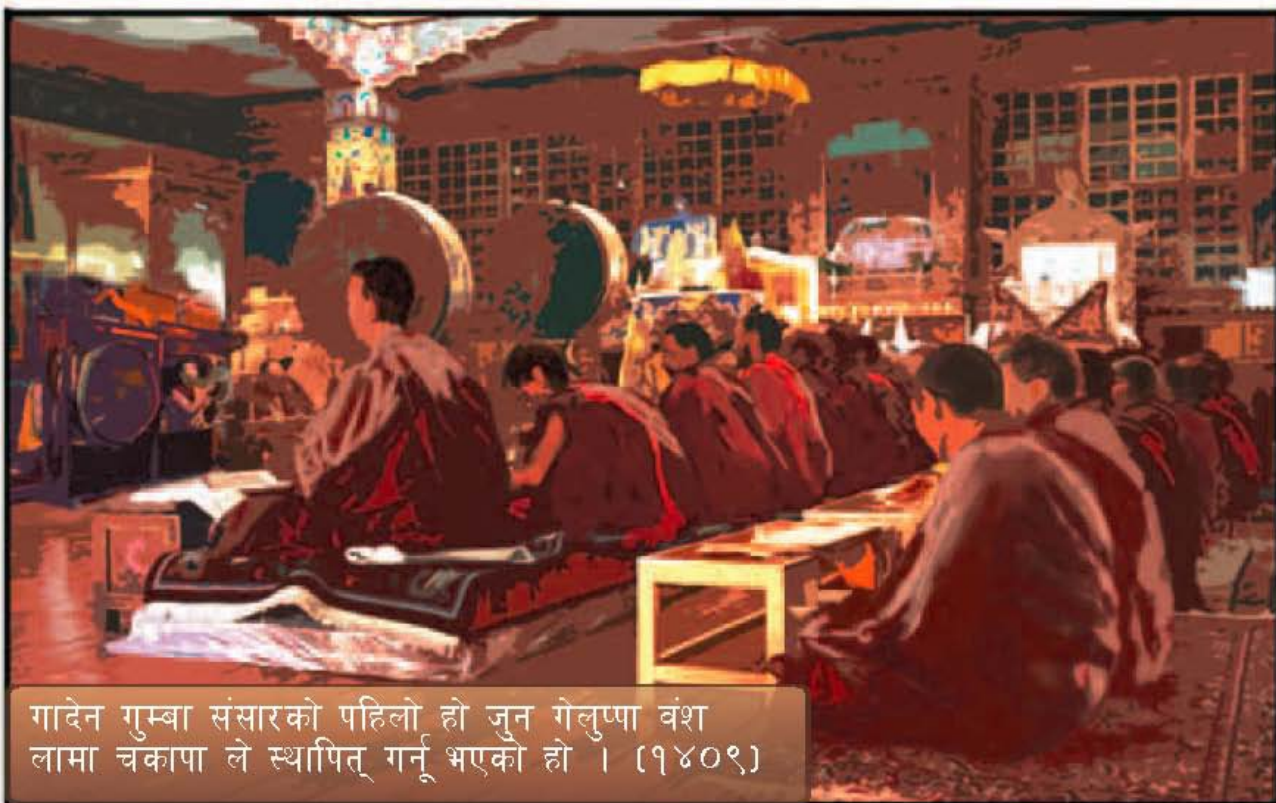
दुल्दजीं पनि सबै संग परिचित थीए किनकि उहाको काम र धर्म अनि उहाले पुरै गुम्पा को जिम्मा लिनु भएको थियो ।

दुल्दजीं पनि सबै संग परिचित थीए किनकि उहाको काम र धर्म अनि उहाले पुरै गुम्पा को जिम्मा लिनु भएको थियो ।

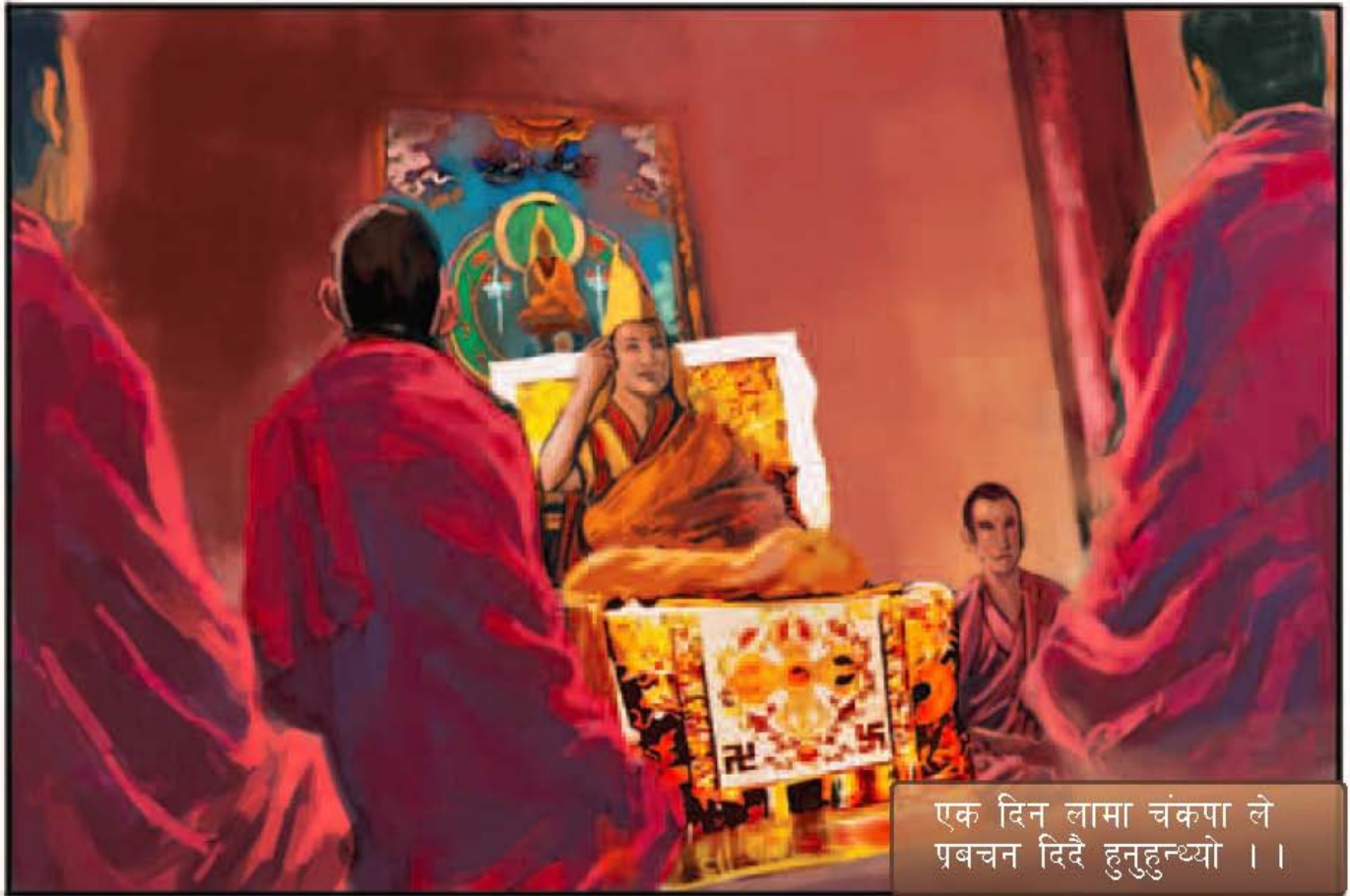
दुल्दजीं
तिमीले धेरै राम्रो काम
गरका छौ गोम्पाको
लागि ।

जति
पनि मैले गुम्बा को लागि
काम गरेको छु यो मेरो पूजा
मेरो गुरु लामा चंकापा प्रति ।

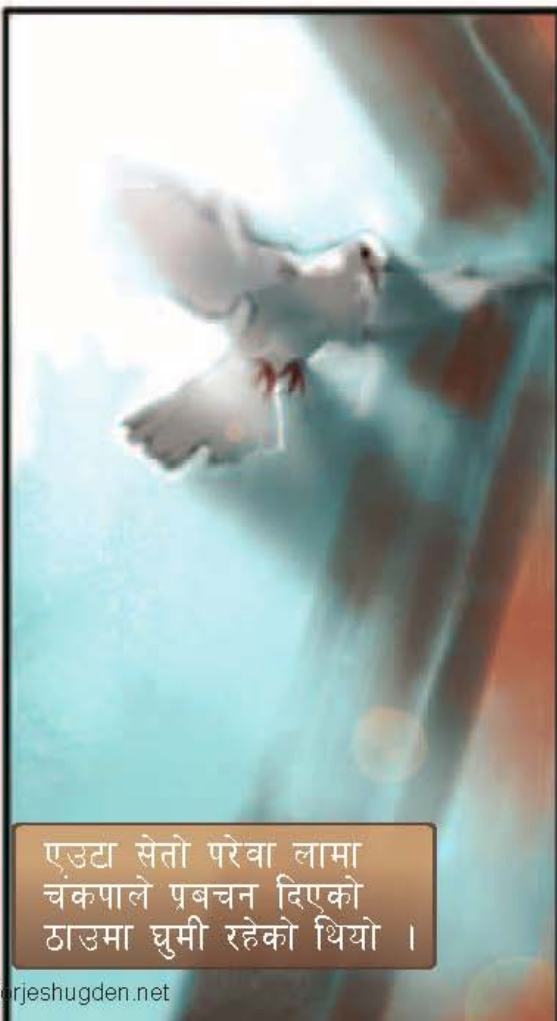

गादेन गुम्बा संसारको पहिलो हो जुन गेलुप्पा वंश लामा चंकापा ले स्थापित गर्नु भएको हो । (१४०९)

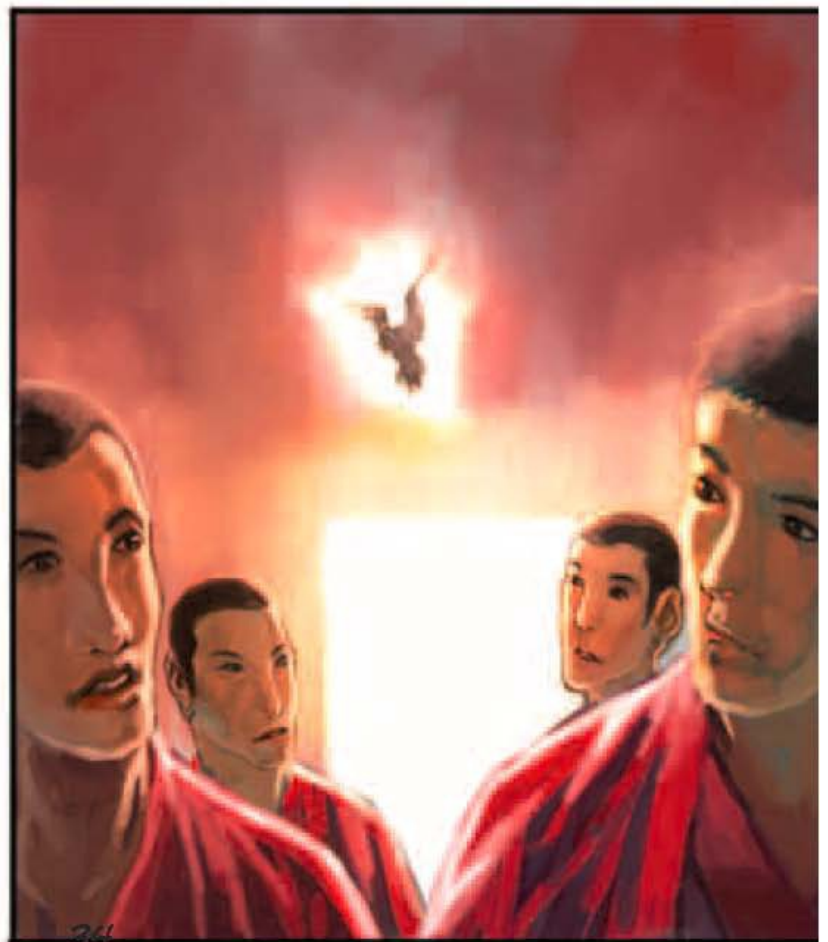

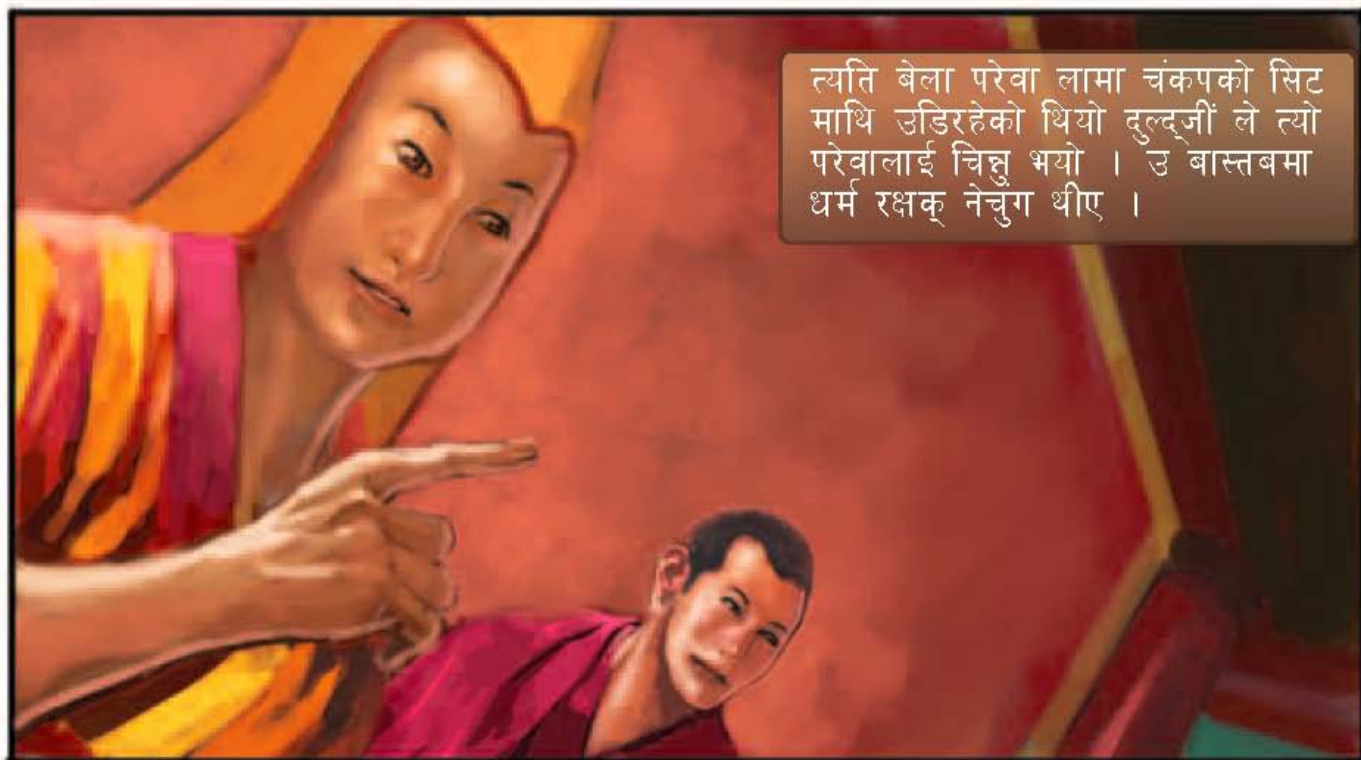
एक दिन लामा चंकपा ले
प्रबचन दिदै हुनुहुन्थ्यो । ।

एउटा सेतो परेवा लामा
चंकपाले प्रबचन दिएको
ठाममा घुमी रहेको थियो ।

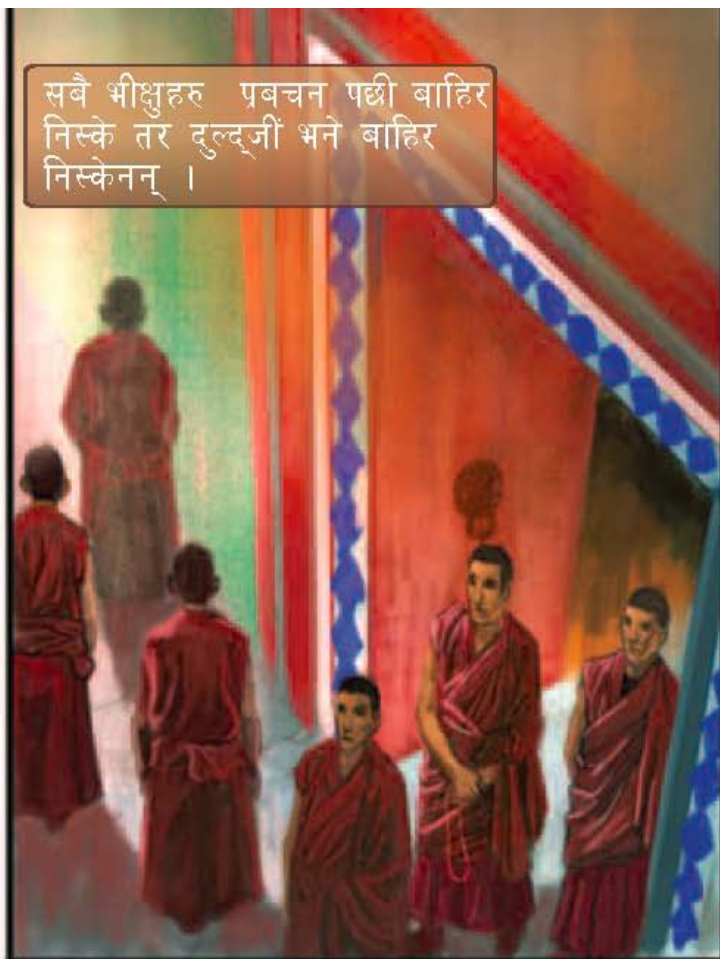

सबै भीक्षुहरु प्रबचन पछि बाहिर
निस्के तर दुल्जीं भने बाहिर
निस्केनन् ।

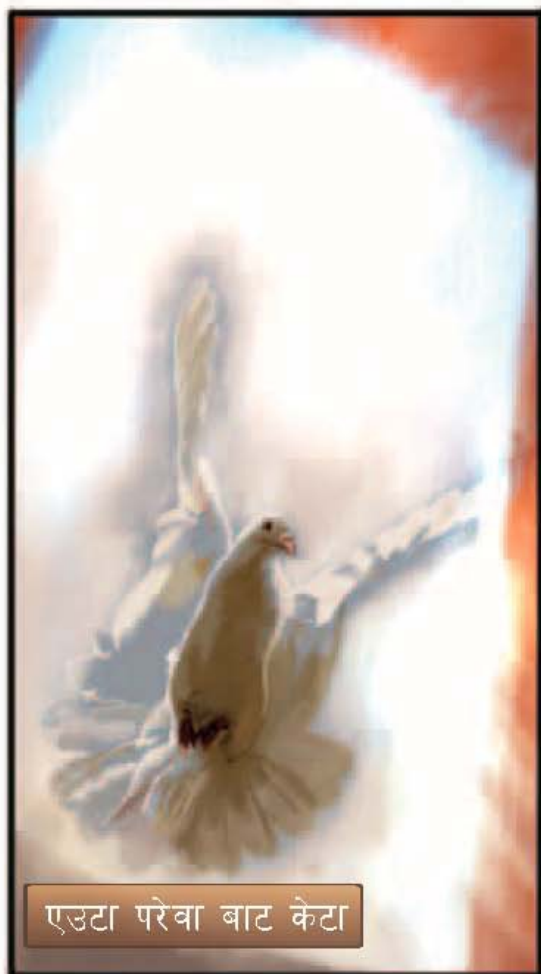
नेचुंग , किन तिमि÷
मेरो गुरुले प्रबचन दिएको
ठाउँमा बाधा पुर्याई
रहेका छौ ?

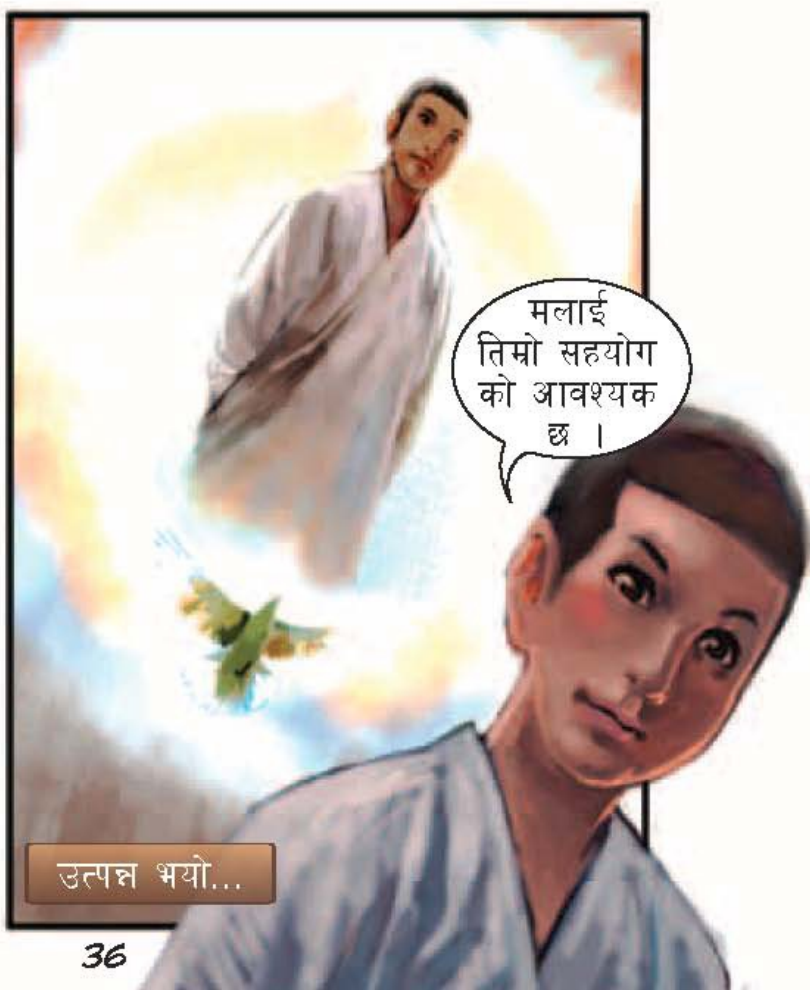
तिमि के
चाहन्छौ ?

एउटा परेवा बाट केटा

उत्पन्न भयो...

मलाई
तिम्रो सहयोग
को आवश्यक
छ ।

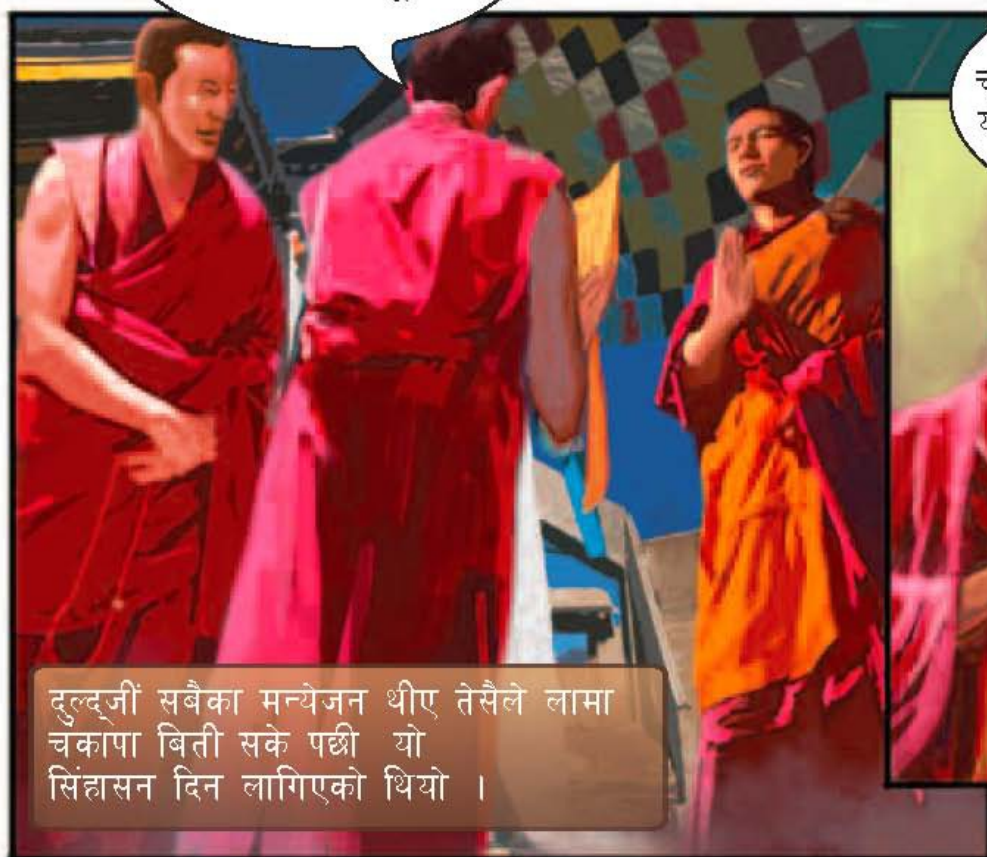

कहिले पनि
नभुल्लु तिमीले
गरेको बाचा ।

किर्पया यो
सिंहासनमा मा बसी
लामा चंकापा को
प्रतिनिधित्व गर्नु ।

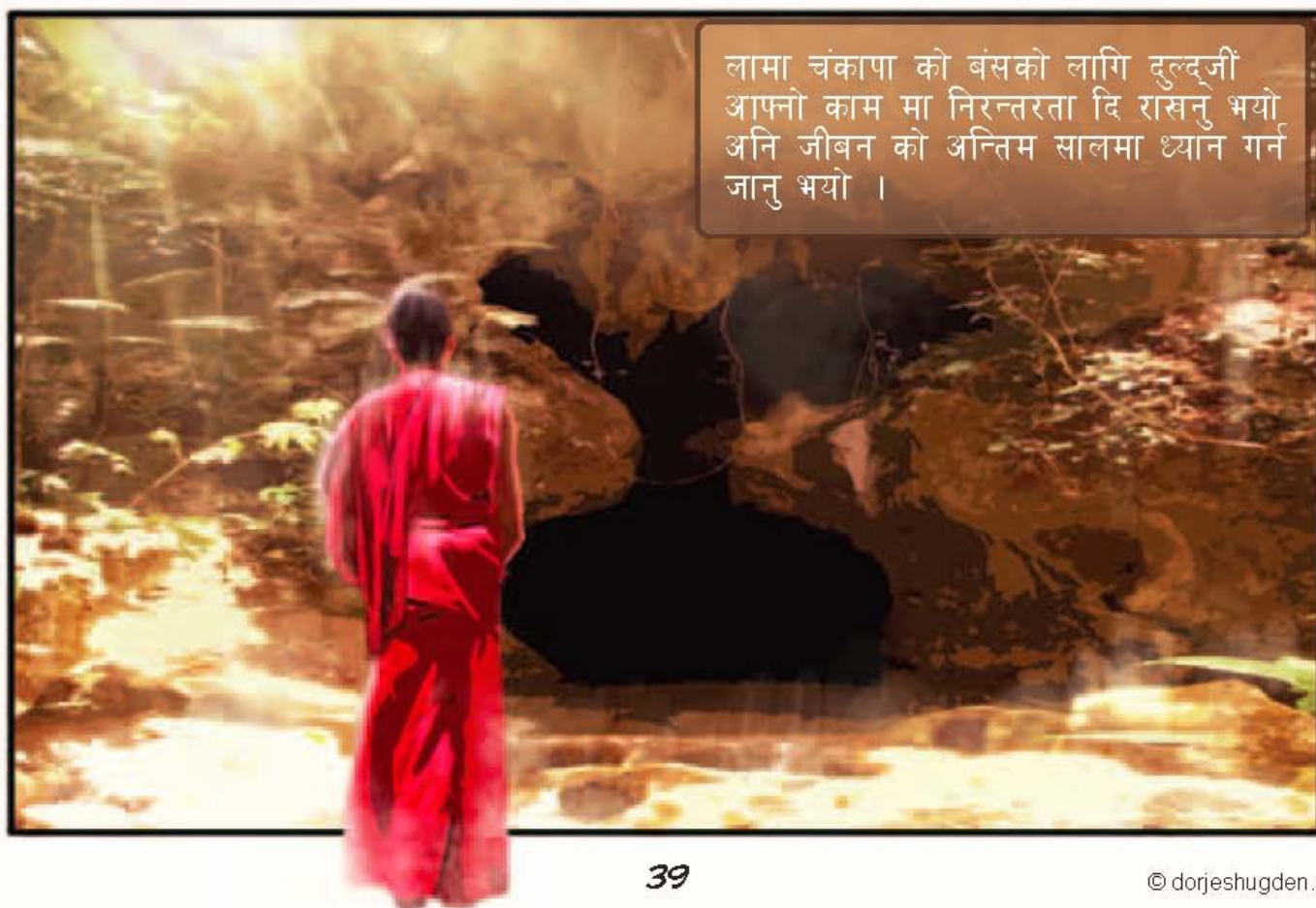

दुल्दजीं सबैका मन्येजन थीए तेसैले लामा
चंकापा बिती सके पछी यो
सिंहासन दिन लागिएको थियो ।

हजुर ,लामा
चंकापा को शृंखला, मा
यो गर्नेछु बाचा भयो ।

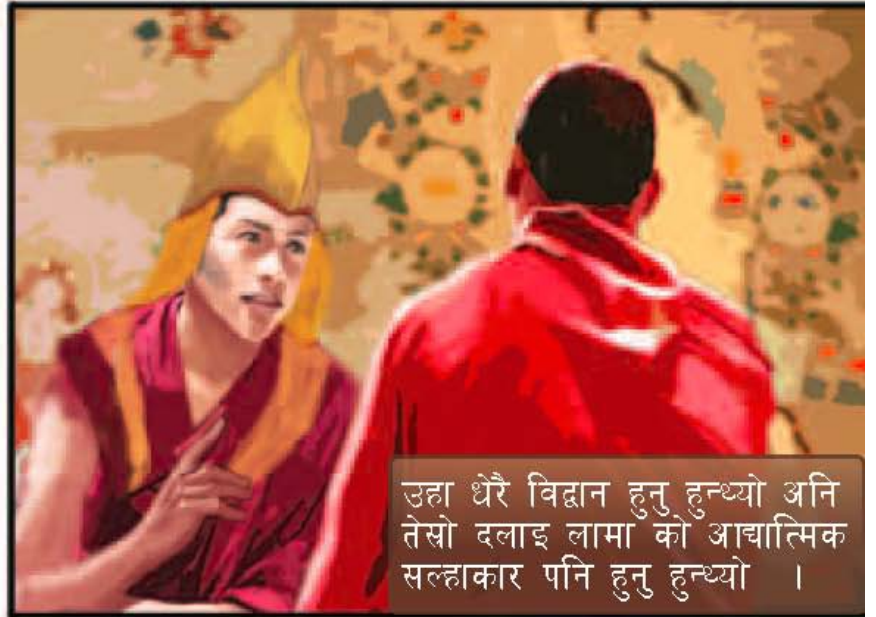

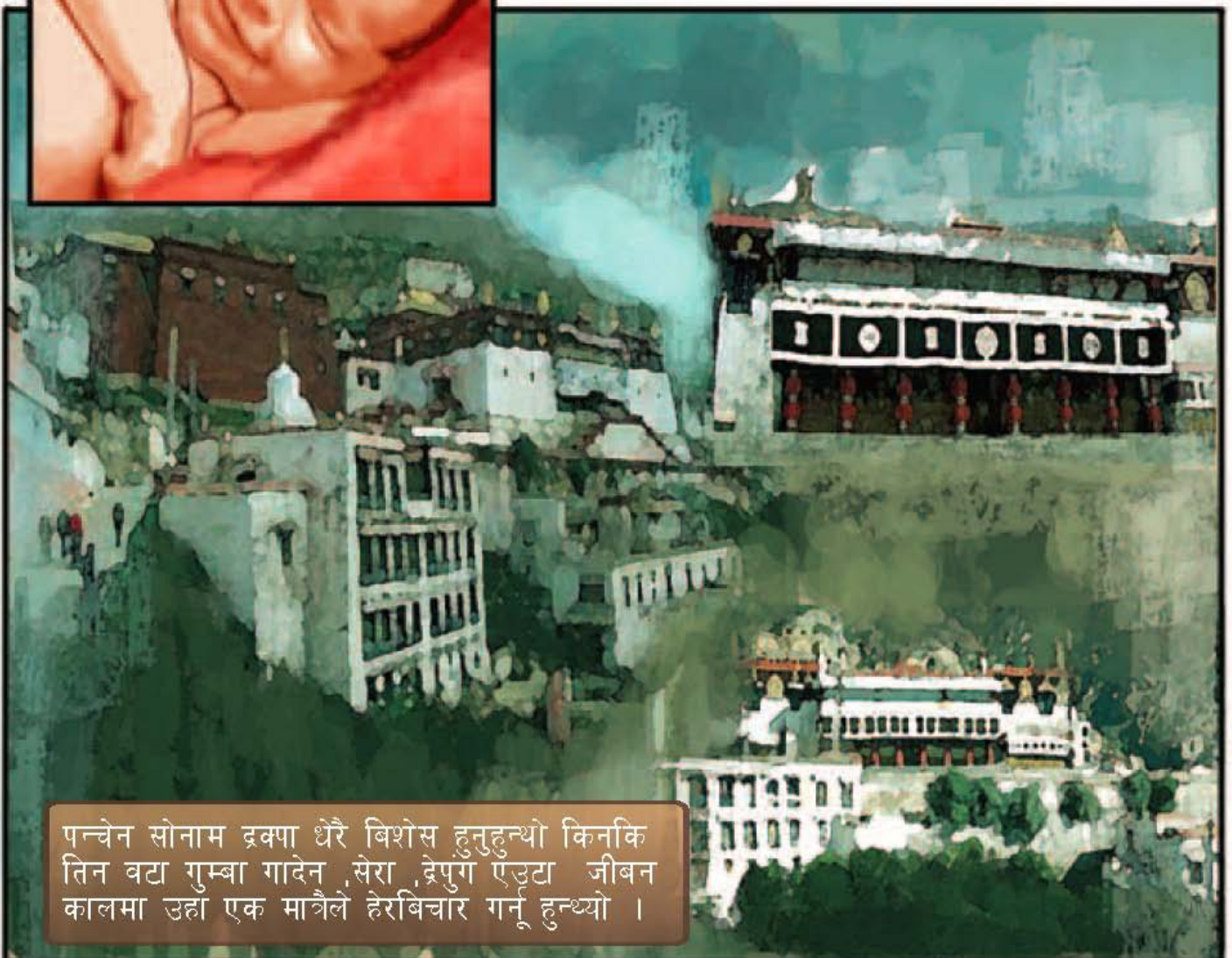
भाग ६
पन्चेन सोनाम
द्रव्या

उनको को अर्की जन्म १४७८
मा भयो पन्चेन सोनाम द्रक्पा
उहाको नाम रहयो ।

उहा धेरै विद्वान हुनु हुन्थ्यो अनि
तेस्रो दलाई लामा को आद्यात्मिक
सल्लाकार पनि हुनु हुन्थ्यो ।

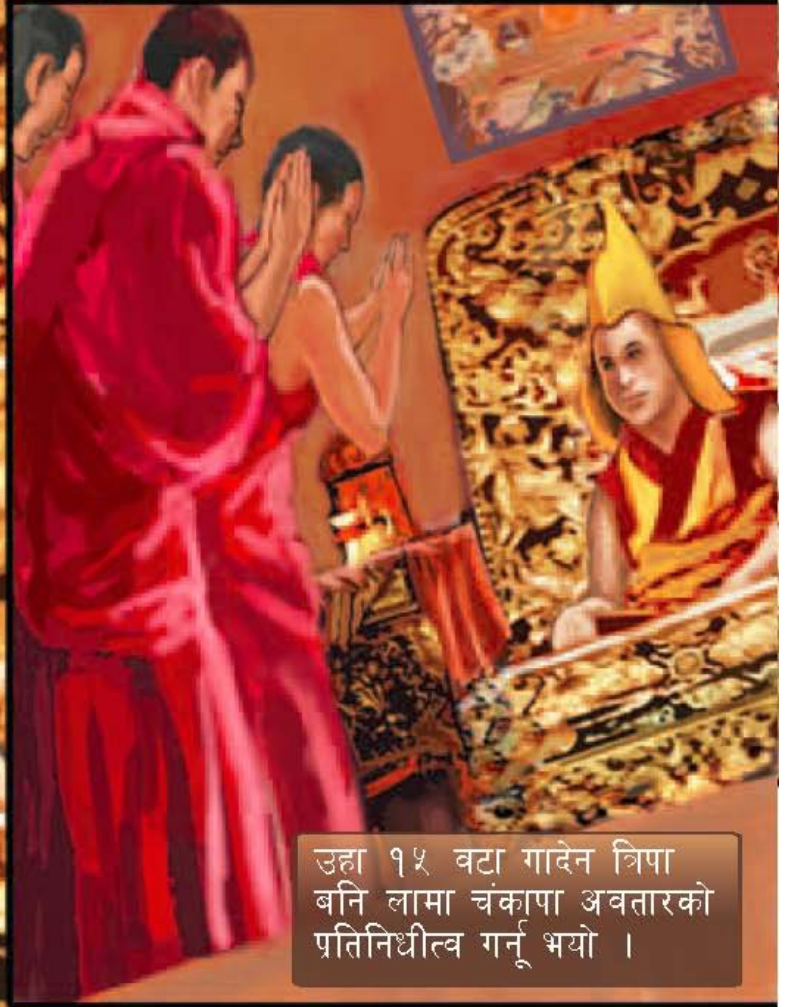

पन्चेन सोनाम द्रक्पा धेरै बिशेस हुनुहुन्थो किनकि
तिन वटा गुम्बा गादेन ,सेरा ,द्रेपुग एउटा जीवन
कालमा उहा एक मात्रैले हेरबिचार गर्नु हुन्थ्यो ।

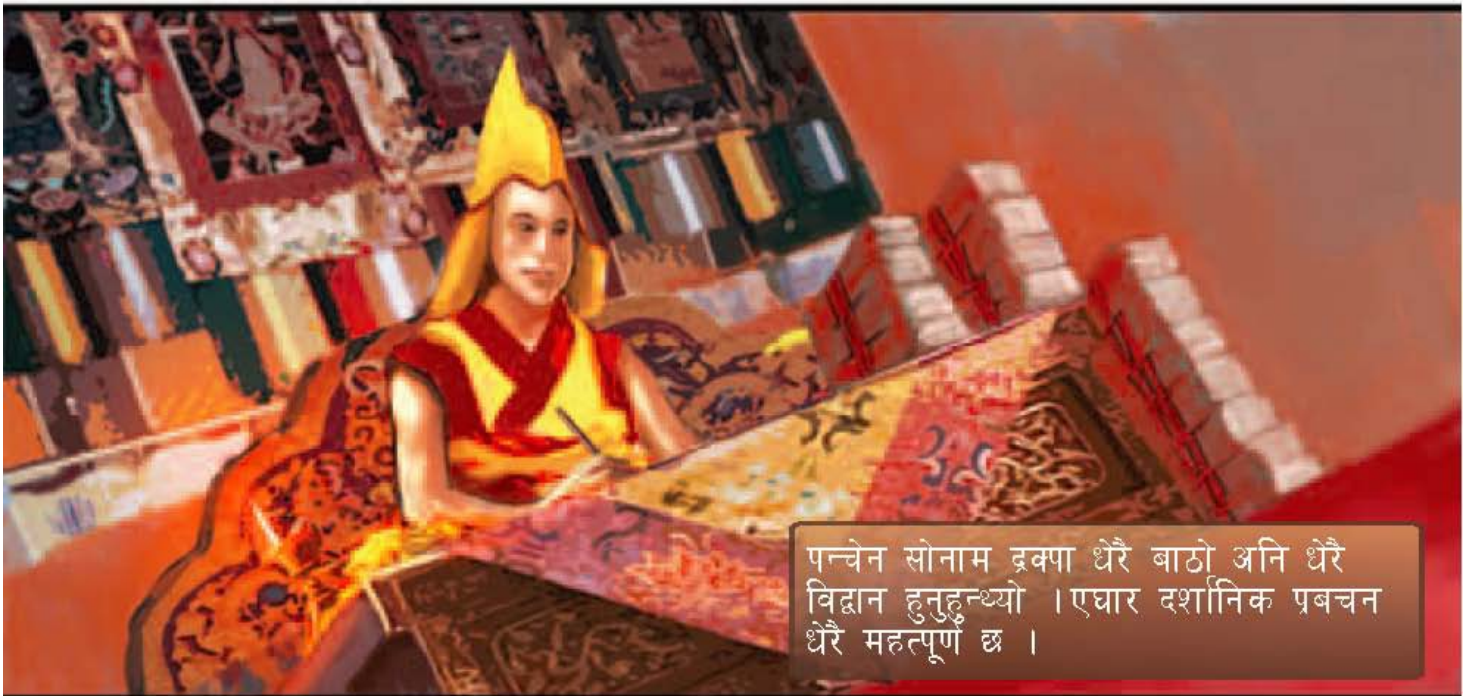

र उहा तान्त्रिक पाठ्सालाको
प्रधानचापक हुनुभयो ।

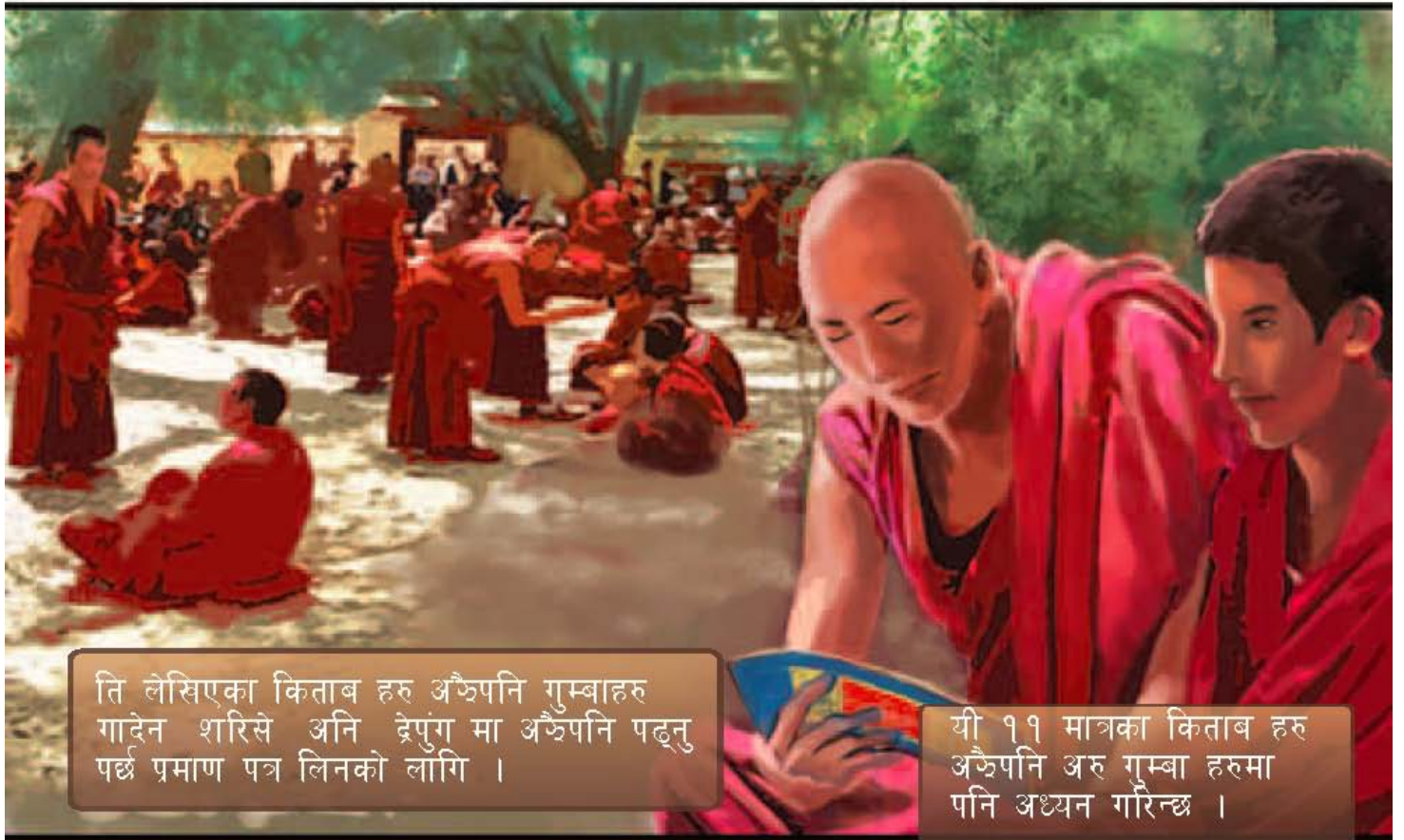

उहा १५ वटा गादेन त्रिपा
बनि लामा चंकापा अवतारको
प्रतिनिधीत्व गर्नु भयो ।

पन्चेन सोनाम द्रुक्पा धेरै बाठो अनि धेरै
विद्वान हुनुहुन्थ्यो । एघार दर्शनिक प्रबचन
धेरै महत्पूर्ण छ ।

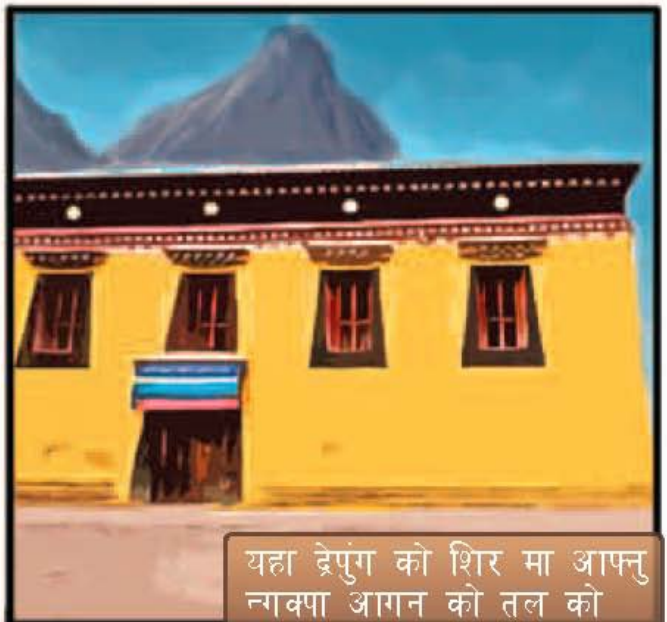
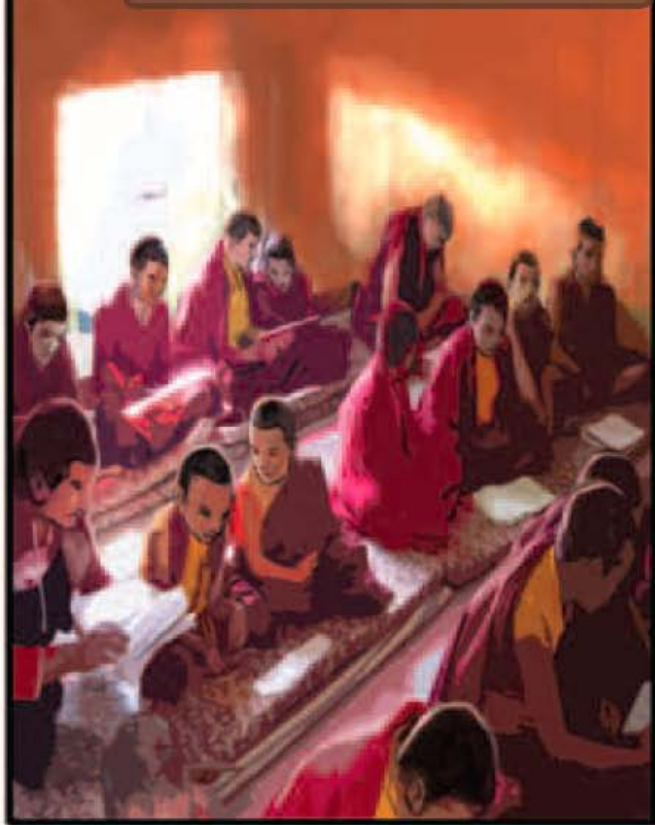

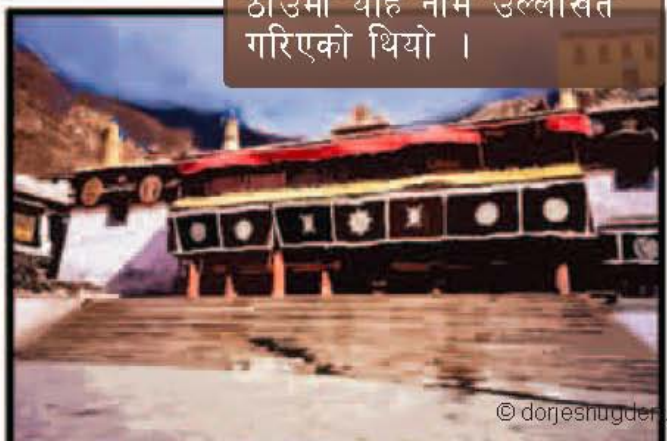
ति लेखिएका किताब हर अछैपनि गुम्बाहरु गादेन शरिसे अनि द्रेपुंग मा अछैपनि पढ्नु पर्छ प्रमाण पत्र लिनको लागि ।

यी ११ मात्रका किताब हर अछैपनि अरु गुम्बा हरमा पनि अध्यन गरिन्छ ।

पन्चेन सोनाम द्रवपा बित्तु अघाडी जिमसान गोंगमा १९९४ मा आफ्नु स्थान बनाउनु भयो ।।

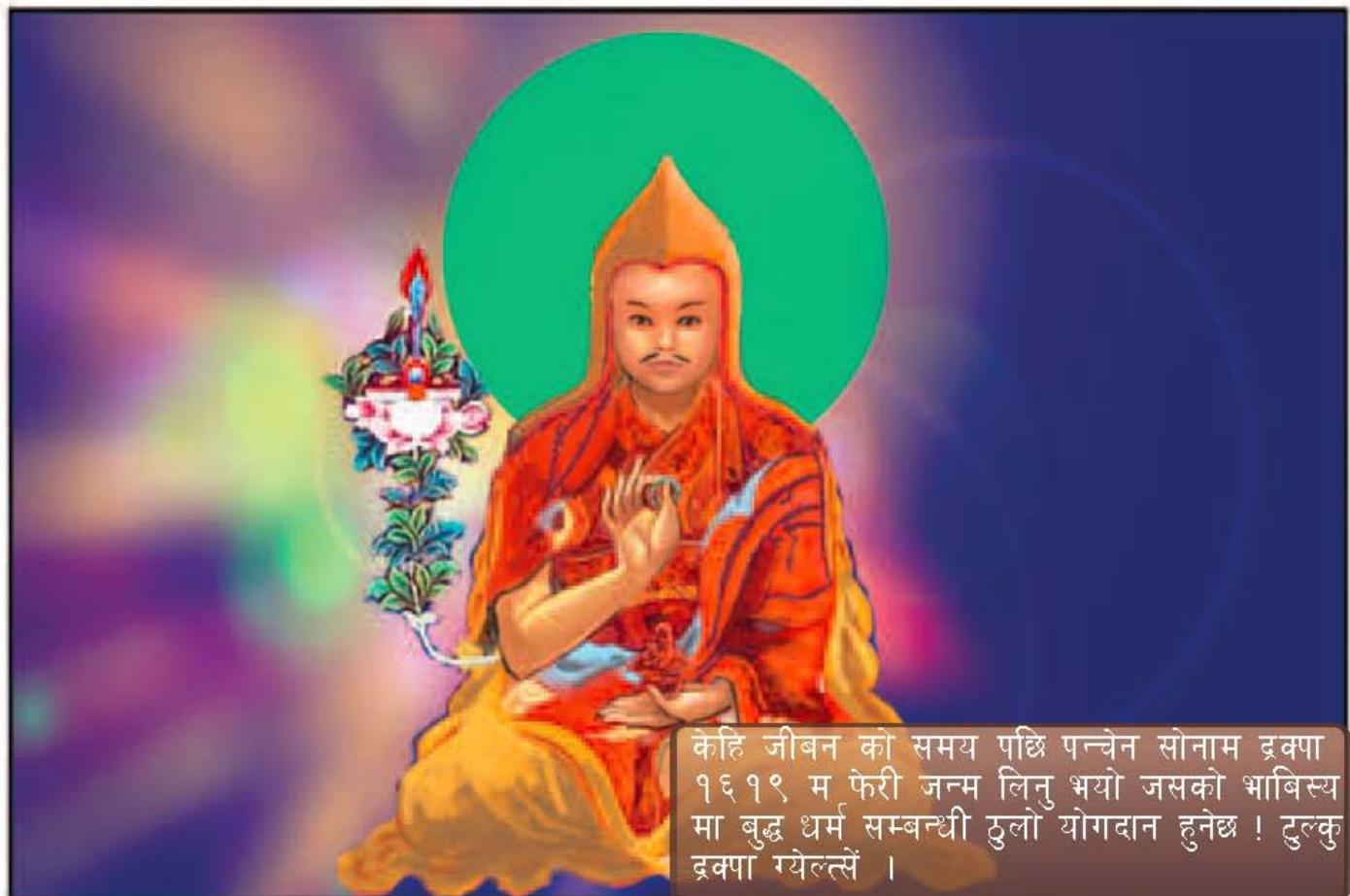
यहा द्रेपुंग को शिर मा आफ्नु न्गवपा आगन को तल को ठाउमा यहि नाम उल्लेखित गरिएको थियो ।

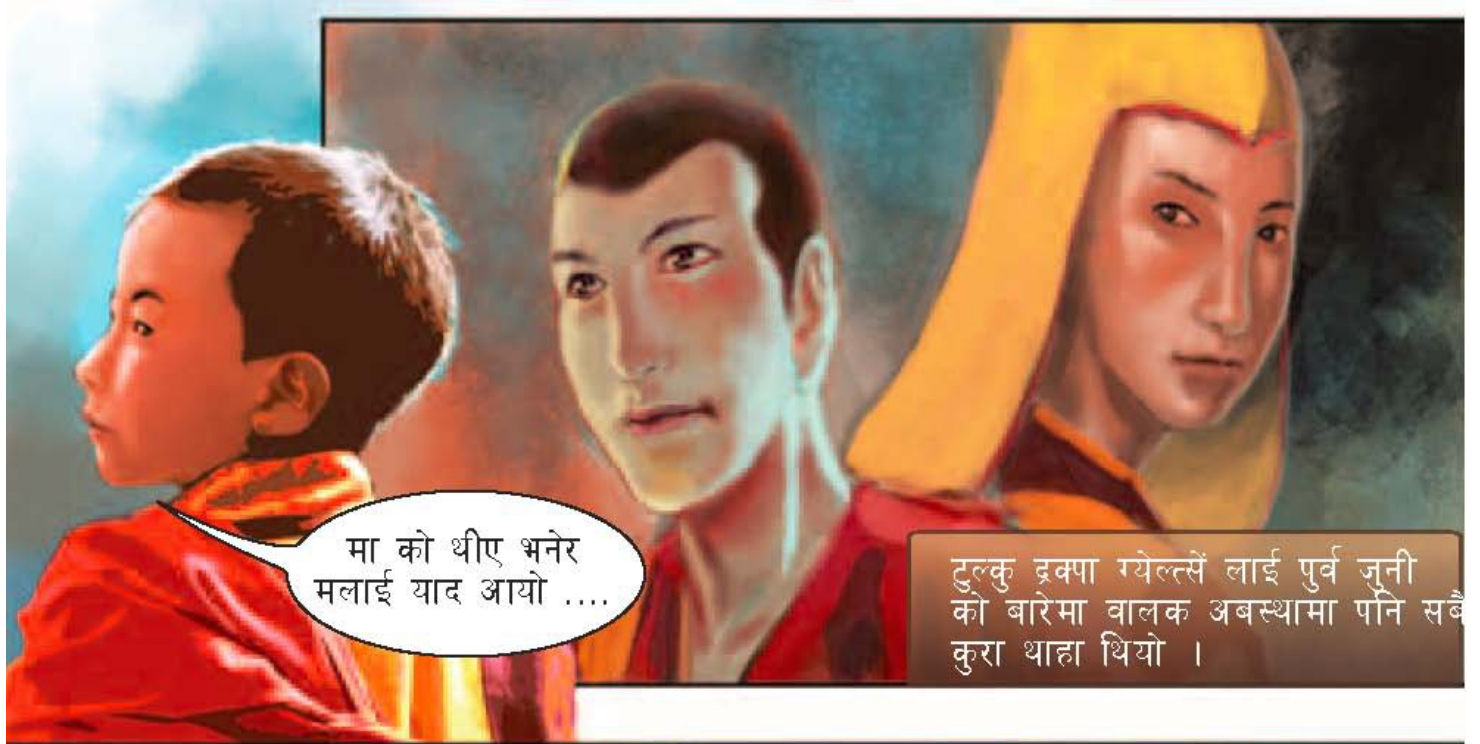
चौथो दलाइ लामा १६१९ म बिलु
भयो तेसबेला २ वटा बेक्ती पुनर
जन्मको लागि चुनिएका थिए ।

जब ठुलकु द्रक्पा ग्येल्तसें जन्मनुभयो
तेसबेला आकासमा इन्द्रेणी देसियो अनि
धर्ति हल्लियो उनि आएको सुसियालीमा
।

मा को थीए भनेर
मलाई याद आयो ....

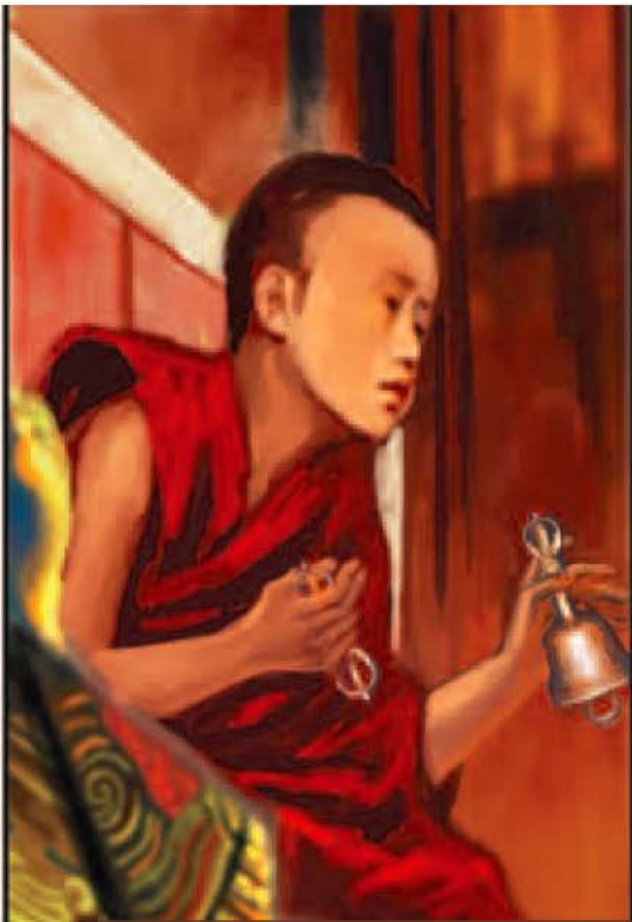
टुलकु द्रक्पा ग्येल्त्सें लाई पुर्व जुनी
को बारेमा वालक अबस्थामा पनि सबै
कुरा थाहा थियो ।

तिमी अब देखि
टुलकु द्रक्पा ग्येल्त्सें
भनेर चिनिन्छौ ।

जब उनि ६ वर्ष का थीए राजु तिमै उमेरका टुलकु द्रक्पा
ग्येल्त्सें लाई टुलकु जिम्संग गोंग्मा हुन् भनेर चिनिएका थीए ।
उहालाई यो नाम् पन्चेन लामा ले दिनु भएको हो ।

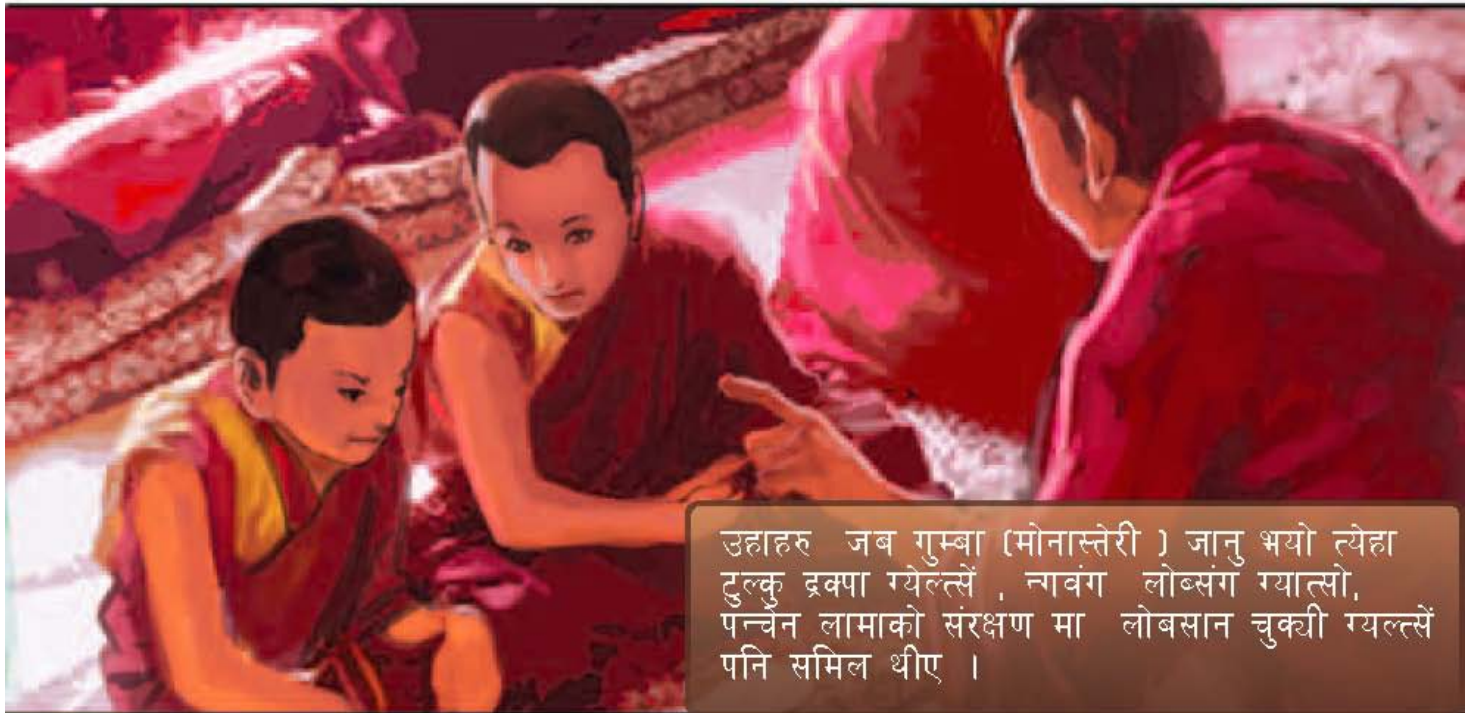

उनि प्राकृतिक रूपमा आफ्नो पुजाको
समान चलाउन जान्दथे । कुनै पनि
किताब छिटो भन्दा
छिटो कण्ठ पार्ने दिमास थियो ।

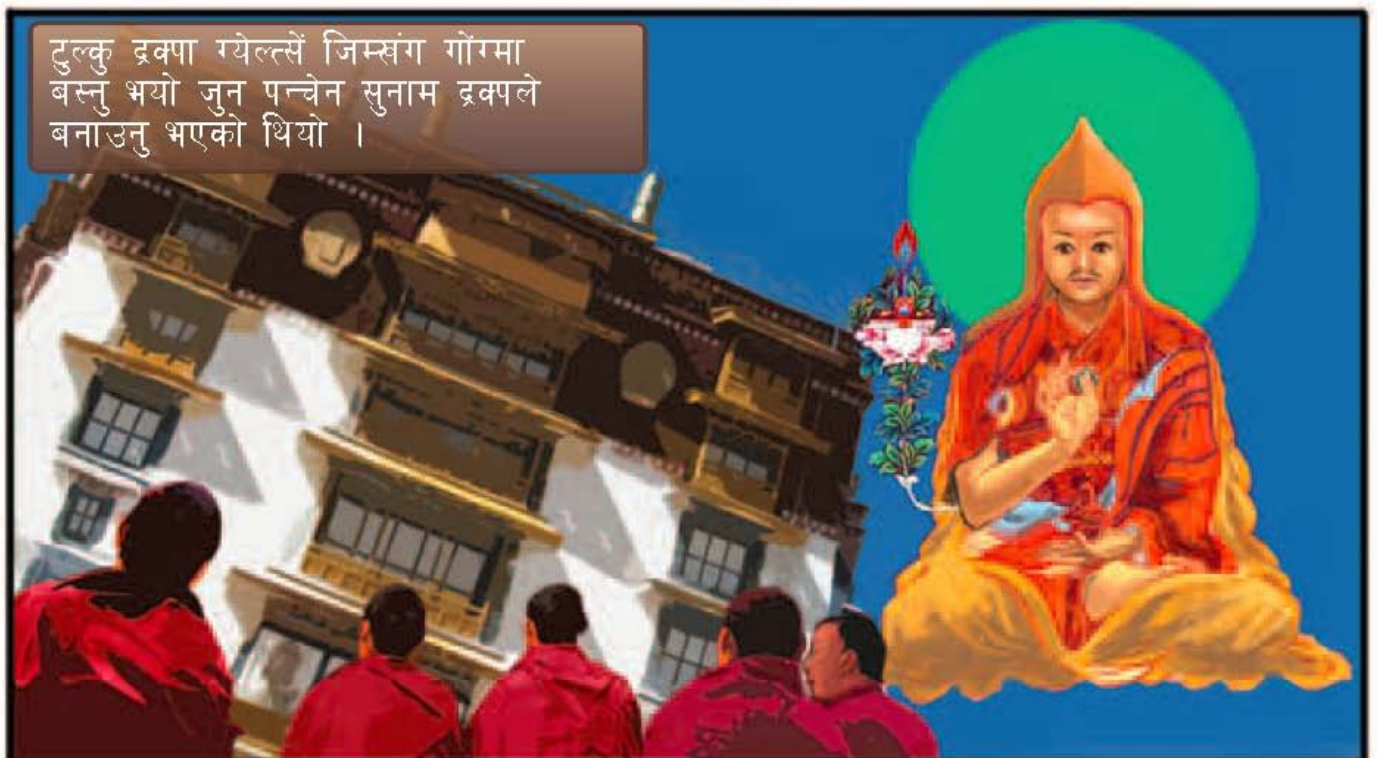

जब उनि नौ बर्सका थिए उनले
प्रवचन अनि टिप्पणी लेखना
थाली सकेका थिए ।

उहाहरु जब गुम्बा (मोनास्तेरी) जानु भयो त्येहा
टुल्लु द्रक्पा ग्येल्ल्सें , त्वावंग लोब्संग ग्यात्सो,
पन्चन लामाको संरक्षण मा लोबसान चुक्यी ग्येल्ल्सें
पनि समिल थिए ।

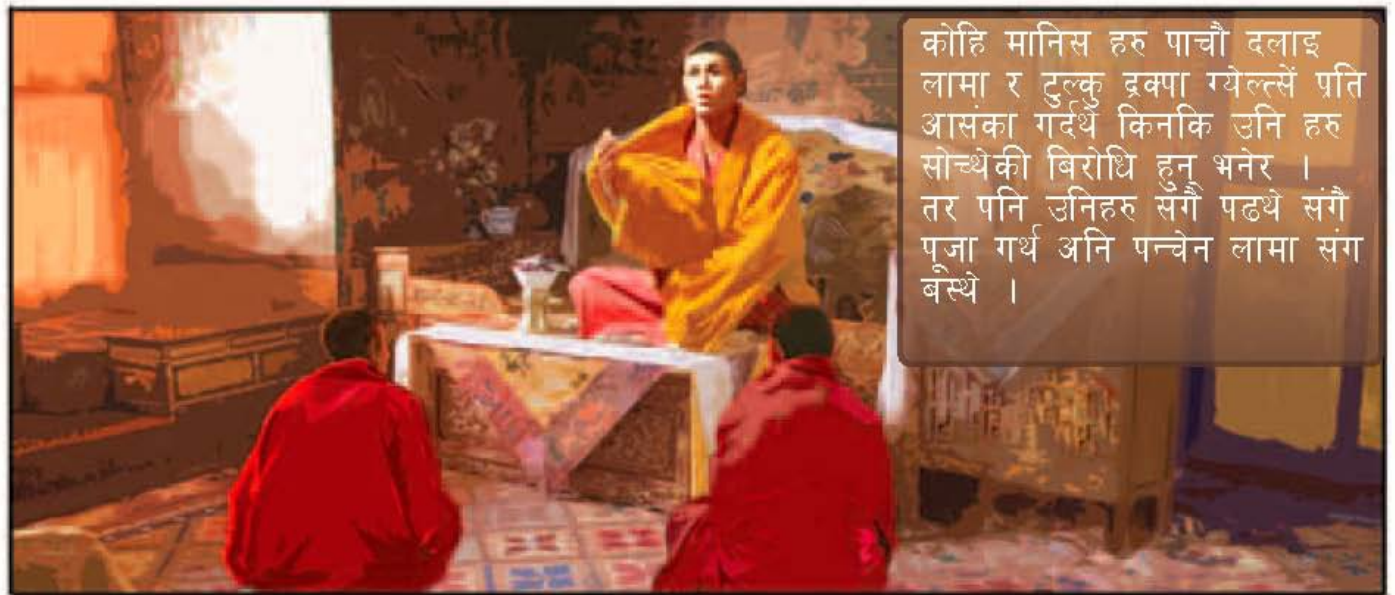

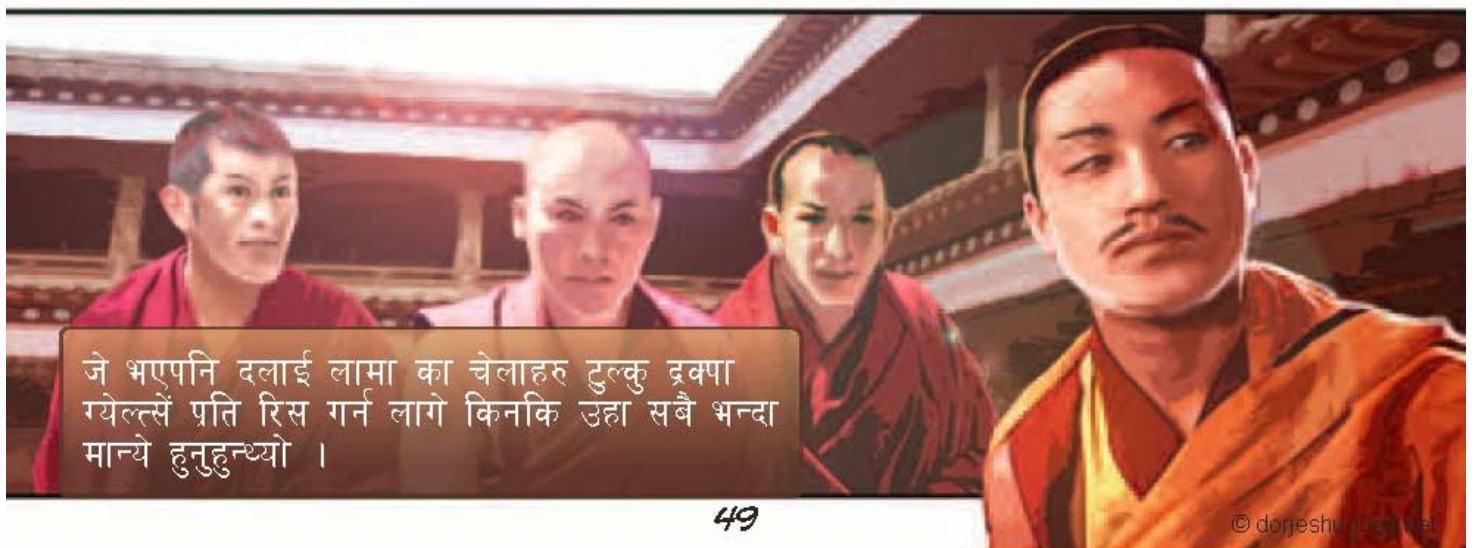

पाचौ दलाई लामा नजिकै को तल्लो
चम्बेर (जिम्संग-ओग्मा) ।

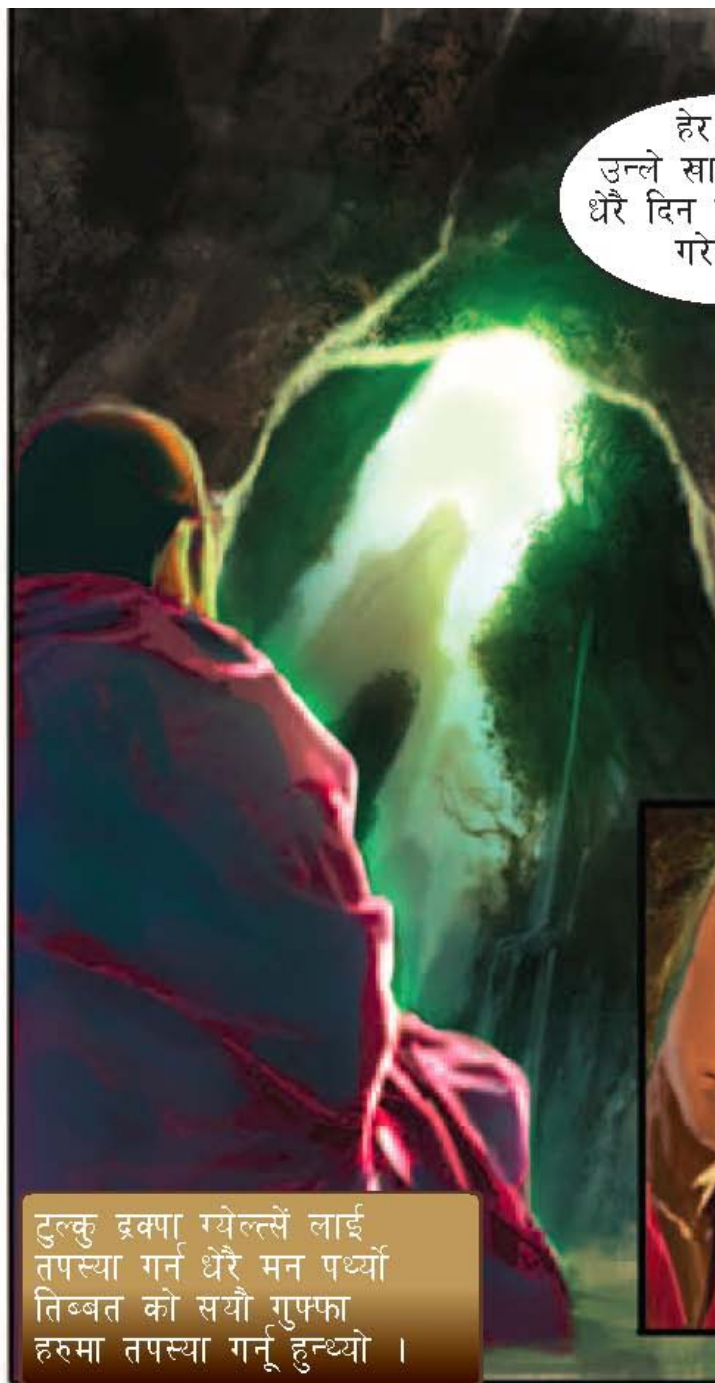

कोहि मानिस हरू पाचौ दलाई
लामा र टुलकु द्रक्पा ग्येल्त्सें प्रति
आसंका गर्दथे किनकि उनि हरू
सोच्थेकी बिरोधि हुन भनेर ।
तर पनि उनिहरु संगै पढ्थे संगै
पूजा गर्थे अनि पन्धेन लामा संग
बैस्थे ।

जे भएपनि दलाई लामा का चेलाहरु टुलकु द्रक्पा
ग्येल्त्सें प्रति रिस गर्न लागे किनकि उहा सबै भन्दा
मान्थे हुनुहुन्थ्यो ।

हेर हेर!!
उन्ले सानु न पिउनु
धेरै दिन सम्म तपस्या
गरेको ।

उ त
धेरै तपस्वी
रहिछन् ।

टुलकु द्रक्पा ग्येल्से लाई
तपस्या गर्न धेरै मन पथ्यो
तिब्बत को सयौ गुफा
हरुमा तपस्या गर्नु हुन्थ्यो ।

धेरै मानिस हरु उहाको गुफामा
दर्शन गर्न आउथे ।

ओ हो.....
कसरि थाहा भयो तिनी हरुलाई
म यहा छु भनेर ? म एकलै तपस्या
गर्न चाहन्छु ।

किर्पया
अरुलाई नभन म कतै जादै छु
। म आफ्नो तपस्या पुरा गर्न
चाहन्छु ।

उहा लाई आफ्नो ठाउँ सरिरहनु पर्थ्यो
किनकि उहाको तपस्या गरेको शक्ति
सबैलाई थाहा भयो ।

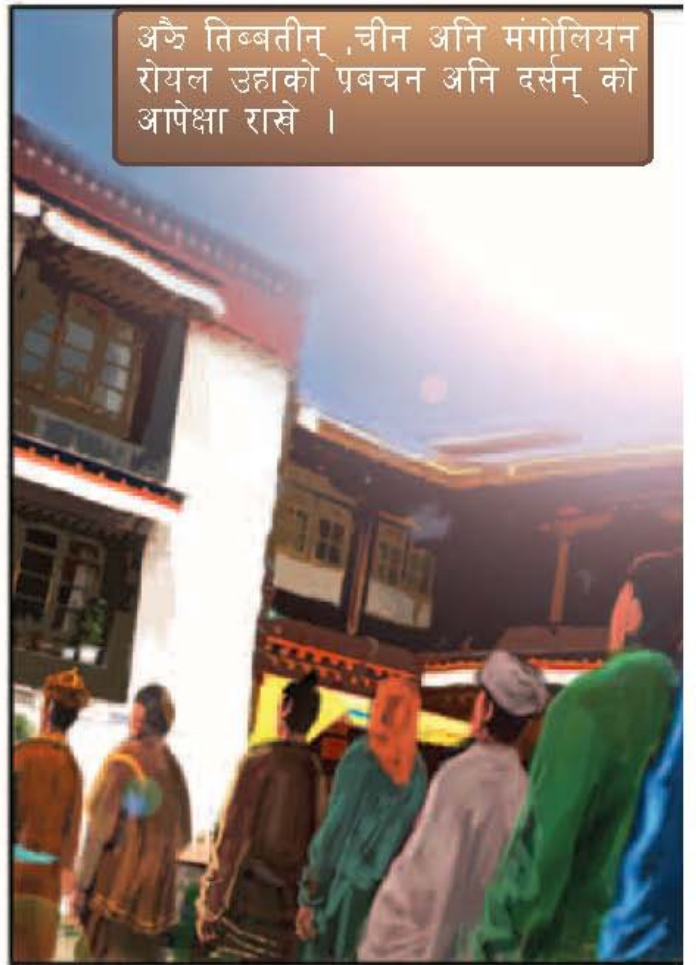
उहा लाई अर्को ठाउँ सर्नु पर्यो किनकि
उहालाई एकलो पन मन पर्यो । उहालाई
प्रसिद्ध हुन मन पर्येन ।

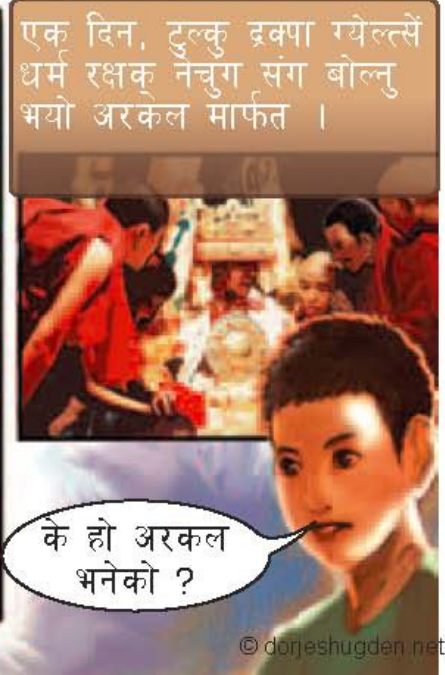
टुल्कु द्रक्पा ग्येल्त्सें व्यापकरूपमा
प्रसिद्ध अनि आधार्निये बन्नु भयो
लगातार मान्छेको भिड भयो उहा
सामु दर्शन गर्न टाढा टाढा बाट
मान्छे आउथे ।

अझै तिब्बतीन्, चीन अनि मंगोलियन
रोयल उहाको प्रबचन अनि दर्शन को
आपेक्षा राखे ।

अरकल
भनेको राम्रो शिक्षित
मान्छे साचो धर्म रक्षक। अरु
कसैको आत्मा बोल्न सक्ने
व्यक्ति।

हुल्कु
ब्रह्मा ग्येल्लसैं
तिमि तयार छौ ?
तिमीले गरेको बाचा
प्रति ?

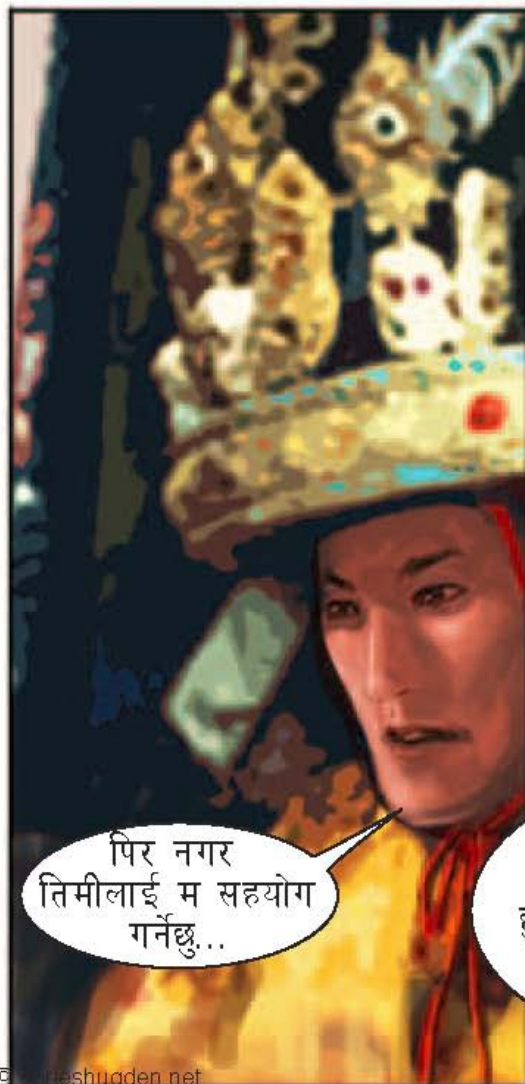

के को
लागि तयारी ?
के बाचा ?

भाग ८

मिर्तु भाएका टुल्लु द्रवपा ग्येल्सें

नेचुंगले धेरै धेरै किसीमका क्रियाकलाप सुरु गरे जसले गर्दा दुल्कु द्रक्पा ग्येल्त्सें धर्म रक्षक् बहु भयो ।

हामी अपनो कसम् तोड्न सक्दैनौ.....

तर हामी के गर्न सक्छौ र ?

हामी अपनो कसम् तोड्न सक्दैनौ.....

दलाइ लामाको रक्षाको लागि हामीले कसम् तोड्नु पर्छ । बुद्ध शाक्यमुनीले पनी राम्रो कामको लागि बलिदान दिनुभएको थियो ।

तिमीले केहिन केहित गर्नु पर्छ ....

यो त अति भयो.....

दुल्कु द्रक्पा ग्येल्त्सेंले प्रसिद्ध कमाई रहेका छन् हामीले फेरी यो हुन दिनु हुदैन!

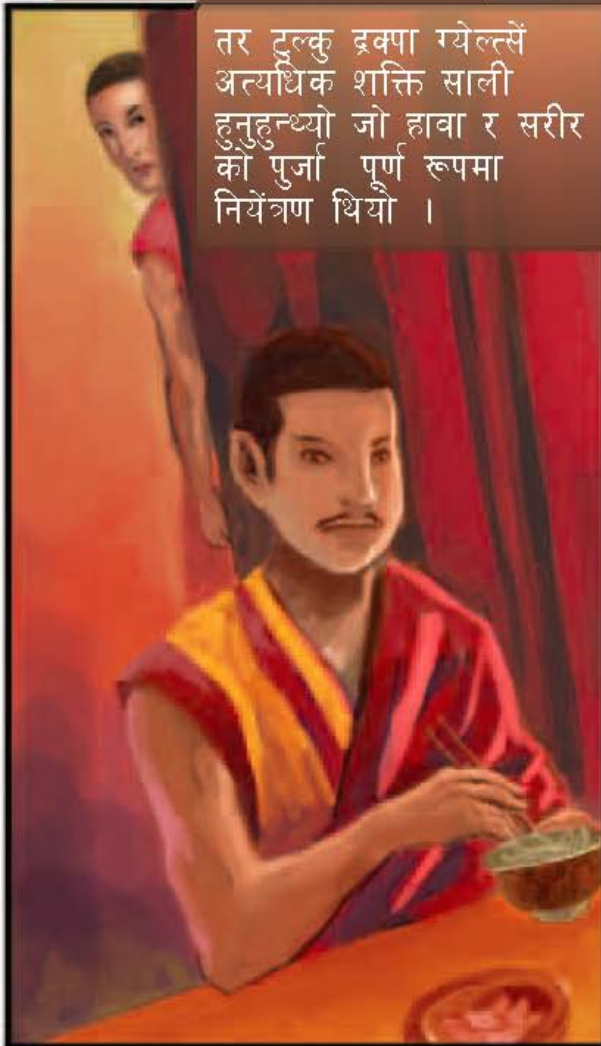

सुन! धर्म को लागि यसलाई यता तिर बस्न दिनु हुदैन ।

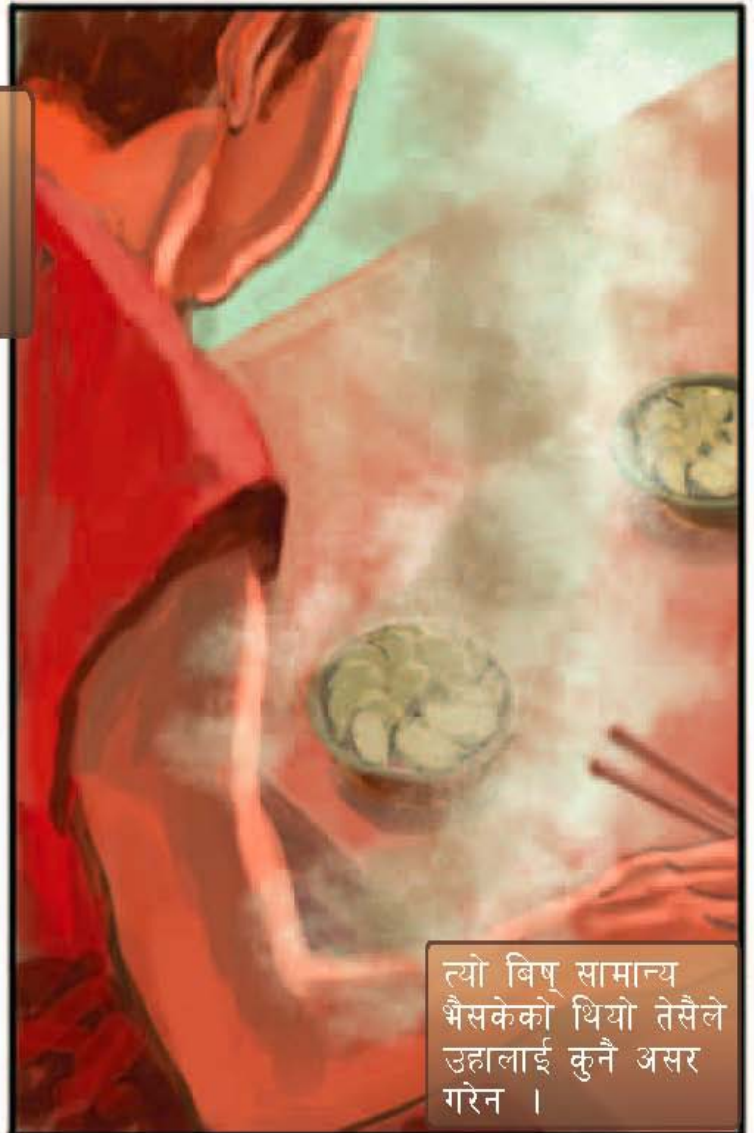

उनीहरूले बिष् हालेर उहालाई
मार्न कोसिस् गरे ....

तर टुल्कु ड्रक्पा ग्येल्त्सें
अत्यधिक शक्ति साली
हुनुहुन्थ्यो जो हावा र सरीर
को पुर्जा पूर्ण रूपमा
नियंत्रण थियो ।

त्यो बिष् सामान्य
भैसकेको थियो तेसैले
उहालाई कुनै असर
गरेन ।

एक
थोपा ले एउटा चौरी गाइ
पनि मर्छ तर टुल्कु द्रक्पा
ग्येल्सें लाई कुनै असर
परेन !

गुरु
जी हामीले केही पुरसाद
चढाऊन चाहन्छौ ।

टुल्कु द्रक्पा ग्येल्सें संग
दसक को भेट...

आ आ आ आ आ !
थ र र र र र !!

हा!!

अहल ?!!

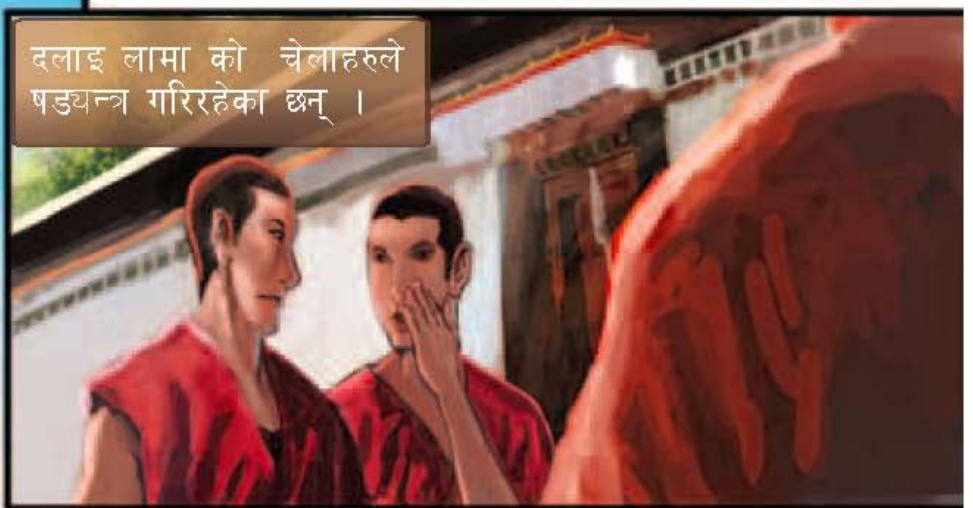

चिमीक्!!

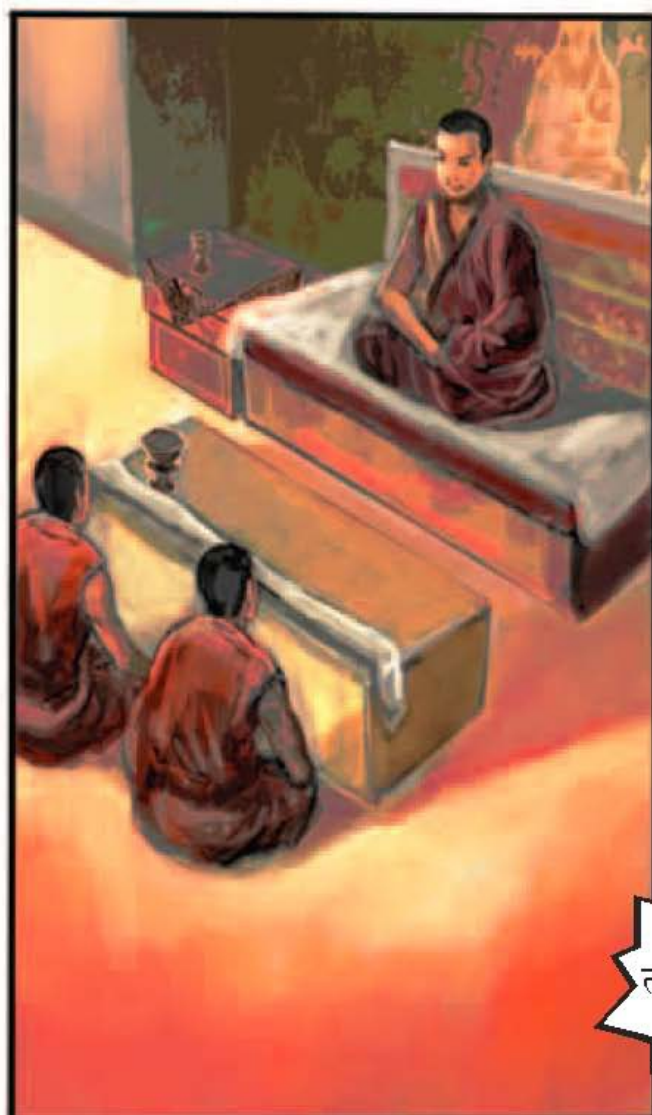

ओ !!

मलाई
मार्ने एउटै मात्र उपाए छ
त्यो हो मेरो मुख मा खाता
हालेर ।

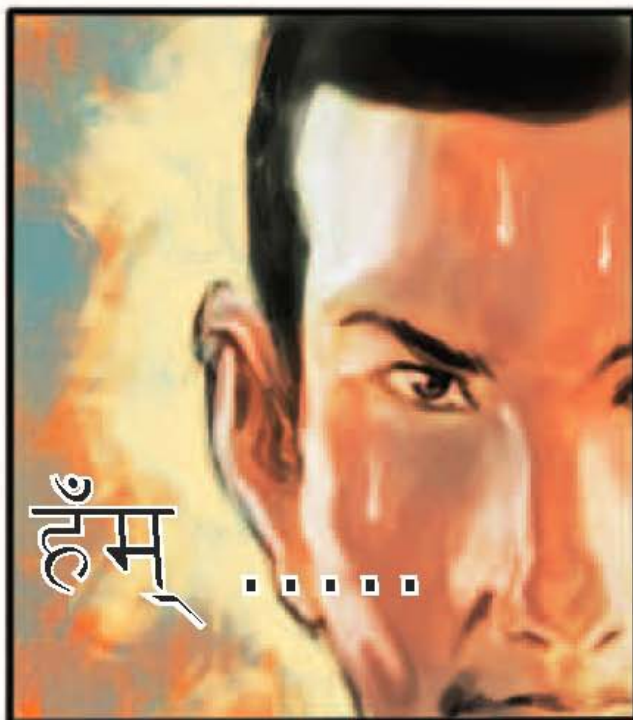
के ??

गर जे
तिमिले गर्नुछ।

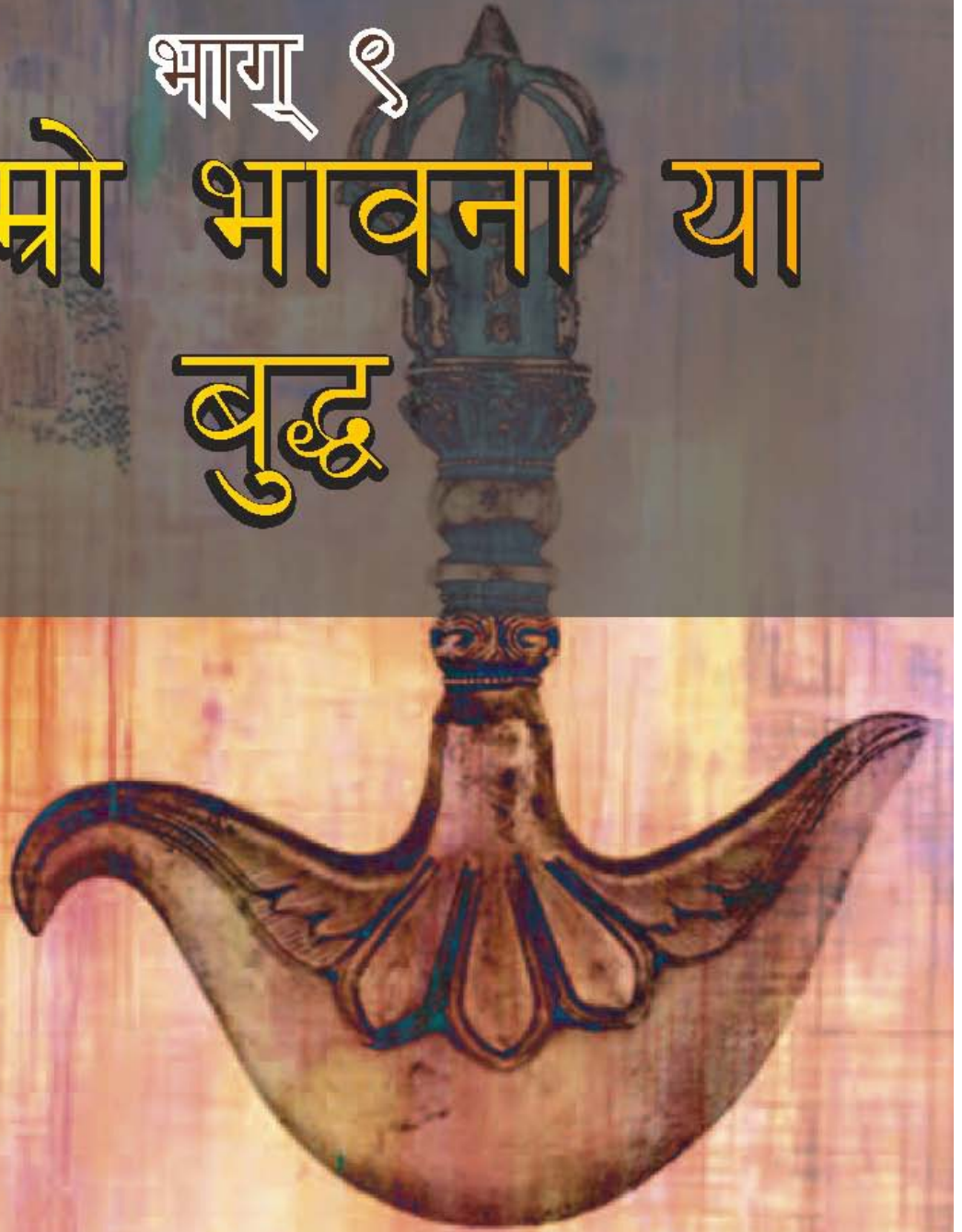

भाग ९
नराम्रो भावना या
बुद्ध

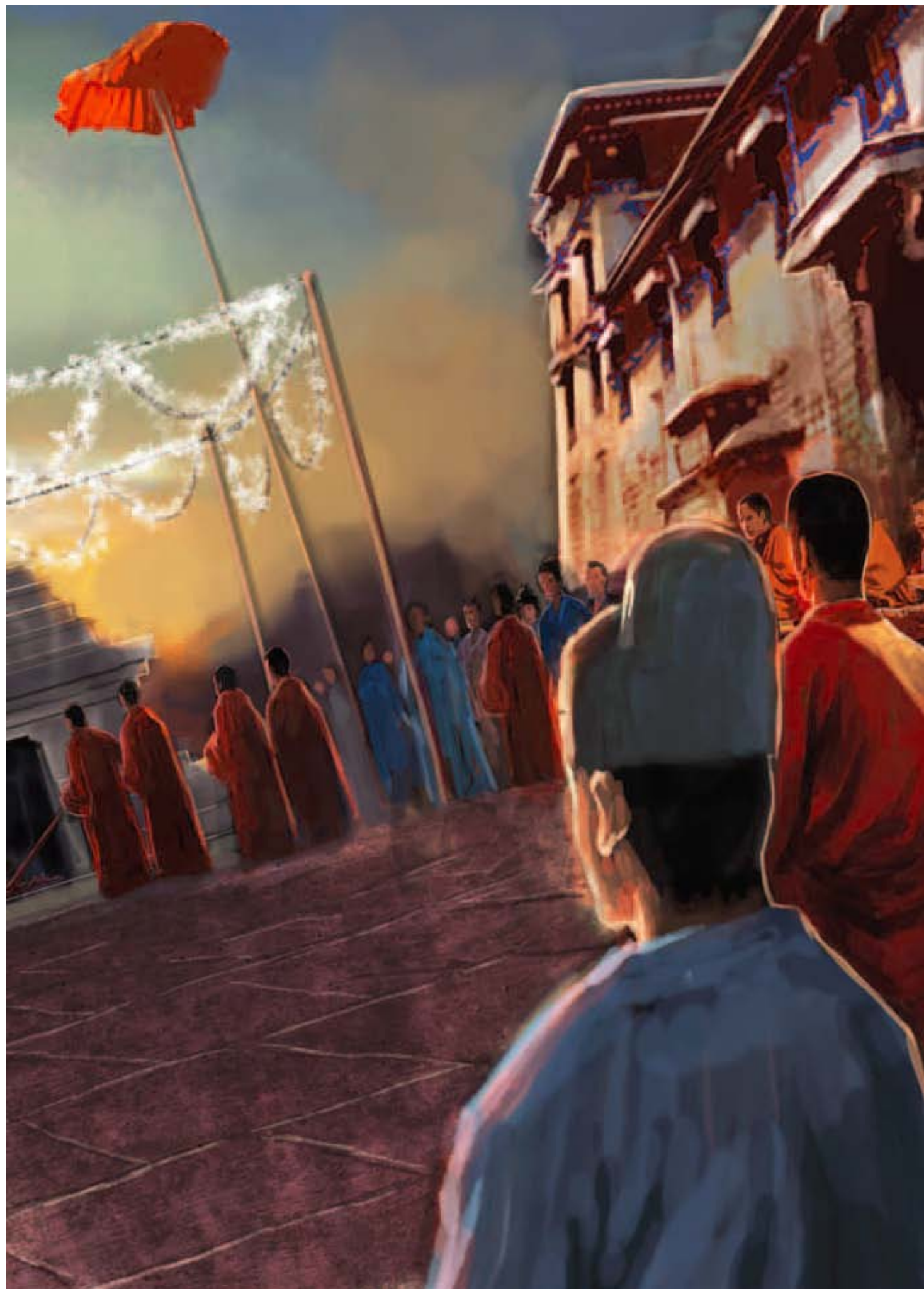

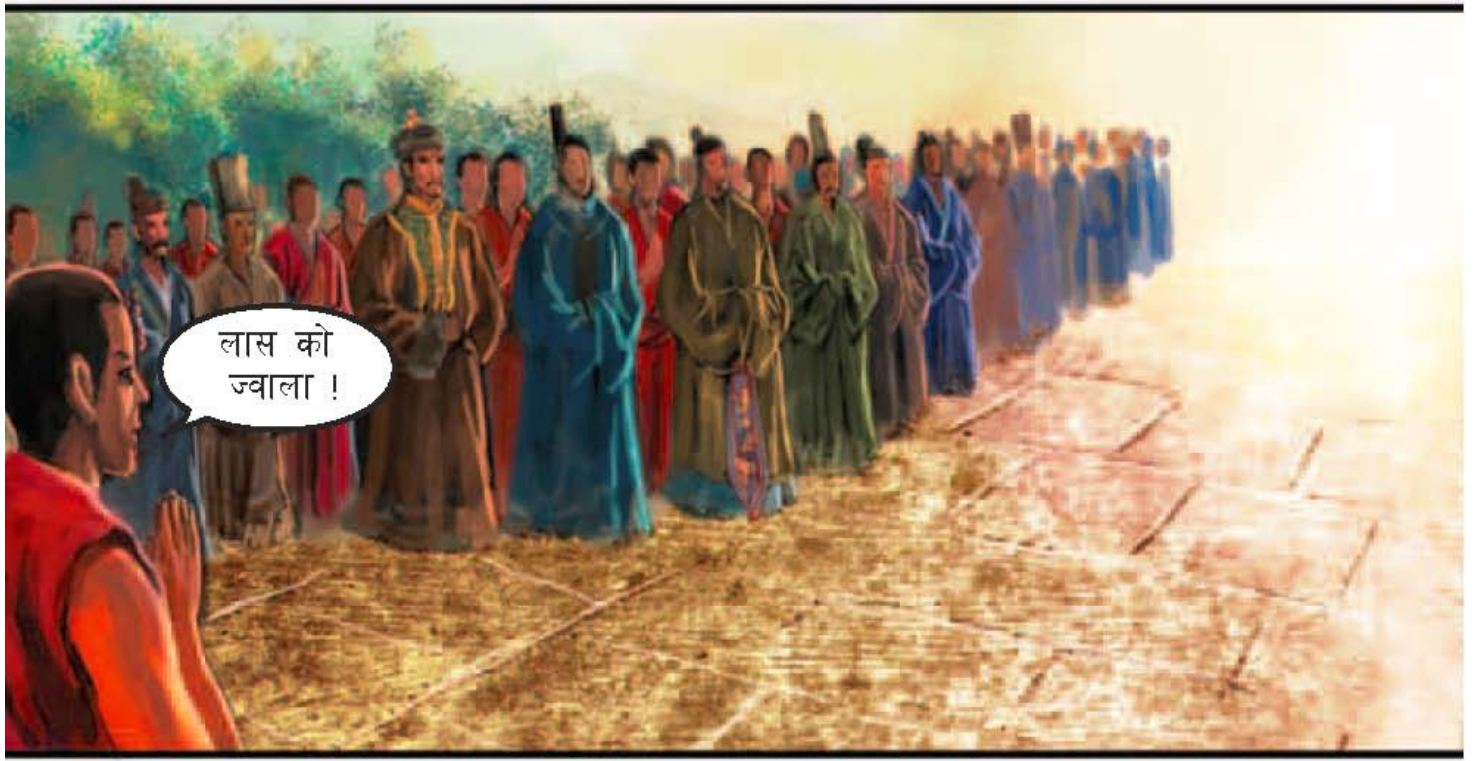
धेरै मानिसहरू चारै तिर बाट टुल्कु
द्रवपा ग्येल्सें को अन्तिम संस्कार हेरी
रहेका थिए ...

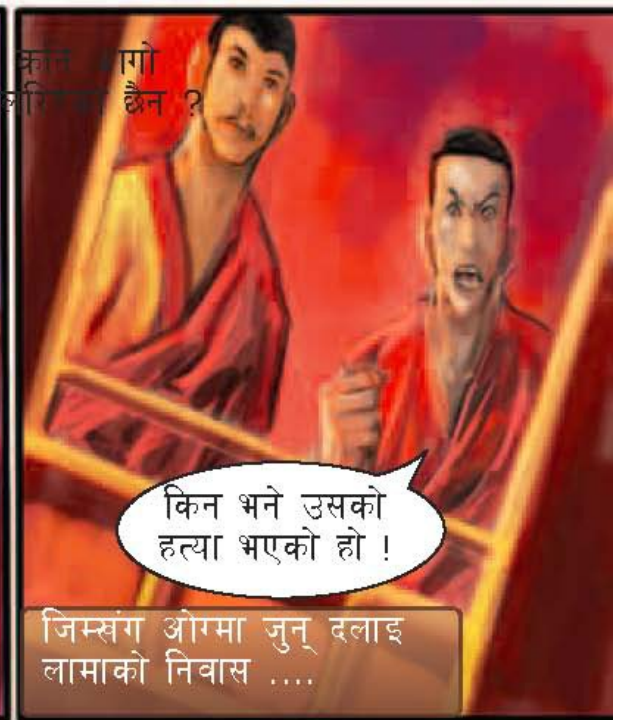

तर पनि आगो बलेन?

पर्व !

हेर, को आएको छ।

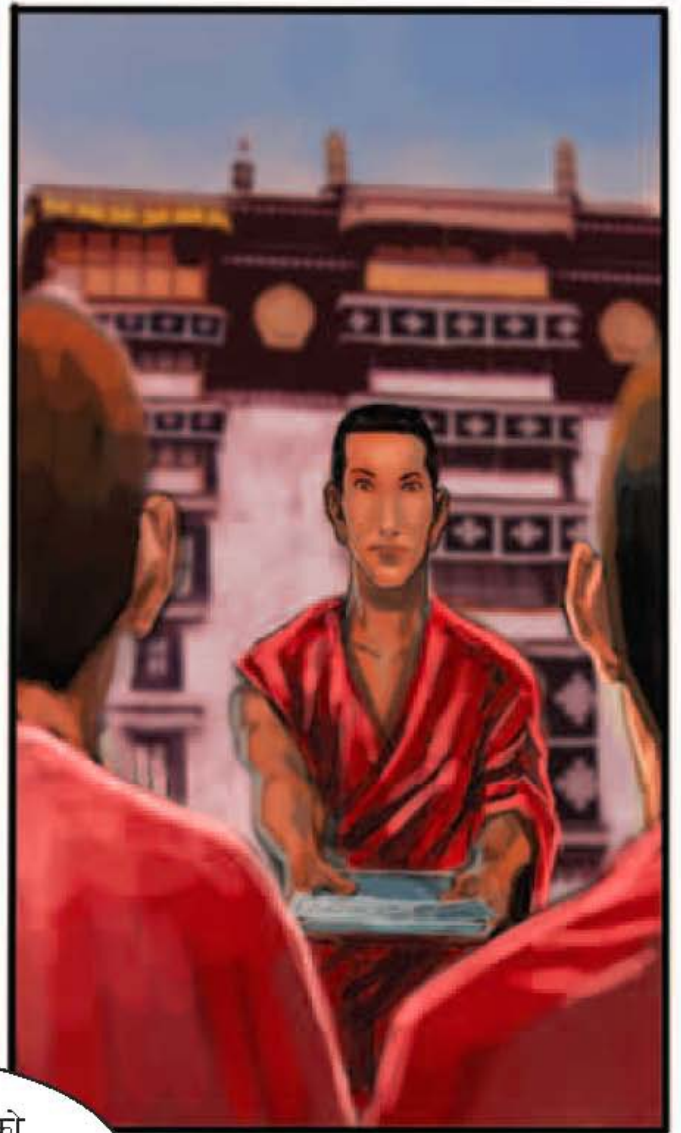
यो; समय दलाई
लामाको सेवक!

म सोच्छु के
कारण किन उ येहा
आएको ...

उ गम्भीर
देसिन्छ ...

एउटा चिठी
माहात्मा ले
पठाएको ...

यो
दलाइ लामा ले पठाएको
हो हुल्कु द्रक्पा ग्येल्सें प्रति प्रथाना
कृपया पढिदिनु होला ।

हे
महान लामा तपाईं
कति दयालु किन आफुलाई
मार्न
दिनु भएको ?

टुलकु द्रक्पा ग्येल्त्सें का चेला हर
धेरै निरास थीए आफ्नु गुरु सित
भएको अन्याए प्रति ।

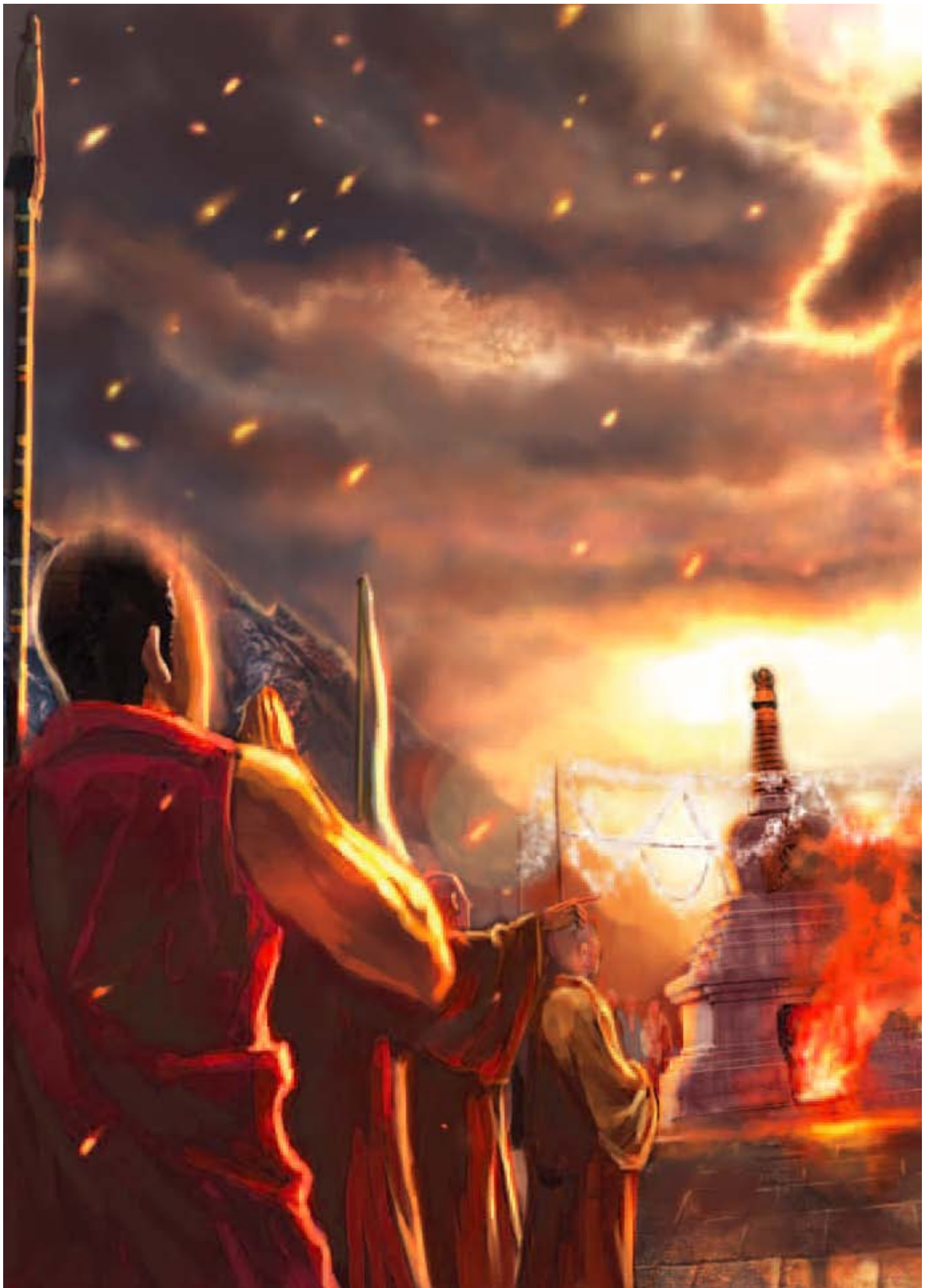

त्यो समय तिब्बत
धेरै चोटले भरियो थियो ।

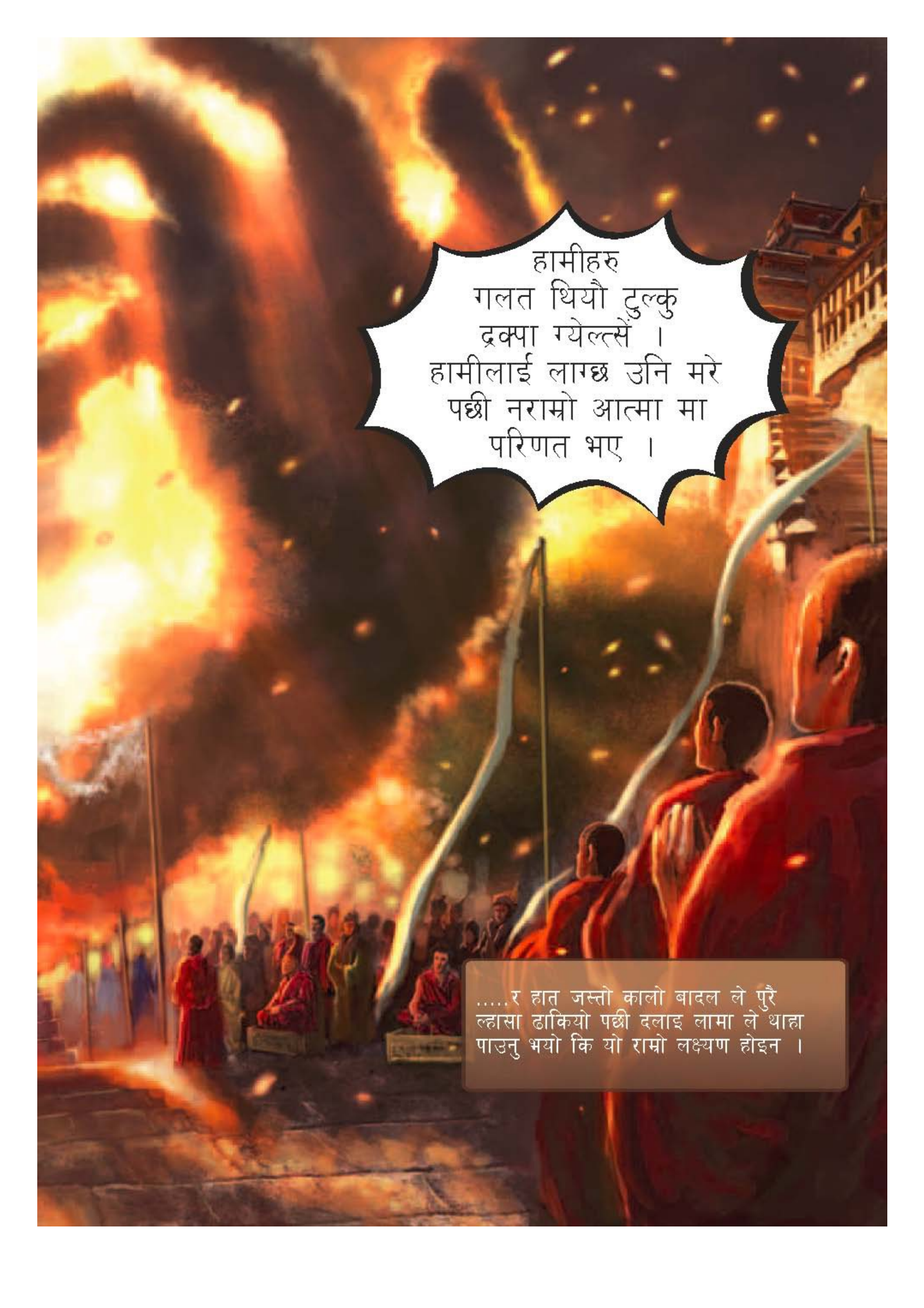

अकस्मात् चिता बाट कालो धुवा आकासमा
तिब्र गतिमा उड्न थाल्यो....

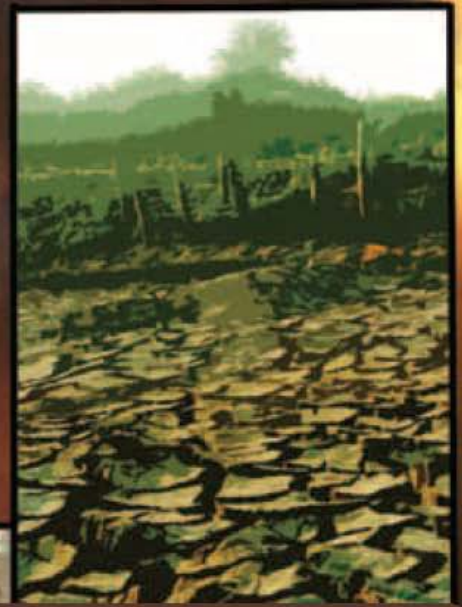

A dramatic illustration of a massive fire consuming a city, with monks in the foreground watching the destruction. The fire is intense, with bright orange and yellow flames reaching into a dark, smoke-filled sky. In the foreground, several monks in traditional red and orange robes are seen from behind, looking towards the burning city. The scene is set on a stone-paved street. In the background, a large, multi-story building is partially visible, also engulfed in flames. The overall atmosphere is one of tragedy and devastation.

हामीहरु
गलत थियौ टुल्कु
द्रक्पा ग्येल्त्से ।
हामीलाई लाग्छ उनि मरे
पछि नराम्रो आत्मा मा
परिणत भए ।

.....र हात जस्तो कालो बादल ले पुरै
ल्हासा ढाकियो पछि दलाइ लामा ले थाहा
पाउनु भयो कि यो राम्रो लक्षण होइन ।

त्यहाँ ल्हासा मा शान्ति थिएन
भकम्प, भोकमरी, सुक्का अकाल,
दौडान मा मानिसहरूले दुख पाई
रहेका थिए । यो दुल्लु ब्रम्पा
ग्येलत्सें को हत्या को
नराम्रो फल थियो ।

पुरै देस भर असान्ती नै असान्ती
फैलियो दलाई लामाले एक कप चाए
पनि आरामले पिउन पाउनु भएन ।

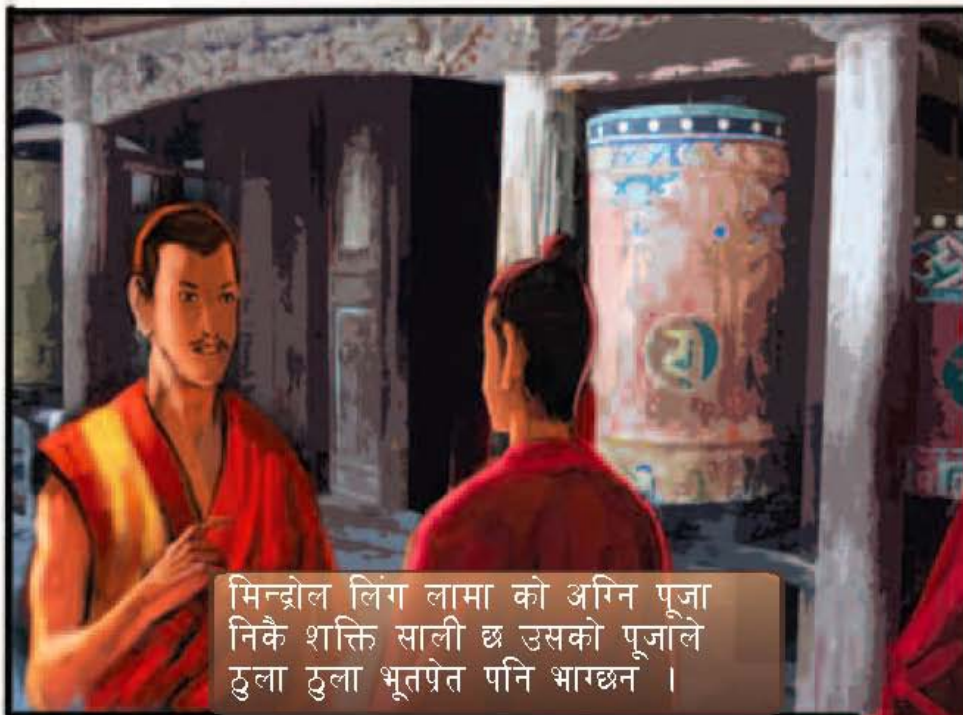
दलाई लामा निरास भएर एउटा
शक्ति साली पूजा गर्ने व्यक्ति
बोलाउनु भयो ।

मिन्द्रोल लिंग लामा !

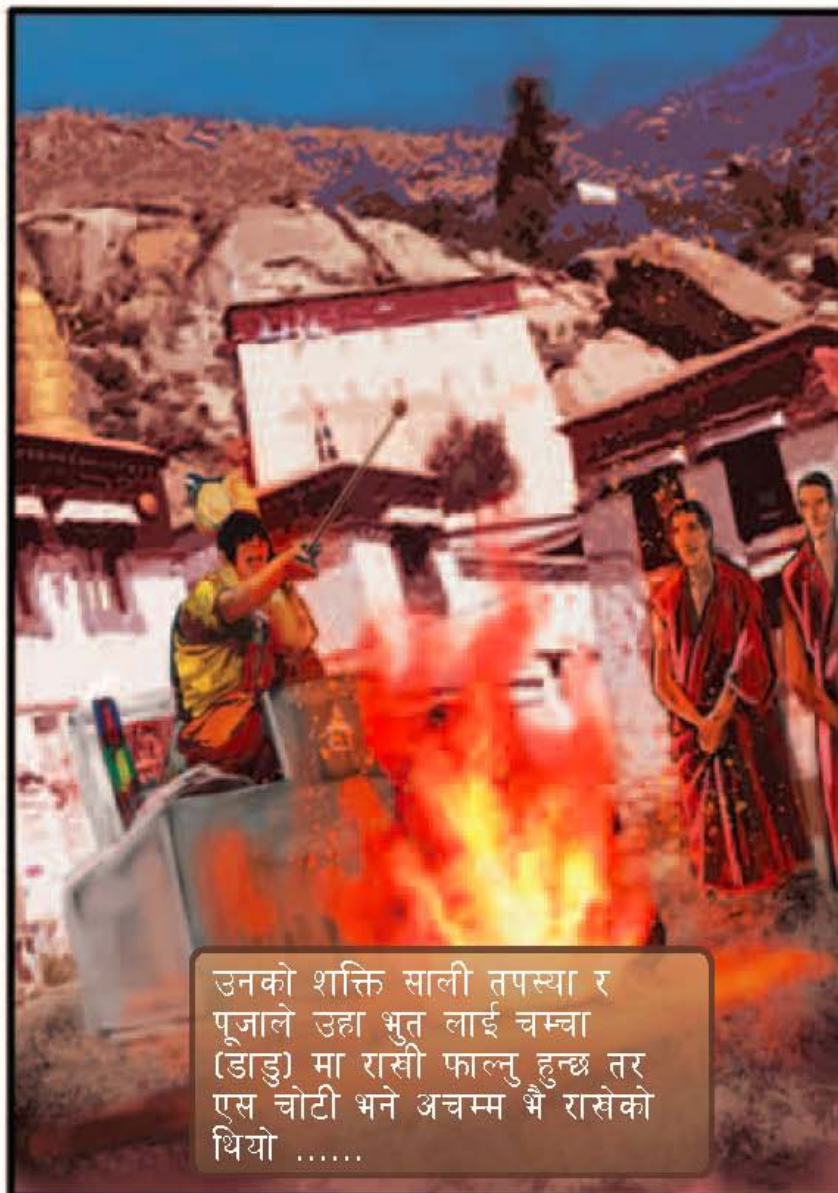

मलाई
तिम्रो सहयोग
चाहिएको छ! यहा तिब्बत
भरि नराम्रो आत्मा घुमी रहेको
छ । तिमिले अग्नि पूजा गरि
उसलाई सान्त पार !

मिन्द्रोल लिंग लामा को अग्नि पूजा
निकै शक्ति साली छ उसको पूजाले
ठुला ठुला भूतप्रेत पनि भाग्छन् ।

उनको शक्ति साली तपस्या र
पूजाले उहा भुत लाई चम्चा
(डाडु) मा राखी फाल्नु हुन्छ तर
एस चोटी भने अचम्म भै राखेको
थियो .....

जब उहाले नराम्रो आत्मा आगोमा हाल्नु
हुन्थ्यो प्रत्येक चोटी मंजुश्री को कुर
उद्ब यामंताका उहाको चम्चा मा हाम
फाल्नु हुन्थ्यो ।

अर्को चोटी पनि मिन्द्रोल लिंग
लामा आफ्नो चम्चामा ध्यान दिनु
भएको थियो ...

धर्म रक्षक सेत्राप एउटी अत्यन्तै सुन्दरी
केटी को रूपमा मिन्द्रोल लिंग लामा को
अगाडि नाच्न थाले ।

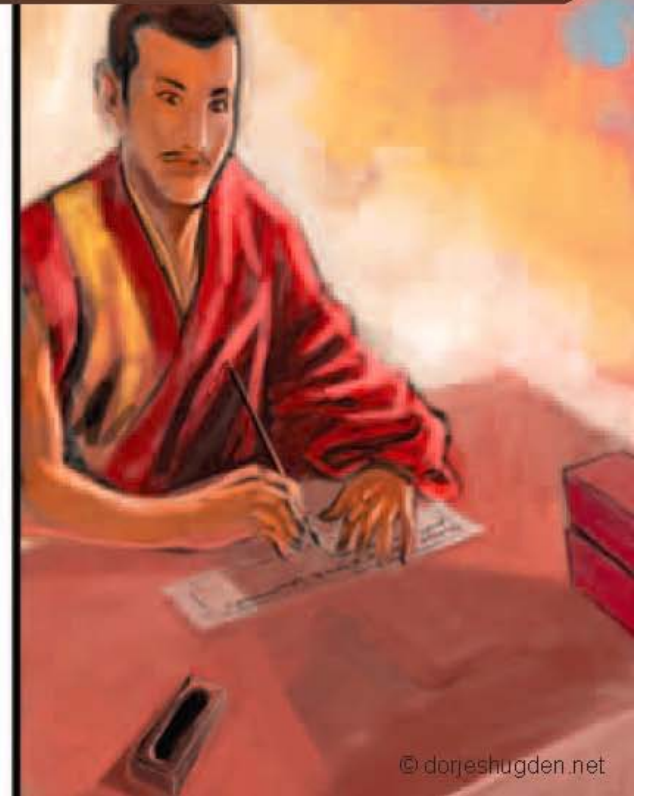

दोर्जे सुग्दे बिलिन भएर
सेत्राप मा लिन हुनु भयो ।

दलाई लामा ले एक आधिकारीक घोसणा
र प्राधाना लेखनु भयो ताकी सबैले
टुल्कु द्रक्पा ग्येल्त्से बाट उत्पति भएका
दोर्जे सुग्देलाई यो समय का लागि धर्म
रक्षक हुन् ।

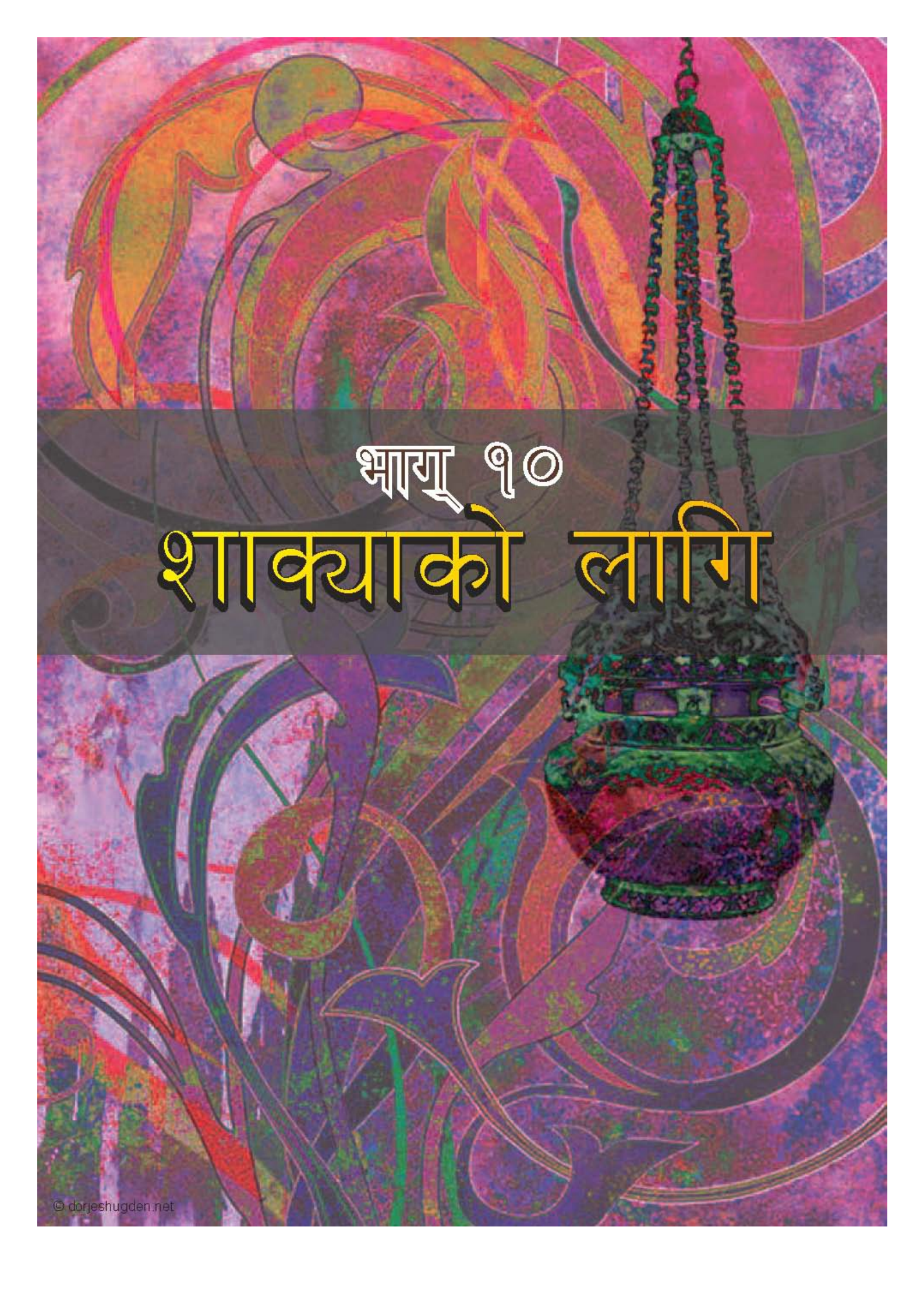

फेरी त्यस पछि कालो हातको रुपमा धुवा
ल्हासा बाट हट्यो बिस्तारै मुर्छा पर्ने हरु
बिउझिये भूकम्प सान्त भयो त्येस पछि
सबै कुरा ठिक भयो ।

ओ
हो ,त्येसरी पो दोर्जे सुग्दे
रक्षक बन्नु भएको । बास्ताब मा
एक ठुलो माचाम बाट हटेर
जानु भयो ।

हो,
राजु .उहा बास्तबमै
हटेर जानु भयो मात्र
सबैको फाइदाको
लागि ।

भाग १०

शाक्याको लागि

त्यस पछी दोर्जे सुग्दे शाक्या लाई भेट गर्न जानु
भयो पहिले उहाको पूर्व जन्म शाक्या पण्डित
बाट भएको हो । उहाको शाक्या हरु संग राम्रो
सम्बन्ध थियो ।

र शाक्या पुजारी हरु पनि धेरै शक्तिसाली
थिए । उनि हरुले दोर्जे सुग्दे को छुट्टै
मन्दिर बनाए ।

त्यस पछी दोर्जे सुग्देको पनि पूजा गर्न थाले
। र दोर्जे सुग्दे शाक्या हरुको पहिलो धर्म
रक्षक बन्नु भयो त्यस पछी उहाको
शक्ति र्जन बढ्न थाल्यो ।

भाग ११
तगफु पेमावज्र

सयौं वर्ष पछी तर्फु पेमावज
जुन महान गेलुग्पा लामा देसा
पर्नु भयो जो कि धेरै धेरै शक्ति
साली हुनुहुन्थ्यो र उहा धेरै ठाउँमा
घुम्नु भएको थियो ।

तर्फु पेमावज एक चोटी गादेन स्वर्ग मा जानु
भयो जहाँ मैत्रेया बुद्ध बस्नु हुन्छ ।

दुल्दुजीं
द्रक्पा ग्येल्त्सें ,
कृपया आफ्नो रहस्यमय
तन्त्र, मण्डला प्रबचन अनि
दोर्जे सुग्दे वंश सुरु गर्नु होस् ।

त्येहा अरु मान्छे को बिच मा
दुल्दुजीं द्रक्पा ग्येल्त्सें पनि
हुनुहुन्थ्यो ।

दुल्दुजीं द्रक्पा ग्येल्त्सें को छाती बाट एक
इन्द्रेणी उत्पत्ति भइ लामा चंकापा को छातीमा
मिसियो ।

त्यस पछि फेरी प्रकाश मा चंकापा को
छाती बाट दुल्दुजीं द्रक्पा ग्येल्त्सें को छाती
मा मिसियो ।

प्रबचन पछी सबै मण्डला सिंहासन मुनि बिलिन भए ।

तग्फु पेमावज आफ्नो तपस्या बाट फर्किए
त्यस पछी तुरुन्तै एउटा बसिये पूजा को बारेमा
अनि अभ्यास को बारेमा किताब रचना गर्नु
भयो जुन दोर्जे सुग्दे ले गर्न को लागि आदेश
दिनुभएको थियो ।

मैले
अबस्य लेसनु पर्छ
यो धर्म को शिक्षा लिने
हरुको लागि धेरै उपयोगी
हुनेछ ।

पबोङ्का
-यो दोर्जे सुग्देको
गोप्पे वंश मैले तिमीलाई
दिन्छु यो अरुलाई पनि
सिकाऊ त्येसैले एस बाट
धेरैलाई फाइदा हुने छ ।

उहाले त्यो आफ्नो नजिकैको
चेला पबोङ्का महाराज लाई
दिनु भयो (१८७८-१९४१)

भाग् १२

परम् पुज्ये क्यब्जे पबोर्ग कादोर्जेचंग

पबोंगका महाराज एकदमै महान बुद्ध
धर्मको गुरु हुनुहुन्थ्यो २० सताब्धि
को बिच मा प्रभावशाली प्रवचन शिक्षा
तिब्बत मा दिनु भयो ।

जब उनको जन्म भयो
कोठा उज्येलो भयो —

बाहिर अरु मानिस हरूले घरको
माथि दोर्जे सुग्देंलाई देखे ।

जब उहा ७ बर्सको हुनुहुन्थ्यो उहालाई
प्रख्यात शर्पा महाराज चाँएजे लोब्संग
दर्ग्ये ले चिन्नु भयो ।

तिमि
सेरा मे गुम्बा मा
गएर पढ तिम्रो जीवन मा
राम्रो हुनेछ ।

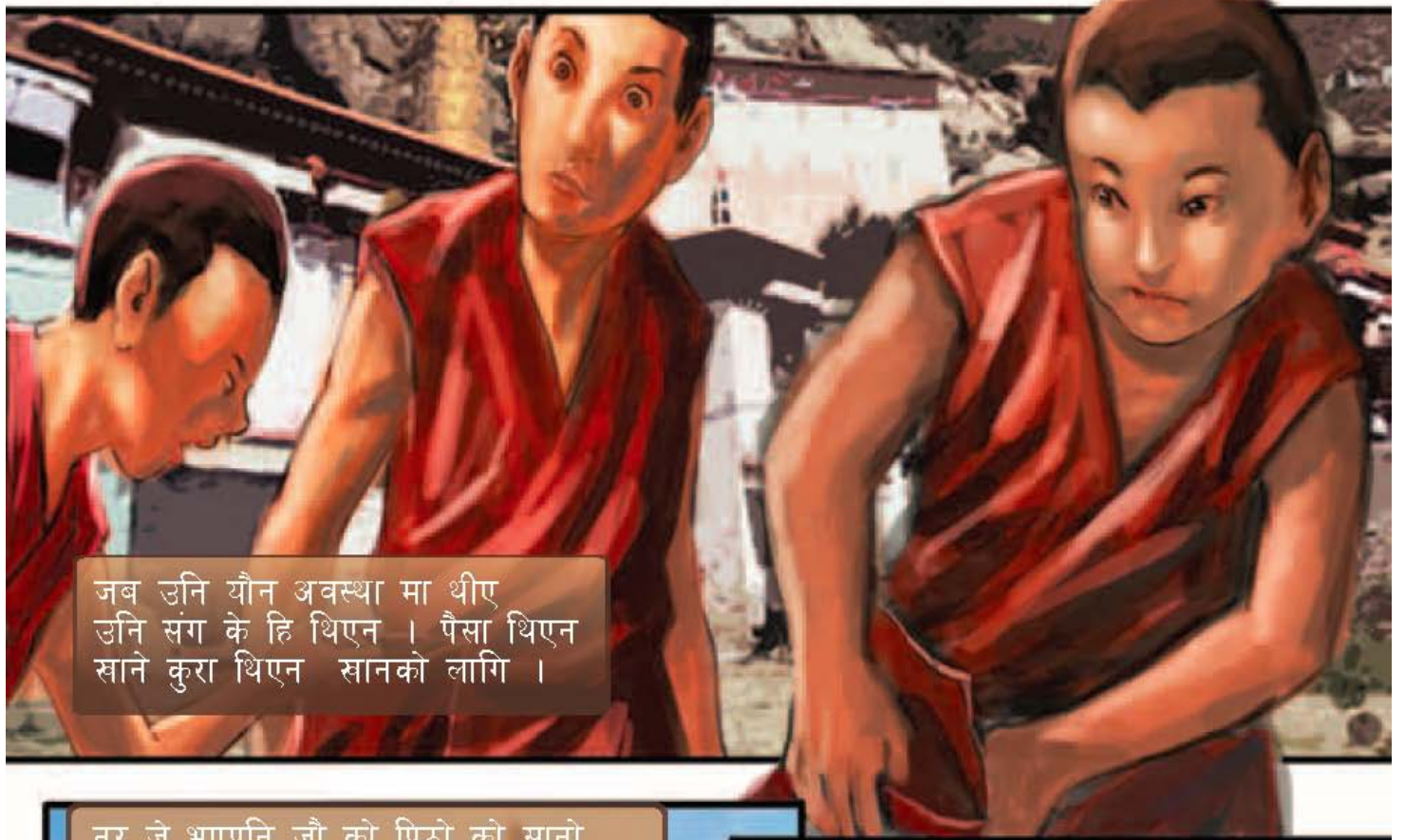
हुन्छ
महाराज म त्यसै
गर्छु ।

किन
उहालाई पबोंगा
महाराज मानियो?

पबोंगा
महाराज पहिलो जुनी
चंगक्य मार्फत र राम्रो सित
स्वोलेर चंगक्य रोल्मे दोर्जे चिनिनु
हुन्छ । (१७१७-१७८६)

यो
राजनीति जस्तै लाग्छ यो
यो चंगक्य लाई सासन बाहिर
पबोंगा महाराज बनाएर
चिनियो ।

जब उनि यौन अवस्था मा थीए
उनि संग के हि थिएन । पैसा थिएन
साने कुरा थिएन सानको लागि ।

तर जे भएपनि जौ को पिठो को सानो
ओला थियो । कहिले कहिँ साने कुरा
हुन्थेन तर पनि उनि गुम्बा बाट बाहिरा
भाँगनु भएन तर भाडोमा हुंगा बालुवा
हाली अलिकति साना हाली सुगने मात्रै
गर्नु हुन्थ्यो ।

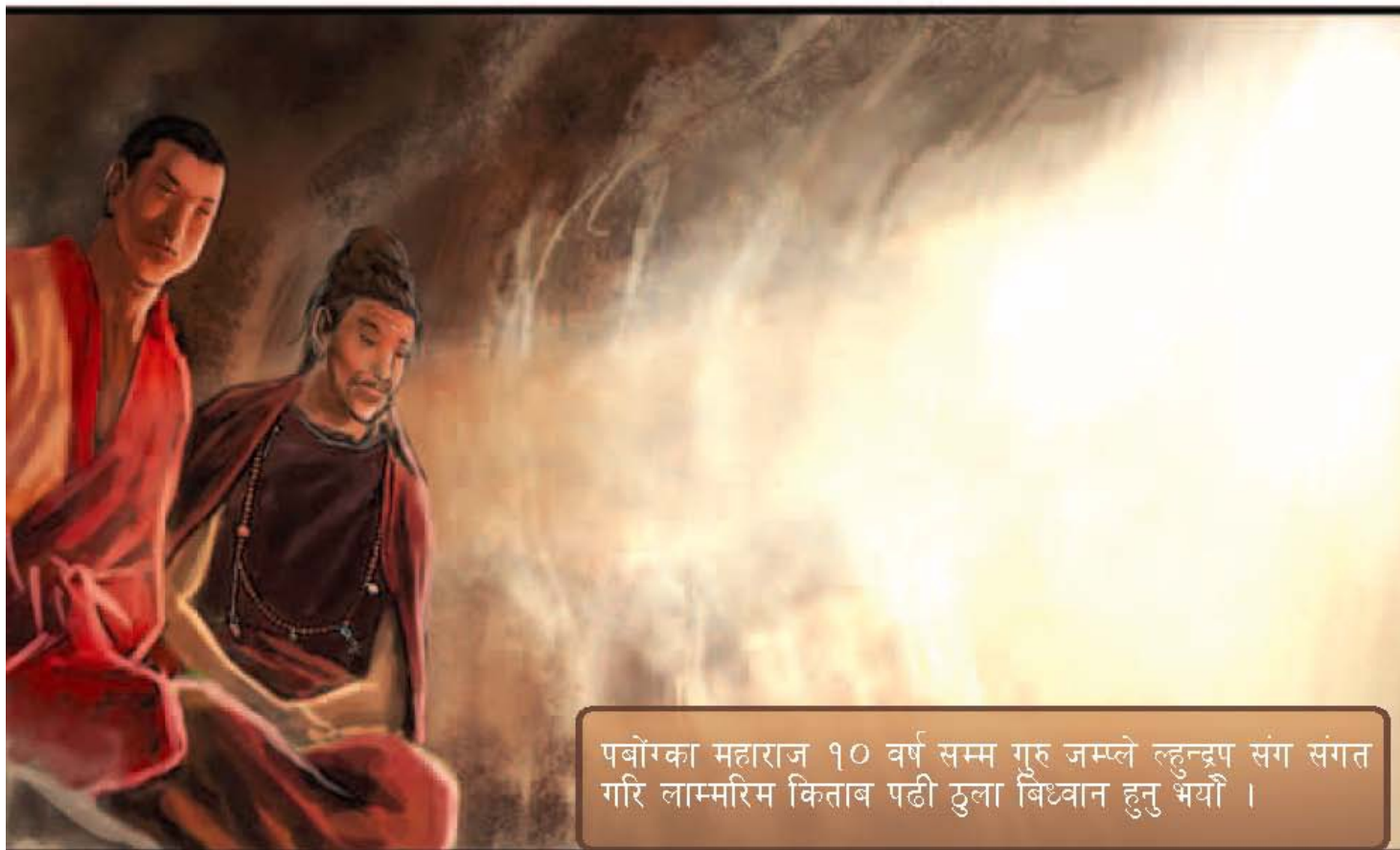
त्यसै गरि उहा धेरै
दिन सम्म बस्न
सक्नु हुन्थ्यो ।

उहा सेरा मे गुम्बा मा गएर आयुर्वेद
को गेशे डिगी प्राप्त गर्नु भयो ।

पबोंगका महाराज १० वर्ष सम्म गुरु जम्प्ले ल्हुन्द्रप संग संगत गरि लाम्मरिम किताब पढी ठुला बिध्वान हुनु भयौ ।

पबोंगका महाराज धेरै विद्वान बन्नु भयो र उहा गुम्बा को योगी मास्टर बन्नु भयो उहाको दक्षता हेरुका सरीर मण्डला अनि वज्रयोगिनी को योग हो ।

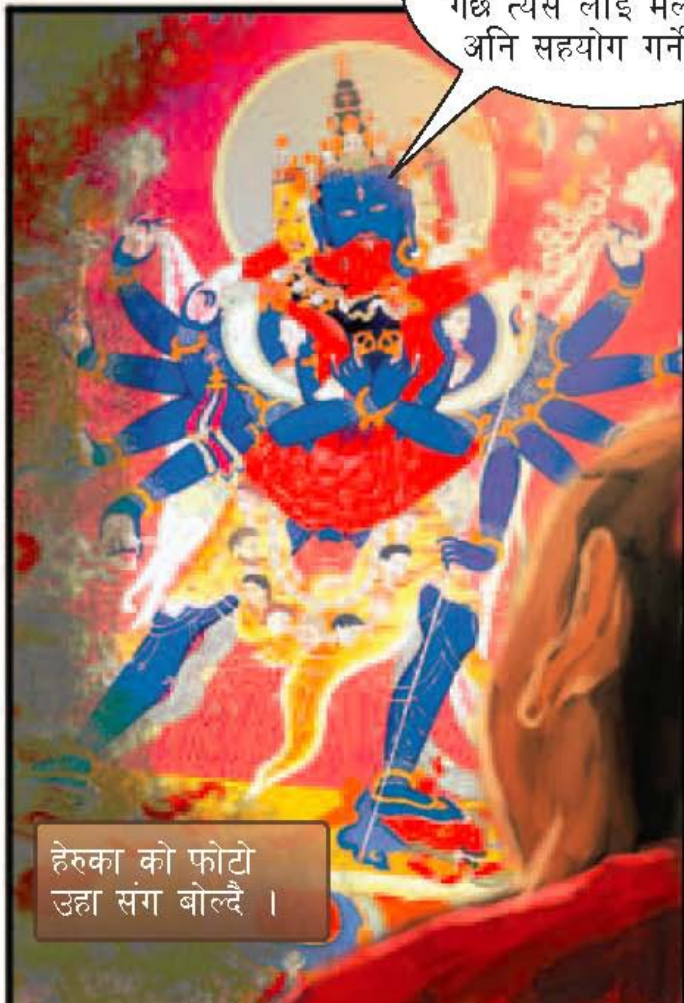

एक चोटी पबोंगका महाराज तिब्बत
को गुफा चिम्बुर्ट मा जानु भयो
जहाँ हेरुकाको फोटो रहेको थियो ।

अहिले
बाट ७ पुस्ता सम्म
जसले मेरो पूजा अनि योग
गर्छ त्येस लाई मैले रक्षा
अनि सहयोग गर्ने छु ।

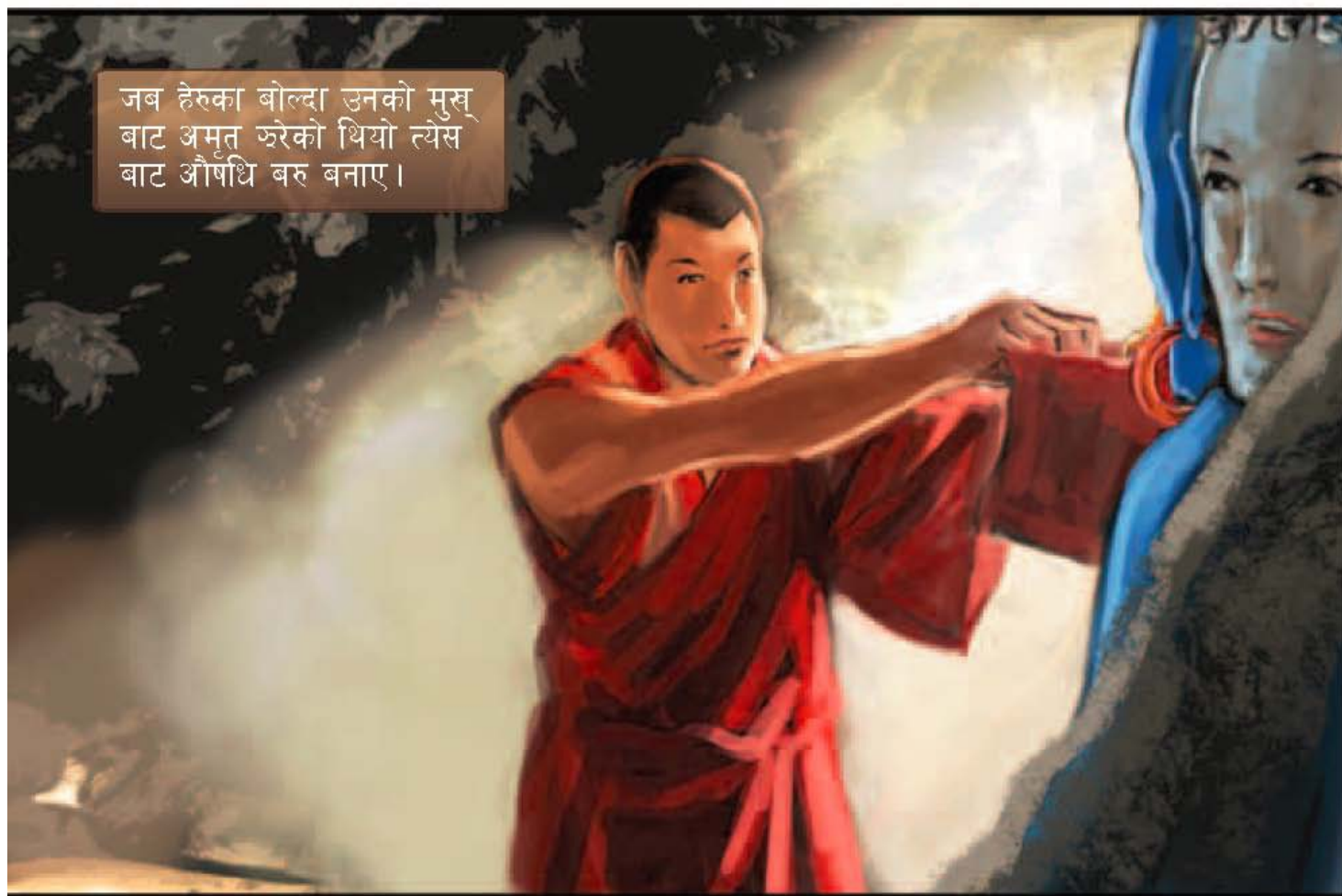
हेरुकाले पहिलो अमृत मय
शब्द बोल्नु भयो ।

हेरुका को फोटो
उहा संग बोल्दै ।

जब हेरुका बोल्दा उनको मुस्
बाट अमृत ऋको थियो त्येस
बाट औषधि बरु बनाए ।

हजारौ हजारौ मानिस
हरुले सरीर मण्डला
पाएका थीए अनि प्रतेक
शिक्षापबोंका महाराज
बाटै पाएका थीए ।
पबोंका महाराज आज
सम्म पनि हेरुका
भगवान नै भनेर चिनिनु
हुन्छ ।

पबोंगका महाराज धेरै वदिवान हुनुहुन्थ्यो
उहाको लासौ चेला हरु थिए ।

उहाको बोलि धेरै शक्ति साली थियो धेरै जसोले उहाको
शिक्षा प्रस्ट सुन्थे किन कि उहाको बोलि चर्को थियो ।

एक दिन एउटा ठुला जेनेरल दपो त्सगो पबोंगका महाराज
को प्रबचन मा समिल भए उनि धेरै घमण्डी थिए आफ्नो
सोलिटमा एउटा छुरा बोकी आएका थिए उनलाई
प्रबचन को कुनै वास्ता थिएन ।

जे भएपनि उनले पबोङका महाराजको प्रबचन सुन्दै जादा उनको नराम्रो बानी या नराम्रो सोचाई पनि परिवर्तन भएर गयो ।

यो
गुरुजी को बोलि
कति बुद्धिमानी
हो ।

उनको अकस्मात लुकाई रहेको छुरा देखियो ।

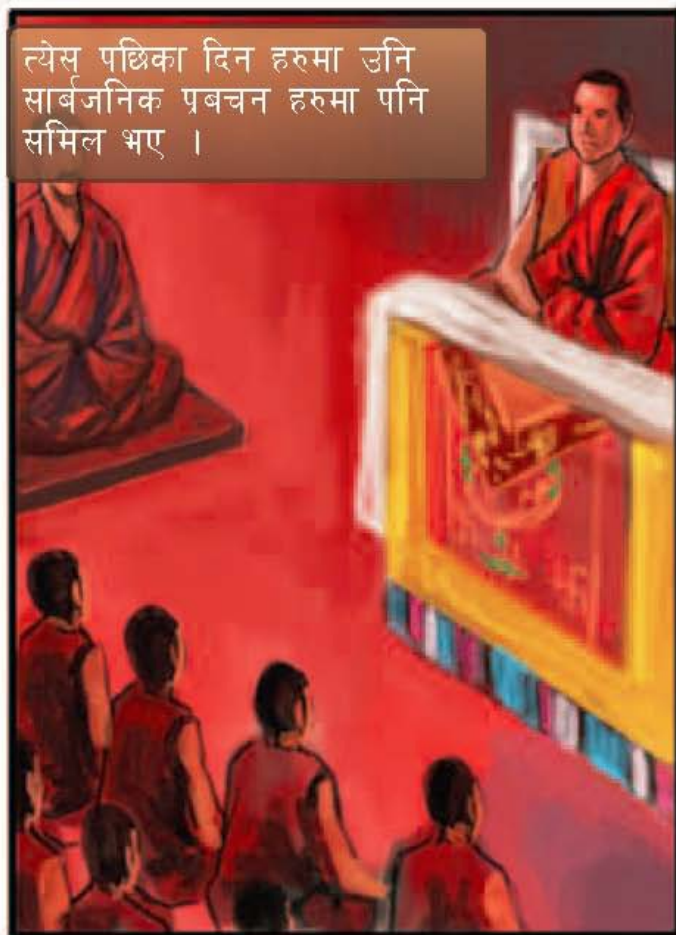

उनलाई नराम्रो लाग्यो र त्यो प्रबचन
बाट बाहिर निस्किए ।

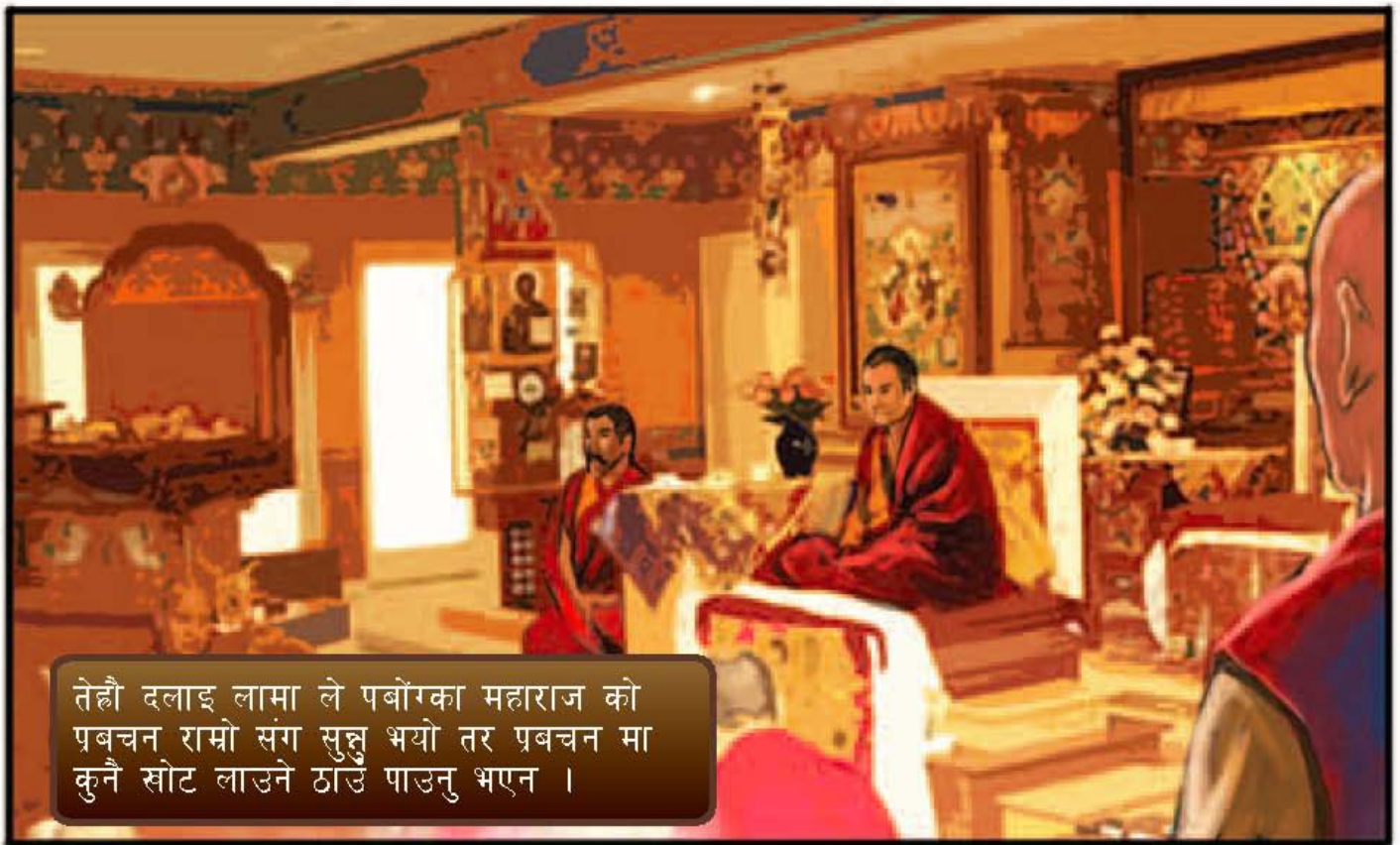
एक दिन दपों हेर्न
आए .....

महाराज
किर्पया मलाई
सामान्य मान्छे लाई दिने
प्रतिज्ञा दिनुहोस्.....

त्येस् पछिका दिन हरुमा उनी
सार्वजनिक प्रबचन हरुमा पनि
समिल भए ।

के हो
लामिम महाराज ?
यो कहाँ बाट आएको हो र
यो प्रमाणित भएको हो ?

पबोका महाराज लामिम को बारेमा शिक्षा
दिदै हुनुहुन्थ्यो त्येस्लाई दक्षीण को परम्परा
शर्ग्यु मानिन्छ । धेरै विद्वान हरूले साधन बनाए
त्येही प्रबचन लाई ।

अबस्य
! राम्रो हो यो
शिक्षा मेरो गुरु बाट
आएको हो डग्पो महाराज
गलति हुन सक्नु हुन्छ ।

पबोका
महाराज लाई भन
लामिमको बारेमा के हो
प्रमाणित भैसकेहो हो ?

तेहौ दलाई लामा ले प्रस्न सोध्न
थाल्नु भयो त्यस को बारेमा ।

पबित्र
महाराज ले तपाईं
लाई सोध्नु भएको छ के
छ प्रमाणिकता तपाईंको
प्रबचन मा ? महाराज के
गर्न चाहनु हुन्छ ?

यो
परिस्थितिमा मा
मैले उत्तर दिनै पर्छ
मा भन्छु तिमि लेख
।

मैले लामिम को दक्षिणी परम्परा मा आफ्नु प्रस्नको सम्बन्धमा लेखे । बुद्ध ले एक धेरै महत्वपूर्ण सुत्र मा यो सम्शयेका छन् यो समय मा तिम्रो पवित्र गुरु पढनलाई बसिरहनु भएको छ । कृपया पछाडी हेर तेस्रो दराजको दाहिने तिर । माथि दोस्रो दराजको भाग माथि ५ नम्बर को किताब हेर देउरे पढी छ । त्येस्मा सैरो रंग को खोल छ । र पाना नं १४९ मा चार लाइनमा यो किताब को बारेमा सबै कुरा लेखिएको छ ।

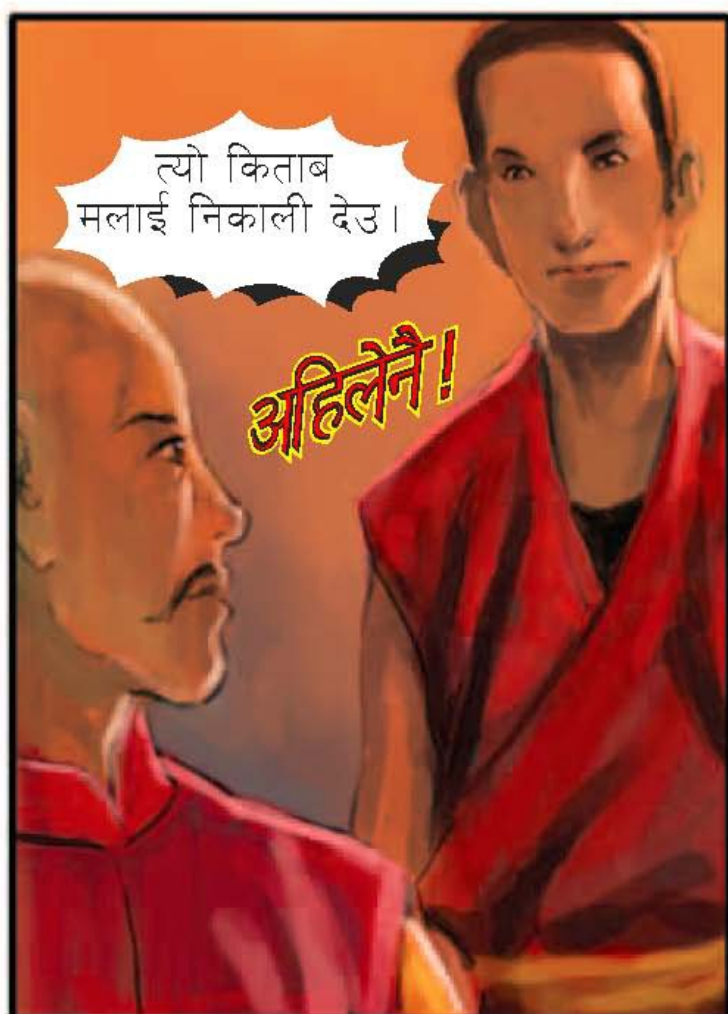
यो
चाही कंग्युर ले प्रमाणित
गर्छ त्येही किताब असंग
महाराज ले लेख्नु भएको हो
।

त्यो
किताब तिम्ले
महाराजको कोठाको तेस्रो
तलाको दराजमा पाउछौ
तेस्को रंग सुन्तला को छ पाना
नं ८९ को १० लाइन तिमि
आफै खोज त्येहा सबै कुरा
लेखिएको छ ।

त्येही
नै तिब्बती परम्परा को
प्रमाण हो किरप्या आफ्नो गुरुको
काममा हेर पुर्चोग जम्प महाराज भित्र
परिमाण नम्बर ४ मा उहाले जम्मा गर्नु
भयोजुन तिम्रो पवित्र महाराज को सुत्ते
कोठा माथि को सिरको दराजको भाग
मा छ । त्येही प्रमाणित पेज् ३० मा
छ ।

त्यो किताब
मलाई निकाली देउ ।

अहिलेनै!

पबोंगका
महाराज एक
दम ठिक् हुन् उनले
कहिलै गल्ति गर्न
सक्दैनन् ।

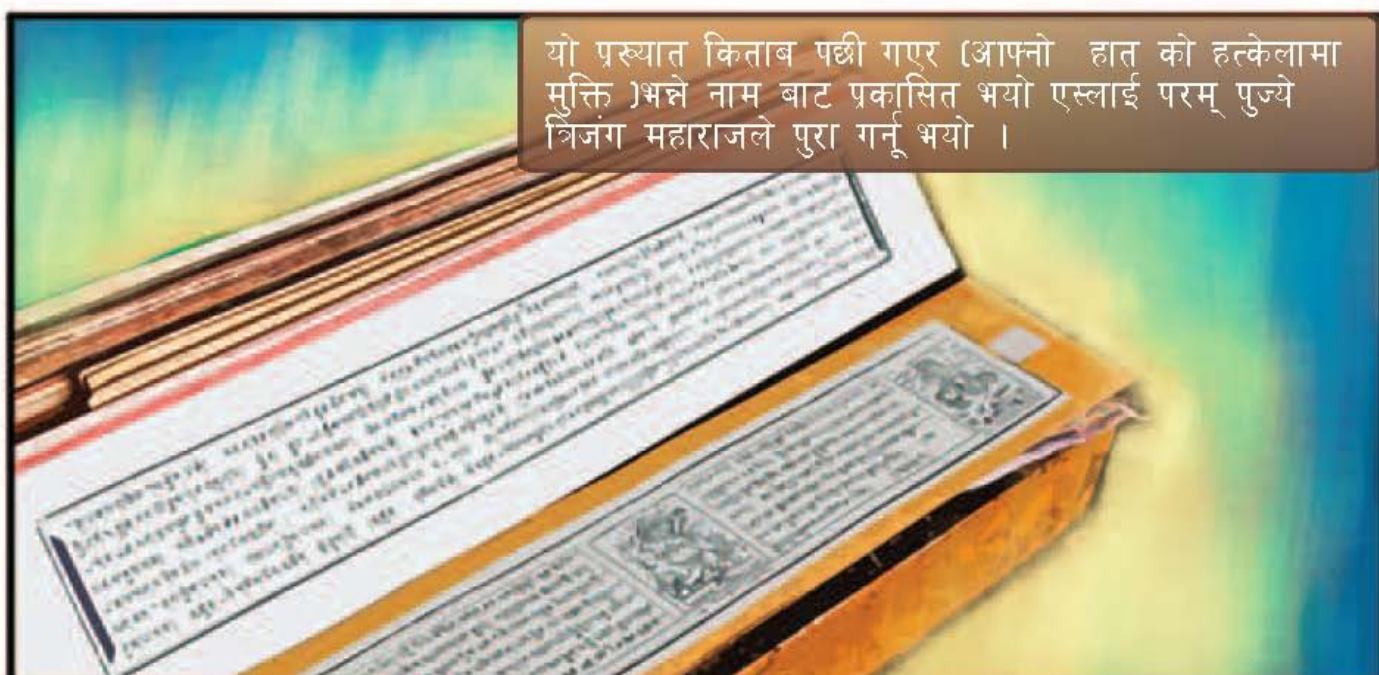

यसै गरि ठुला लामा हरु परम् पुज्ये
त्रिजंग महाराज अनि परम् पुज्ये लिंग
महाराज पनि समिल हुनुहुन्थ्यो ।

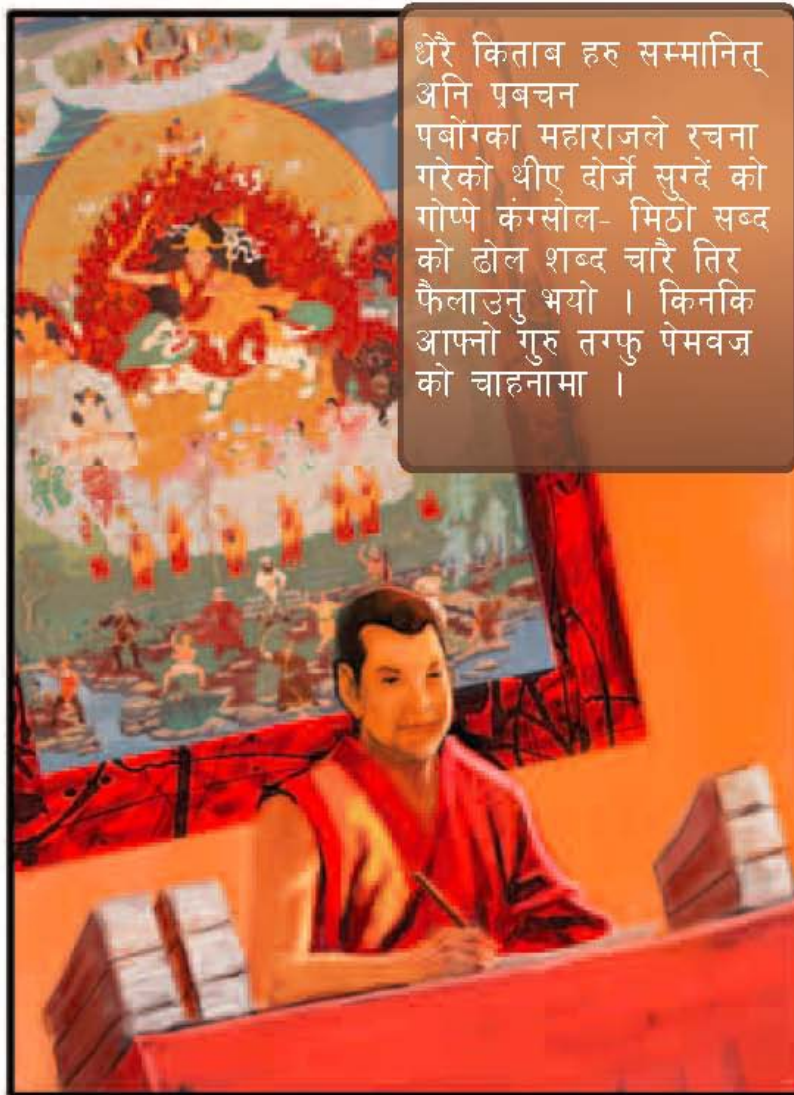

यो
ठुलो या गहिरो भेदभाव
ज्ञान का मानिस हरुको लागि
हो जो सजिलै बुज्न सकिन्छ ।
अनि थोरै बुझ्ने हरुको लागि
पनि सजिलो थियो ।

यो प्रख्यात किताब पछी गएर [आफ्नो हात को हत्केलामा
मुक्ति]भन्ने नाम बाट प्रकाशित भयो एस्लाई परम् पुज्ये
त्रिजंग महाराजले पुरा गर्नु भयो ।

धेरै किताब हर सम्मानित्
अनि पबचन
पबोंगका महाराजले रचना
गरेको थीए दोर्जे सुग्दे को
गोप्पे कंगसोल- मिठो सब्द
को ढोल शब्द चारै तिर
फैलाउनु भयो । किनकि
आफ्नो गुरु तग्फु पेमवज्र
को चाहनामा ।

दोर्जे
सुग्दे गेलुग्पा हरको
पनि धर्म रक्षक हुन् हामीले
उहालाई यो

संसार
मा ल्याउनु पर्छ अनि
पूजा गर्नु पर्छ ।

१९४९ मा तिब्बत ले
अशान्ति को अनुभव
गरिरहेको थियो । ।

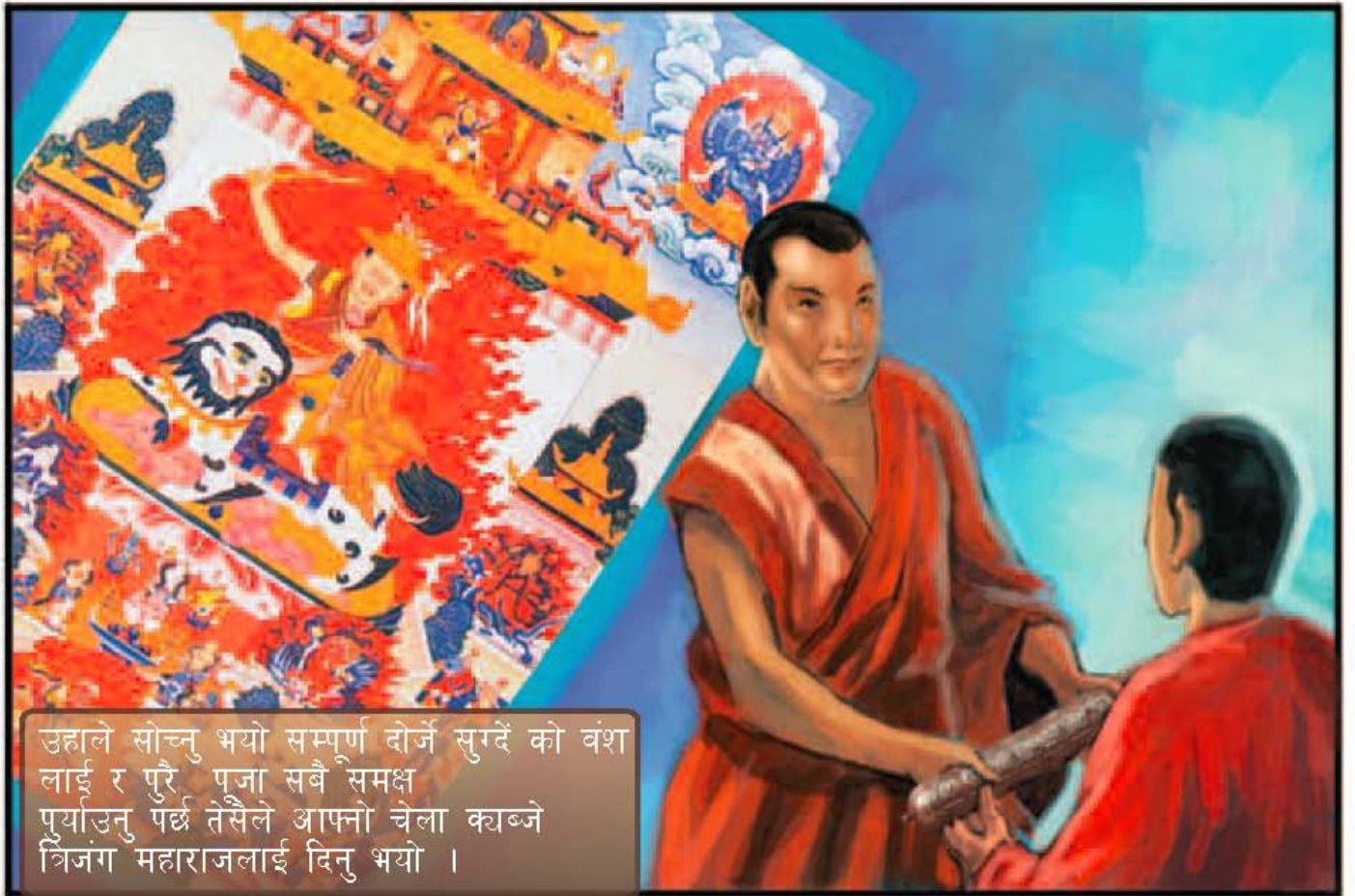
के भै रहेछ ?

धेरै मानिस हरले
तिब्बत छाडी सकेका
छन् महाराज युद्
नजिकै आउदै छ ।

मलाई
लाग्दैन् मैले तिब्बत
छाड्नु पर्छ यदि म येहा बसे
भने साहेद धर्म हराउने छ ।

उहाले सोच्नु भयो सम्पूर्ण दोर्जे सुग्दे को वंश
लाई र पुरै पूजा सबै समक्ष
पुर्याउनु पर्छ तेसैले आफ्नो चेला क्यब्जे
त्रिजंग महाराजलाई दिनु भयो ।

त्रिजंग महाराज, मैले
यो प्रवचन तपाईं लाई
बुझाएको छु अब तपाइले नै यो
ज्ञान संसार भर प्रचार गर्नुस ।

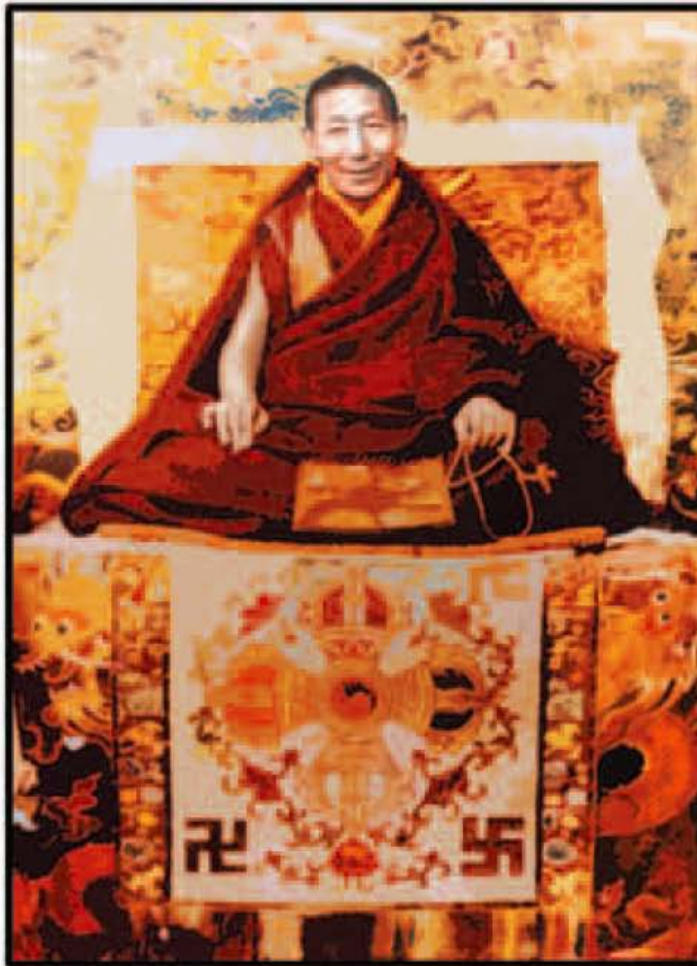

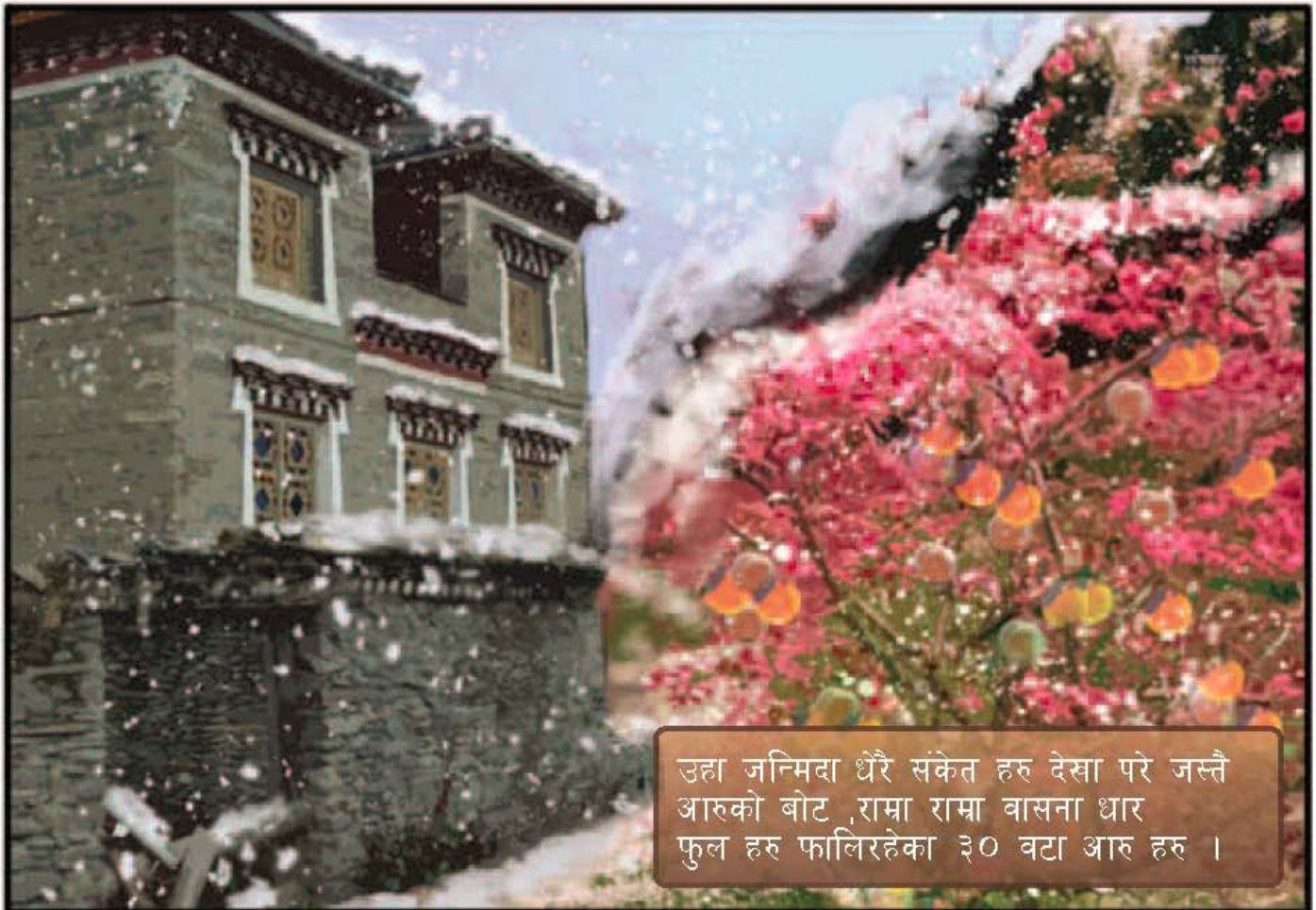
भाग १३

परम् पुज्ये क्यब्जे त्रिजंग दोर्जेचंग

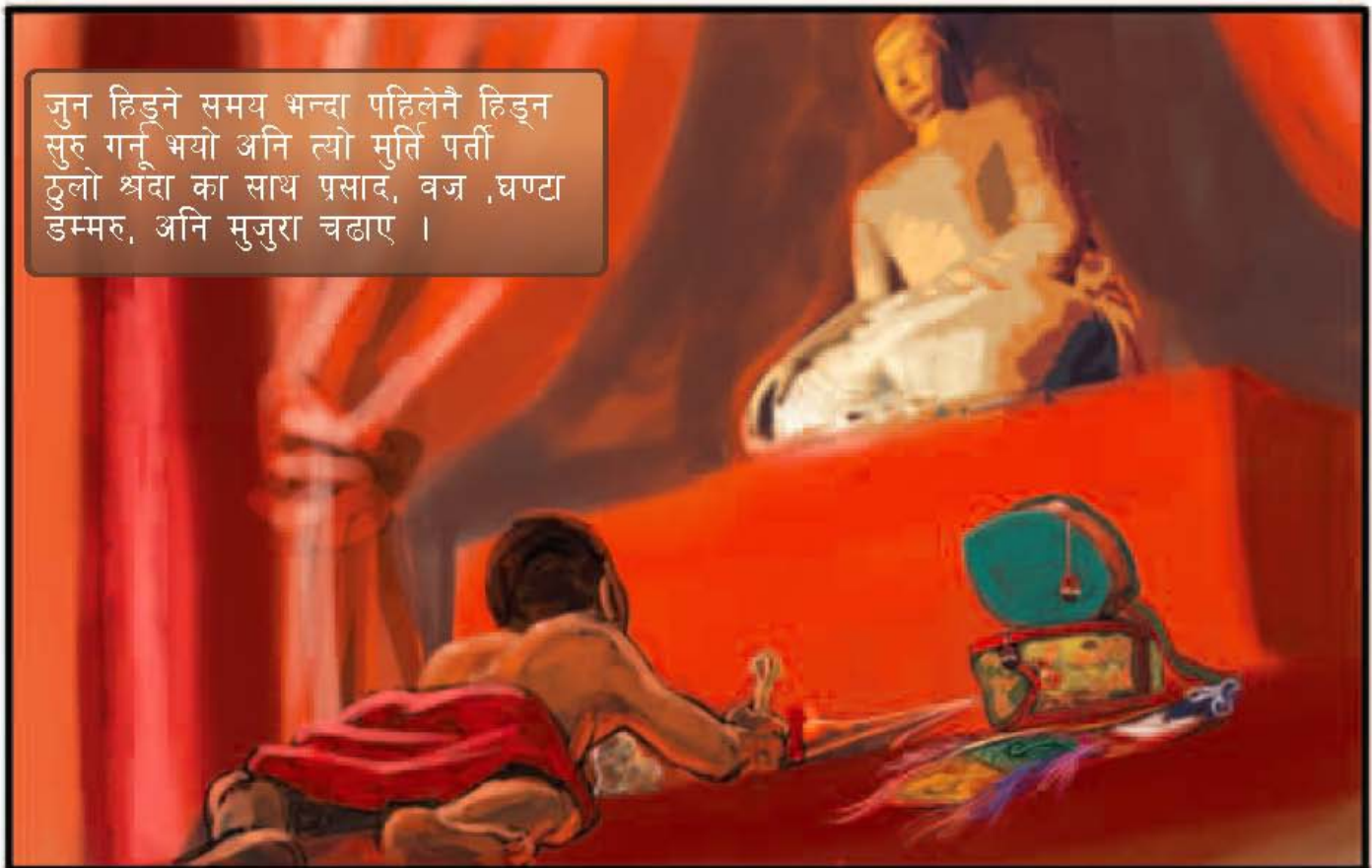
विजंग महाराज तिब्बत को गुन्तंग
१९०१ मा जन्मनु भएको हो । त्यो
समय अत्यन्त जाडो थियो ।

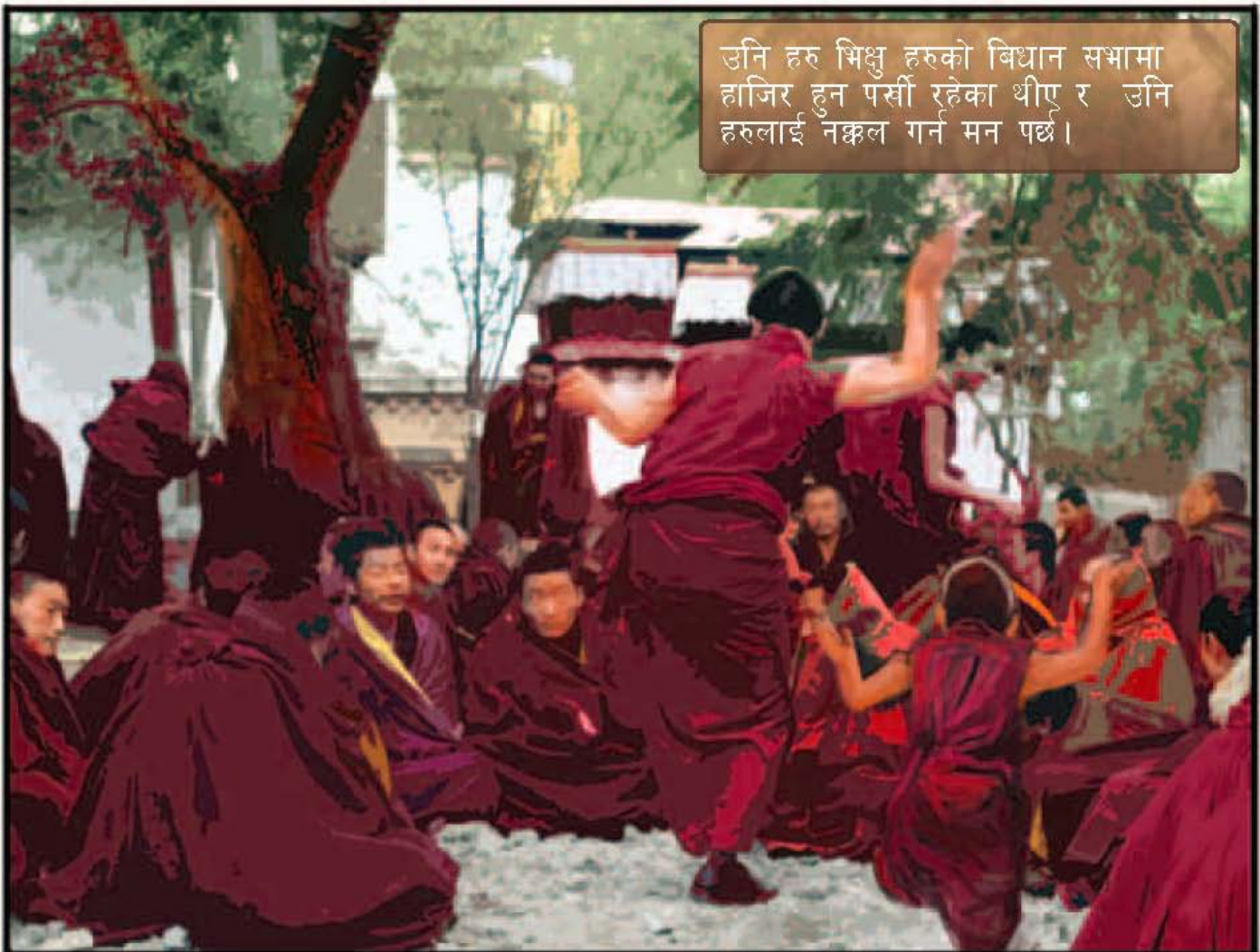
उहा जन्मदा धेरै संकेत हरु देखा परे जस्तै
आरुको बोट ,राम्रा राम्रा वासना धार
फुल हरु फालिरहेका ३० वटा आरु हरु ।

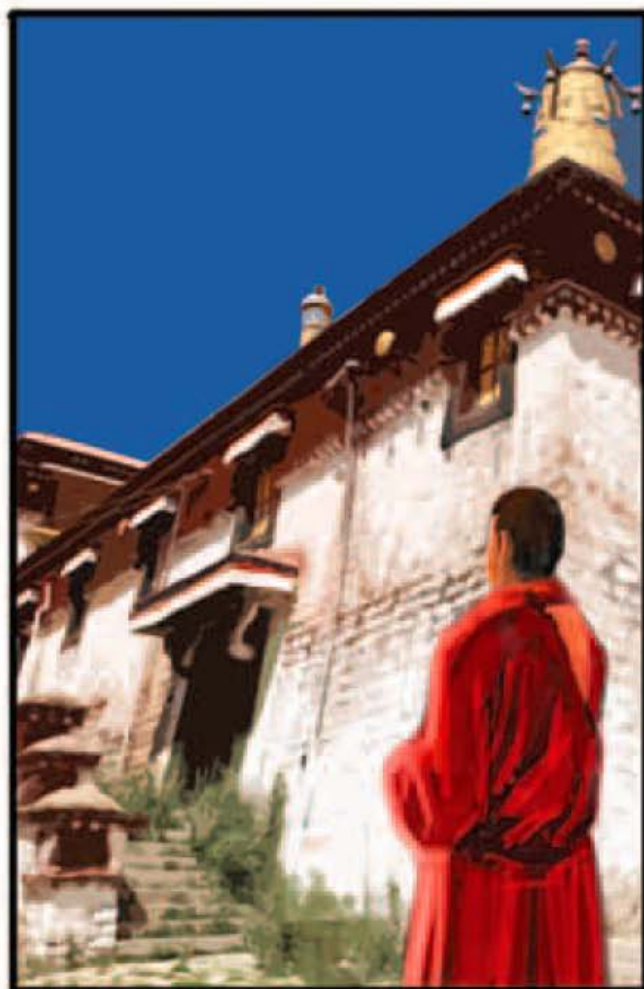
जुन हिड्ने समय भन्दा पहिलेनै हिड्ने
सुरु गर्नु भयो अनि त्यो मुर्ति पत्ती
ठुलो श्रद्धा का साथ प्रसाद, वज्र, घण्टा
डम्मर, अनि मुजुरा चढाए ।

उनि हर भिक्षु हरको बिधान सभामा
हाजिर हुन पर्सी रहेका थिए र उनि
हरलाई नक्कल गर्न मन पर्छ ।

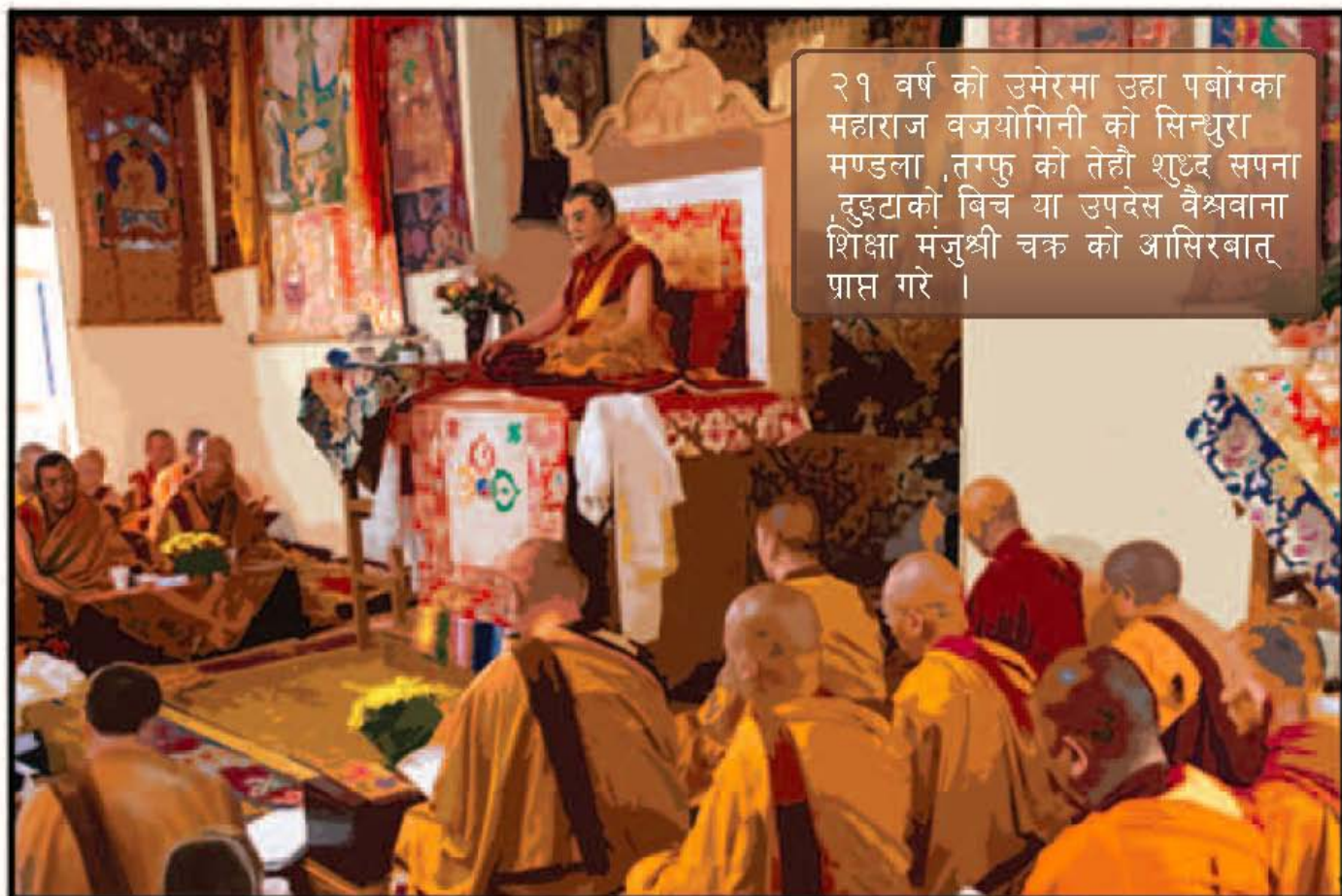

त्रिजंग महाराज को पहिलो जन्म टुल्कु मा आधारित छ उहाले ६९
सिंहासन लाई अड्याए जन्मचुब चोपेल र उनको अनुवर्ती जन्म सहित
दश गादेन त्रिपा ,त्रिचें लोब्सग त्सुल्रिम पाल्देन ।

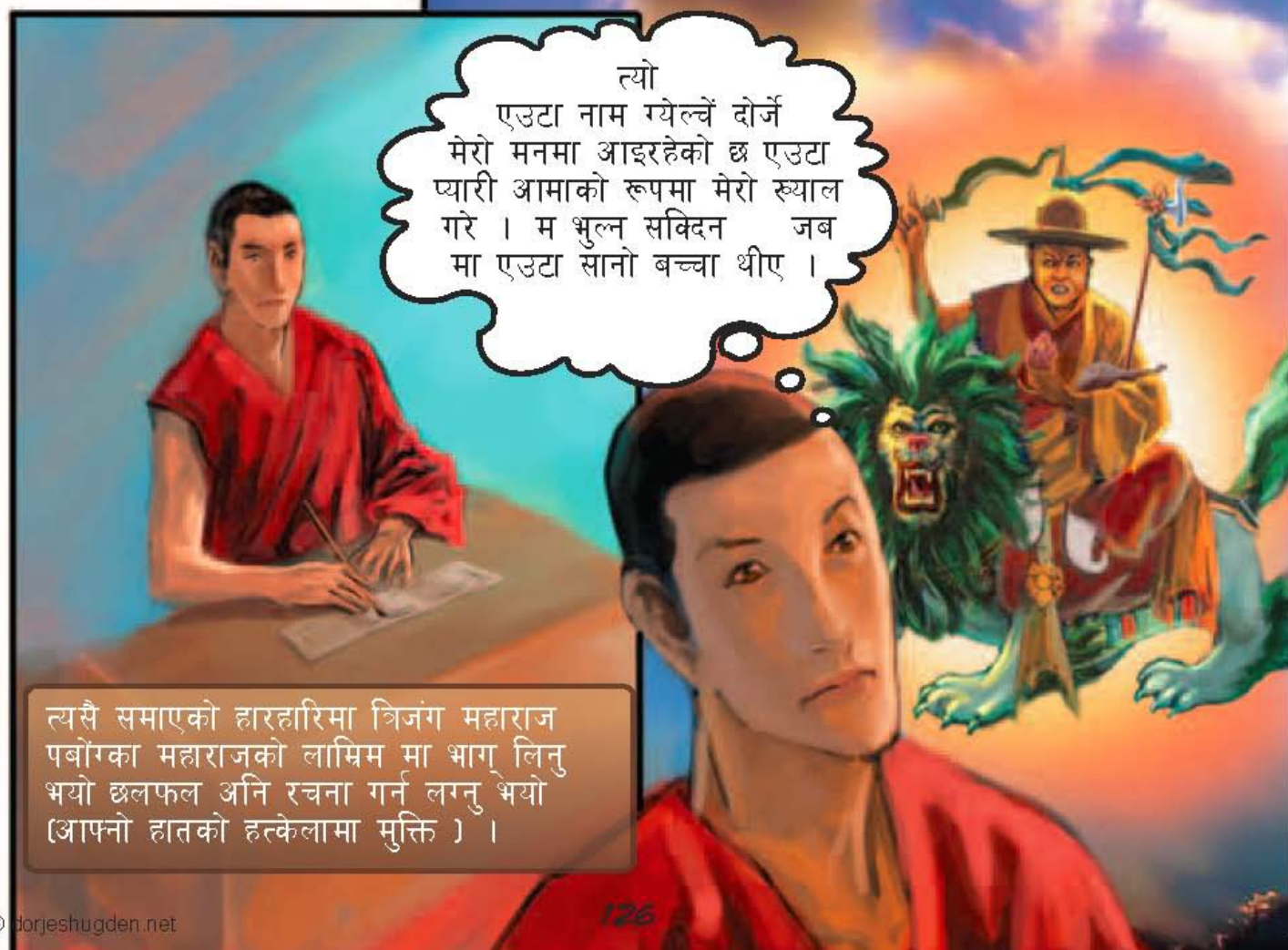

२१ वर्ष को उमेरमा उहा पबोंग्का महाराज वजयोगिनी को सिन्धुरा मण्डला, तर्गफु को तेहौ शुद्ध सपना दुइटाको बिच या उपदेस वैश्रवाना शिक्षा मंजुश्री चक्र को आसिरवात् प्राप्त गरे ।

त्यो
एउटा नाम ग्येल्चें दोर्जे
मेरो मनमा आइरहेको छ एउटा
प्यारी आमाको रूपमा मेरो ख्याल
गरे । म भुल्न सकिदैन जब
मा एउटा सानो बच्चा थिए ।

त्यसै समाएको हारहारिमा त्रिजंग महाराज पबोंग्का महाराजको लागि मा भाग लिनु भयो छलफल अनि रचना गर्न लग्नु भयो (आफ्नो हातको हत्केलामा मुक्ति) ।

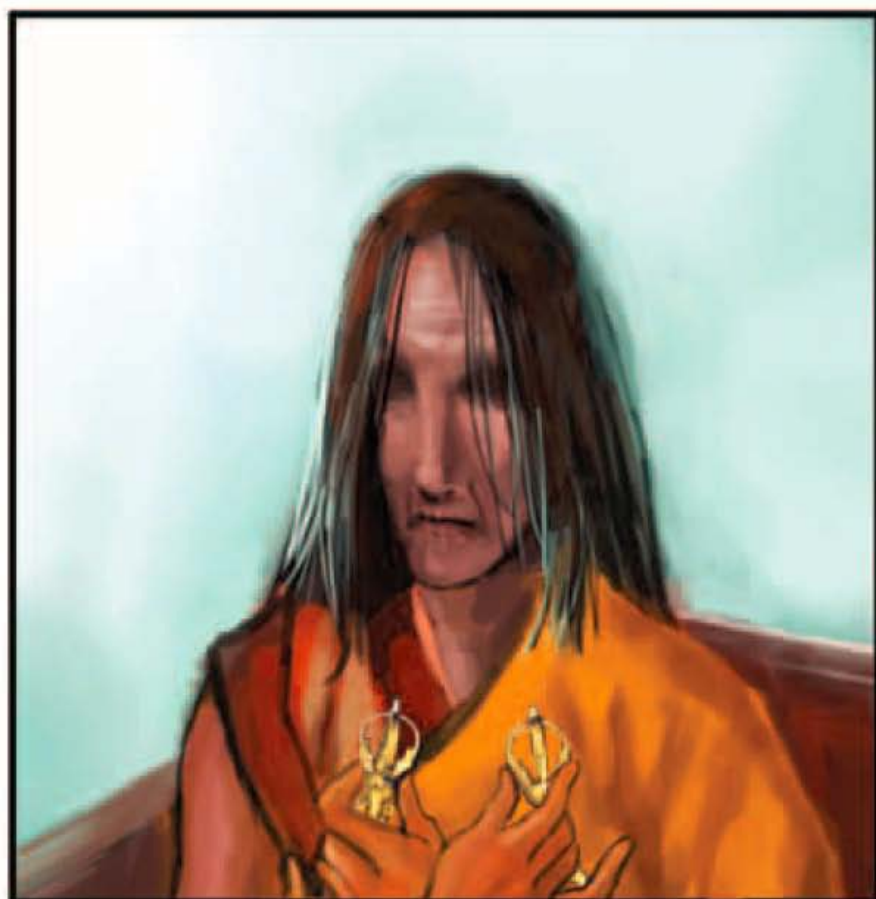

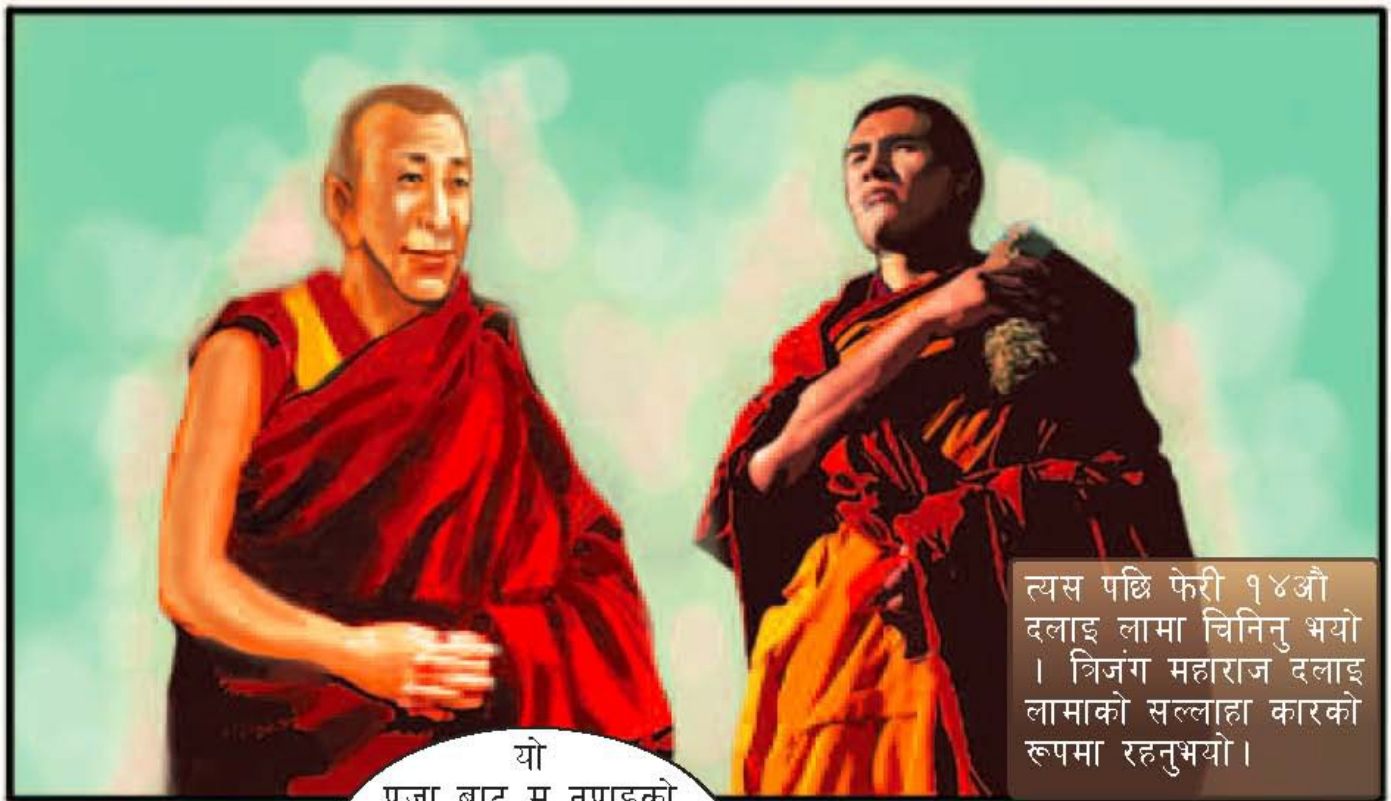

त्यस पछि फेरी १४औं
दलाई लामा चिनिनु भयो
। विजंग महाराज दलाई
लामाको सल्लाहा कारको
रूपमा रहनुभयो ।

यो
पूजा बाट म तपाइको
दिर्घायु कामनाको साथै
धर्मको रक्षा अनि आशिर्वाद
मेरो तर्फ बाट ।

जब विजंग महाराज ४१
वर्सको हुनुहुन्थ्यो उहाले
पबोंगका दोर्जेचंग लाई
प्रसाद चढाउनु भयो ।

मैले
पनि तपाइलाई
धन्येबाद दिन चाहन्छु पुरा
अनुष्ठान संकलन गर्नु भएको मा
र ग्यल्चे सुग्दें प्रति निर्माण निर्भाता
तृप्ति अनुष्ठान तोर्मा सहित अग्नि
पूजा या समृदी अनुष्ठान सहित
गतिविधि हरूको लागि ।

त्रिजंग
महाराज मलाई
लाग्दैन सबै कुरा हर
सिध्याउन सक्छु । जे कुरा
तपाइले याद गर्नु भएको त्येस
कुराको महत्पूर्ण कुरा पाना मा
उतारनु होस् किपया त्यो पुरै
सक्नुहोस ।

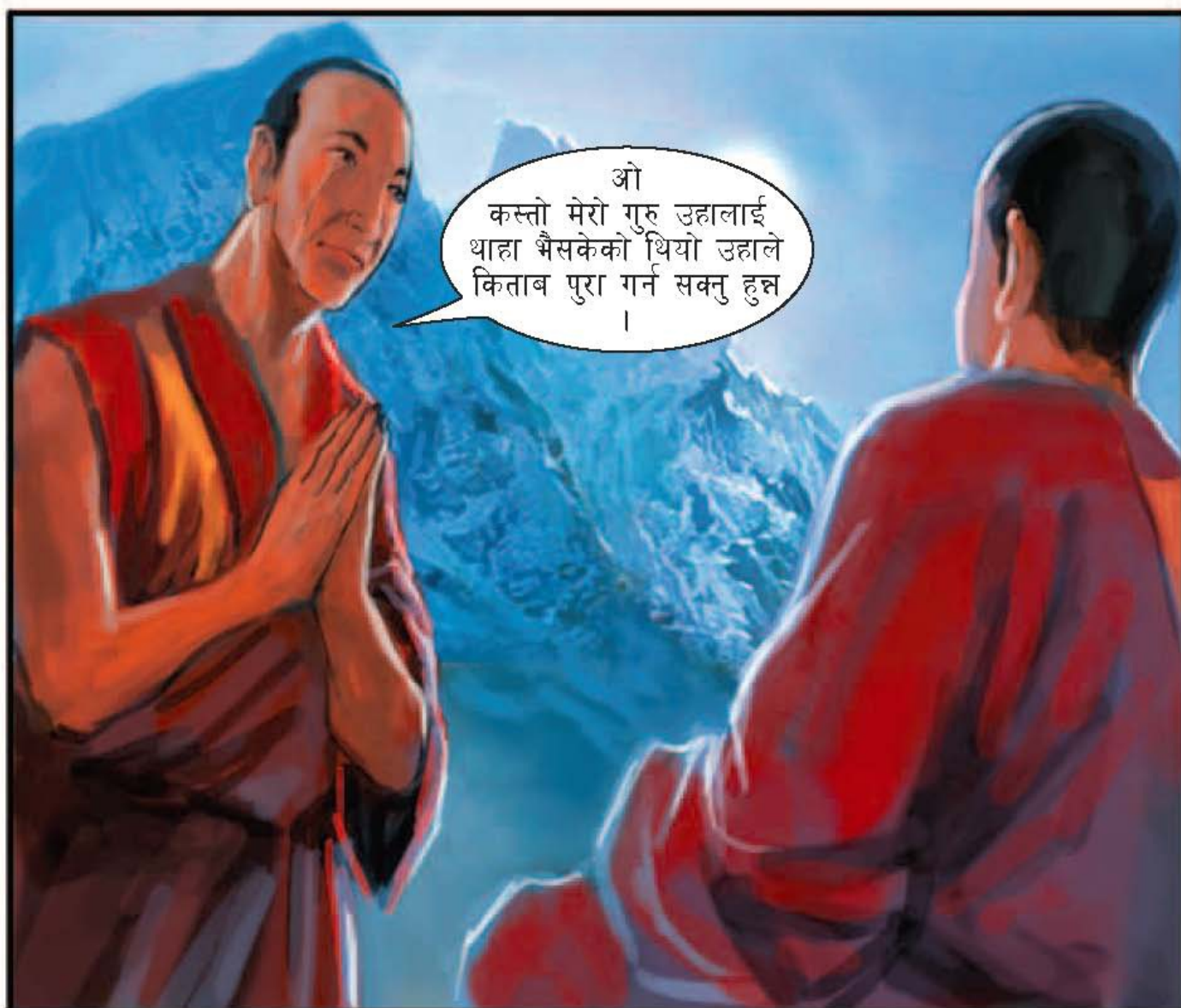

मैले
अहिले सोचेको छु मलाई अब
तपाइको आधार छ अरु अनुष्ठान भित्र उहि
तरिकाले उपयुक्त एउटा राम्रो सकलन गर्नु । लेस
अनुष्ठानअनि गतिविधि । मैले तपाइलाई यो भनि
रहेको छु किनभने त्यति बेला तपाई धर्मपाला को
समय मा त्येहा हुनुहुन्थ्यो ।

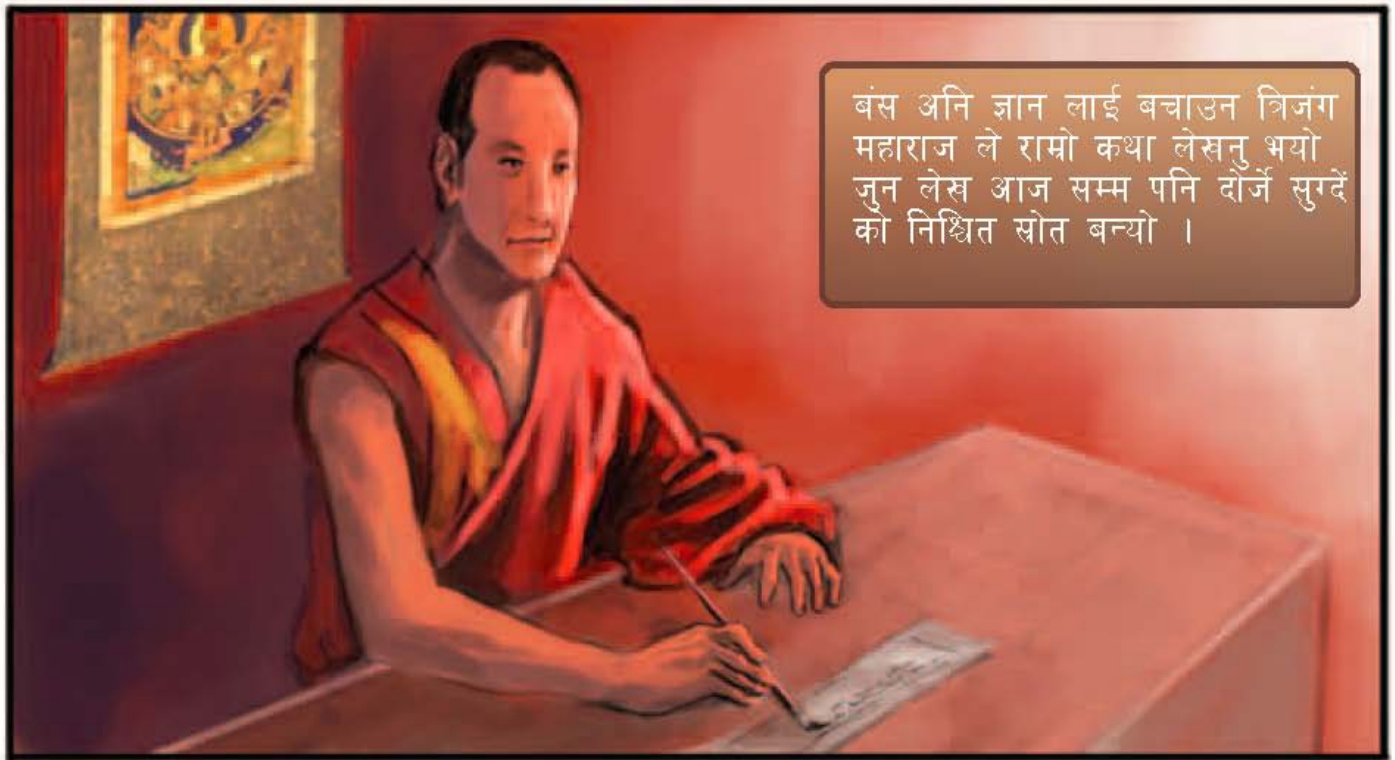

१९४१ मा पबोंग्का दोर्जेचंग बितु भयो
त्रिजंग महाराज शोकमा पर्नु भयो ।

ओ
कस्तो मेरो गुरु उहालाई
थाहा भैसकेको थियो उहाले
किताब पुरा गर्न सक्नु हुन्न
।

बंस अनि ज्ञान लाई बचाउन त्रिजंग
महाराज ले राम्रो कथा लेख्नु भयो
जुन लेख आज सम्म पनि दोर्जे सुग्दे
को निश्चित स्रोत बन्यो ।

१९५९ मा महाराज क्यब्जे त्रिजंग
सबै ज्ञान तिब्बत बाट इडिया
मा ल्याउनु भयो .र धेरै भिक्षु हरु
तिब्बत छडी इडिया आए ।

त्रिजंग महाराज धेरै ठुला महात्मा
हुनु भयो र प्रतिष्ठित बौद्ध मास्टर
हुनु भयो १४औं दलाई लामाको
सल्लाहा कार पनि हुनु भयो ।

यो त्रिजंग महाराजको
दयाको र करुणाको फल
हो जोकी हजारौ मान्छे
हरुलाई फाइदा भएको छ
दोर्जे सुग्दे को पूजा
अनि उहालाई चिन्ने मौका
पाएका छन् । आज अनि
भाबिस्येमा ।

भाग १४ भेटियो

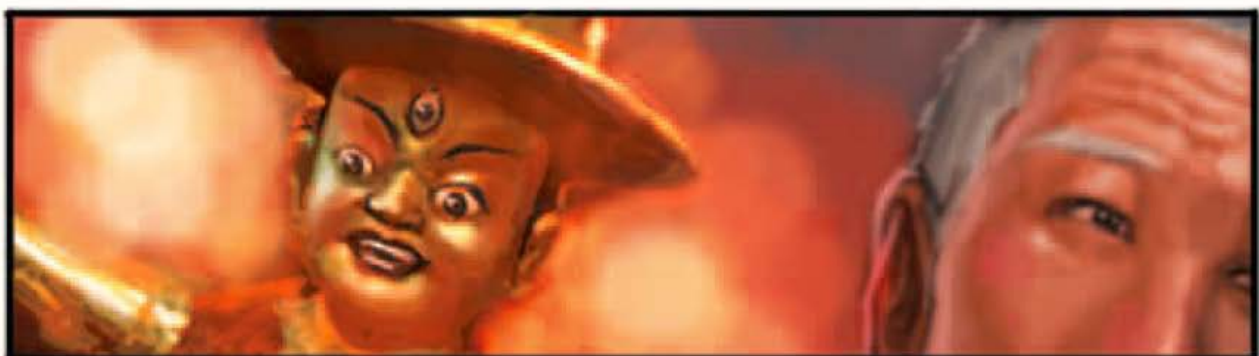

धर्म रक्षक दोर्जे
सुग्देन अहिले सम्म
रक्षा गरिरहनु
भएको छ....

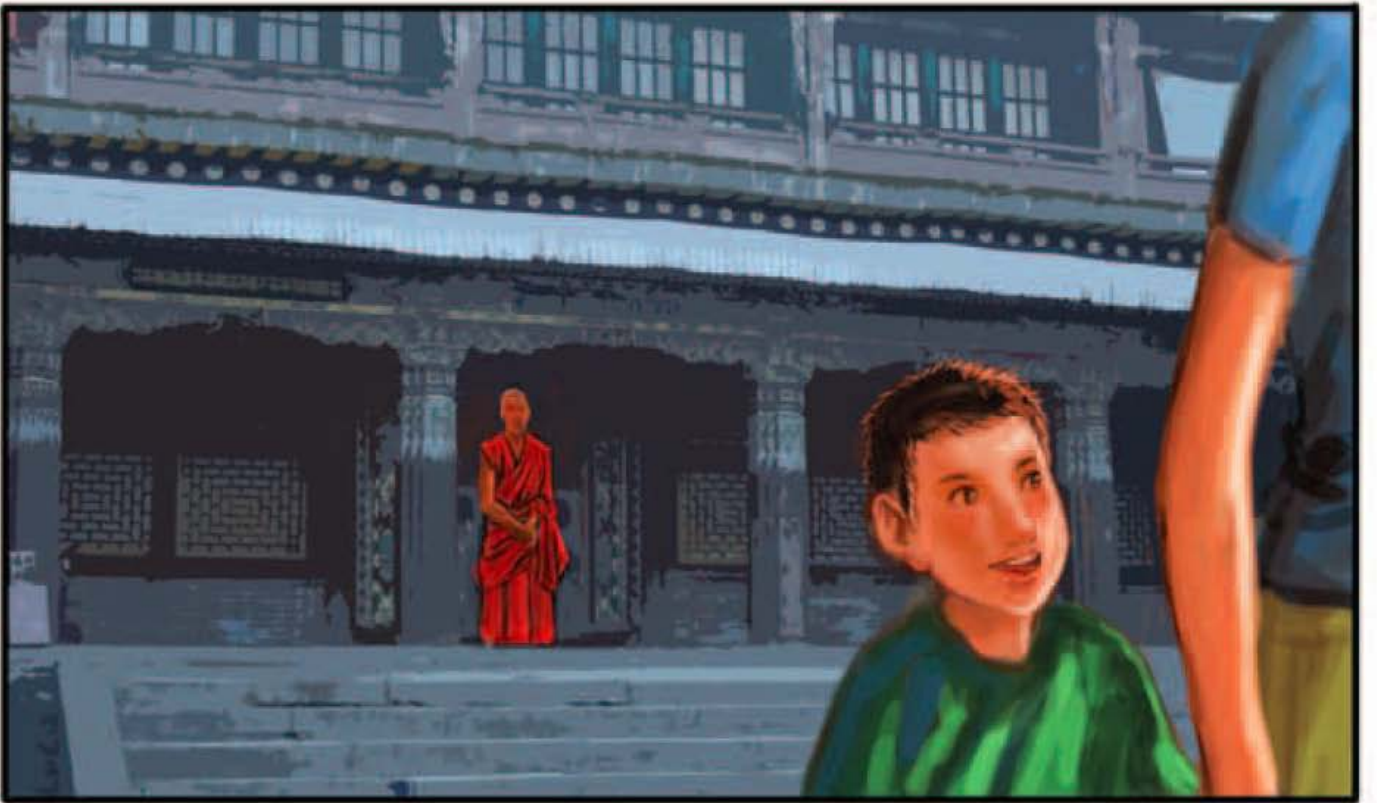

मन्त्र ! दोर्जे सुग्देन को
ओम बेन्जा विक्कि विताना सोहा

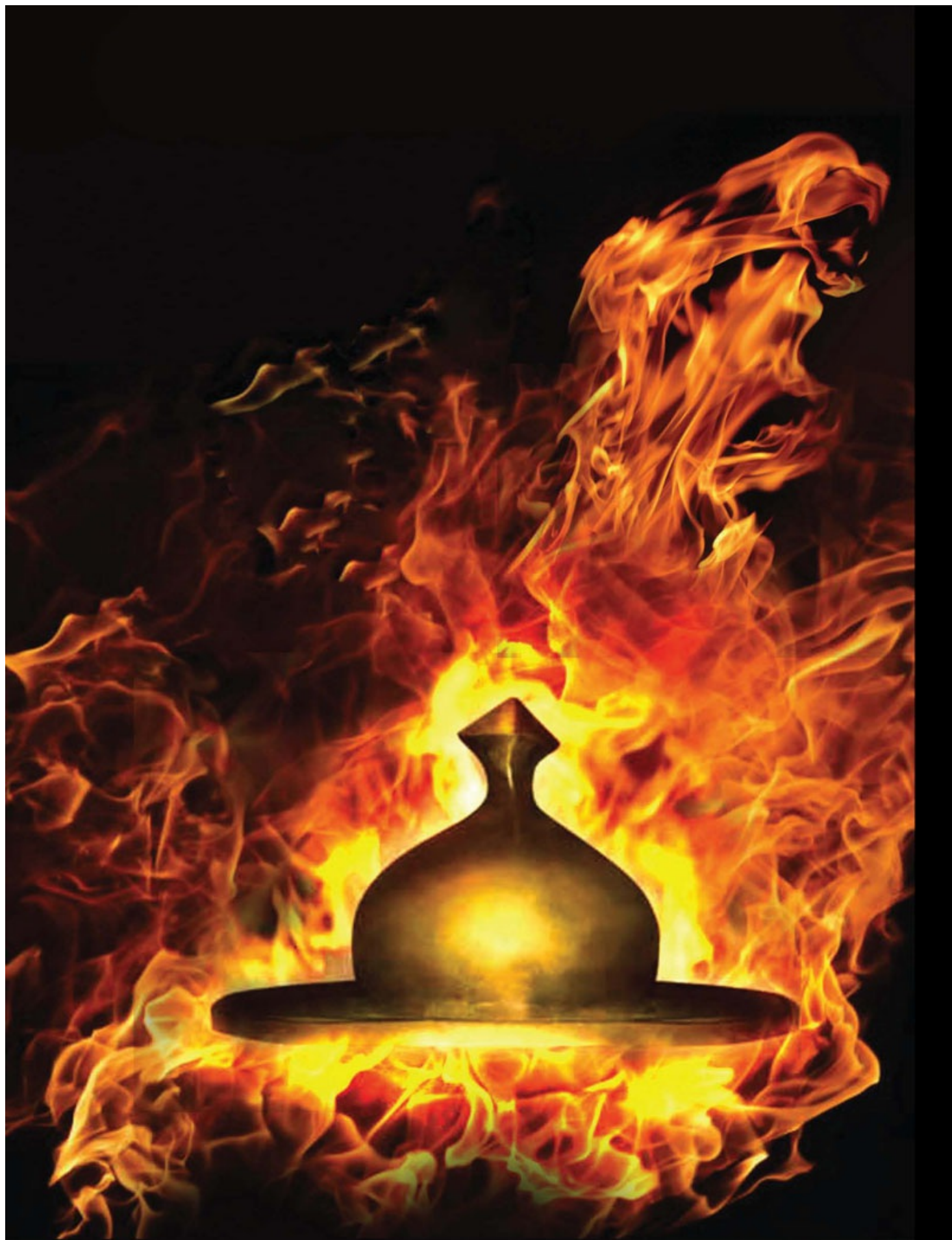

दोर्जे सुग्देनको बारेमा सोज
तलासी गर्न को लागि ।
www.dorjeshugden.net.

www.dorjeshugden.net

© dorjeshugden.net